

SEBAT

Hür Düşünce Forumu

Nisan 2013

Sayı : 3

İçindekiler :

(SEBAT Hür Düşünce Forumu'nda yer alan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.)

- [s. 2] ... **Bu Sayı İle İlgili...**, *Üstadı Muhterem Vedit ENGİN Kardeşimiz*
- [s. 2] ... **4 Şubat 2013 Tarihli Büyük Üstat Mesajı**, *Büyük Üstat Remzi SANVER Kardeşimiz*
- [s. 3] ... **Büyük Üstat Adaylarıyla Röportaj Konusu**
- [s. 3] ... **Pek Muhterem Ahmet ERMAN Kardeşimizin Büyük Üstat Adaylarıyla Röportaj Konusundaki Cevabı**, *Pek Muhterem Ahmet ERMAN Kardeşimiz*
- [s. 4] ... **Tartışma, 1- "İyi Bir Tartışma Nasıl Olmalı?"**, *M. Cengiz AKYOL Kardeşimiz*
- [s. 6] ... **"Mum Işığı Toplantıları Konsepti"**, *Muhterem Faruk HAN Kardeşimiz*
- [s. 7] ... **Konferanslardan Yansımalar : Sık Yapılan Yanlışlar**, *Ali Muhittin UZUNER Kardeşimiz*
- [s. 8] ... **Konferanslardan Yansımalar : Felsefenin İnanca Bakışı ve Masonluk**, *Pek Muhterem Ömer KÖKER Kardeşimiz*
- [s. 9] ... **Konferanslardan Yansımalar : 6 Şapkalı Adam**, *Aksel SEYAHİ Kardeşimiz*
- [s. 9] ... **Konferanslardan Yansımalar : Bir Mason Locasının Tasarımı ve Dolaylı Yollardan Anlatmak İsteddiği Mesajlar Üzerine Bir İnceleme**, *Muhterem Okan İŞİN Kardeşimiz*
- [s. 10] ... **"Unutma Beni Çiçeklerinin Devrim Hikayesi"**, *Büyük Üstat Remzi SANVER Kardeşimiz*
- [s. 10] ... **Almanya, Bad Homburg zur Freiheit Locası'ndan Kardeşlerimizin SEBAT Muhterem Locası'nı Ziyareti**
- [s. 11] ... **Bulmaca/Düşündürmece**, *Muhterem Sinan GÜRMENT Kardeşimiz*
- [s. 12] ... **Anlam Arayışı**, *Memduh ÖZMERT Kardeşimiz*
- [s. 13] ... **Konferanslardan Yansımalar : Hayat Felsefesinin Temel Unsurları**, *Muhterem Semih TEZCAN Kardeşimiz*
- [s. 14] ... **Endüstriyel Hayvancılık**, *Yazan : Ann NEVANS Hemşiremiz, Türkçe'ye Çeviren : Neylan ERYAR Hemşiremiz*
- [s. 16] ... **Bilgece Deyişler**
- [s. 17] ... **Panel Oturumundan Yansımalar : "Hakikatı Aramak" Konulu Panel**, *Moderatör : Zafer ERGÜVEN Kardeşimiz*
- [s. 18] ... **"Âdet", "Gelenek" ve "Gelenekçilik" Üstüne**, *Sezai GÜLŞEN Kardeşimiz*
- [s. 19] ... **Barbarları Beklerken**, *Konstantinos KAVAFİS (Çeviri: Cevat ÇAPAN)*
- [s. 20] ... **Almanya'da Masonluk Tarihi**, *Muhterem Bülent KUZKAYA Kardeşimiz*
- [s. 23] ... **Astronomi / Kozmoloji : Çoklu Evrenler / Saklı Gerçeklik**, *Yazan : Brian GREENE, Türkçe'ye Çeviren : Çiğdem AKA Hemşiremiz*
- [s. 26] ... **Kitap Tanıtımı : "Batı'ya Yön Veren Metinler"**, *M. Cengiz AKYOL Kardeşimiz*
- [s. 27] ... **Bulmaca'nın Cevabı**
- [s. 28] ... **SİNERJİ Grubu Toplantısı, İzmir**
- [s. 29] ... **3'üncü Uluslararası MASONOLOJİ Sempozyumu, İzmir**
- [s. 31] ... **Bir Hafta Sonu Etkinliği : İstanbul Arkeoloji Müzeleri Gezisi**
- [s. 32] ... **Duyuru : "Mastermind" Semineri, 17-19 Mayıs 2013, Büyükkada, İstanbul**

SEBAT Hür Düşünce Forumu'nun Bu Sayısının Hazırlanmasında Katkısı Olanlar :

Muhterem Vedit ENGİN, Ali Mutlu KÖYLÜOĞLU, Özkan ÇAVDAR, Ahmet ERTAN ve Ali Muhittin UZUNER Kardeşlerimiz

Tarih : Nisan 2013 - Sayı : 3 - Sayfa : 1 - Üyelere Mahsustur. Para ile Satılmaz.

SEBAT Muhterem Locası Kardeşleri için Hazırlanmıştır. Yazıların Sorumluluğu Yazarlarına Aittir.

Bu Sayı İle İlgili...**Üstadı Muhterem Vedit ENGİN** Kardeşimiz

2013 Nisan sonunda bu üçüncü sayımızla yine birlikteyiz.

11 Mayıs 2013 tarihinden sonra Büyük Üstat En Muhterem Remzi SANVER Kardeşimiz artık Bir Önceki Büyük Üstat koltuğunda oturacak... Kendisine Sebat Muhterem Locası Kardeşlerim ve kendi adıma bütün yaptıkları için şükranlarımızı en derin sevgi ve saygılarımızla sunuyorum.

Büyük Üstat adayları arasında hangi Pek Muhterem Kardeşimiz seçilirse, camiamız için hayırlı olsun. Bu görevi devralacak olan En Muhterem Kardeşimizin çitâmızı daha yukarılara doğru çıkartabilmesi hepimizin sorumluluğudur. Dilerim, karşılıklı sevgi, saygı ve samimiyetle yaratılan sinerji, başarılı yeni bir dönemin hazırlayıcısı, yeni seçilen Büyük Üstadın da desteği olsun.

Bu sayımızda, Büyük Üstadımız En Muhterem Remzi SANVER Kardeşimizin yeni çıkacak kitabıyla ilgili tanıtım yazısını kendi öz ve seçkin anlatımıyla yayınlıyoruz.

Ayrıca kozmoloji gibi insanın zihin ufuklarının sınırlarını zorlayan bir konuda önemli bir makaleye yer veriyor, yine yeni bir konu olarak "Factory Farming" Endüstriyel Tarım ve Hayvancılığı gündeme getiriyoruz.

İlgiyle okuyacağınızı umduğum bu yukarıdaki yazıların yanında düşünce dünyamızı entellektüel birikimleriyle ve yazdıkları makaleleriyle zenginleştiren bütün diğer kardeşlerimize de şükran borçluyuz.

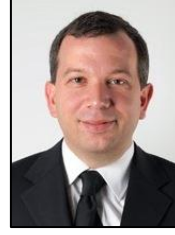
İdeal İdeal Muhterem Locası Üstadı Muhteremi Muhterem Faruk HAN Kardeşimiz'in "Mum İşği Toplantıları Konsepti" başlıklı ve Almanya'da faaliyet gösteren Anadolu Muhterem Locası Üstadı Muhteremi Muhterem Bülent KUZKAYA Kardeşimiz'in "Almanya'da Masonluk Tarihi" başlıklı yazıları dolayısıyla kendilerine ayrıca teşekkür ederim. Kardeş Localarımızın böyle değerli katkılarıyla zenginleşecek ileriki sayılarımızda(*) buluşmak dileği ile sevgi ve saygılarımı tekrarlarım...

(*) Bundan sonraki sayımız Yaz Tatili dolayısıyla Ekim 2013'te yayınlanacaktır.

----- o -----

Saygun DURA Kardeşimiz'den bir Fotoğraf

----- o -----

4 Şubat 2013 Tarihli Büyük Üstat Mesajı**Büyük Üstat Remzi SANVER** Kardeşimiz

"Sevgili Kardeşlerim, Masonluk, insan aklının ürünüdür. Masonluğun ritüellerini, temel ilkelerini, değişmez addedilen kurallarını hep insan aklı üretmiştir. İnsan aklı ise üretir ve çeşitlendirir. Dolayısıyla, Masonluğun doğuşundan bu güne geçen asırlar içerisinde birbirinden farklı Masonluk anlayışlarının ortaya çıkmış olması gayet doğaldır.

Anlayışlarında farklılaşan Mason örgütleri arasındaki ilişkilerin mahiyeti, kısmen yerel tercihler, kısmen de dünyadaki gelişmelerle alakalıdır. Muntazam Masonluk anlayışını benimseyen Büyük Locaların konuya ortak yaklaşımı, kendi temel ilkeleri dışında faaliyet gösteren Mason örgütlerinin üyeleriyle, Loca çalışmalarında bir araya gelinmemesidir. Öte yandan, bu kurala uyulduğu müddetçe, bu örgütlere mensup Masonlarla kurulacak ilişkilere getirilen herhangi bir kategorik kısıt yoktur.

Dünya ölçeğinde kabul gören bu yaklaşım, Muntazam Masonluğun Türkiye'deki yegane hakimi ve temsilcisi olan Büyük Locamız tarafından da benimsenmiştir. Yasalarımız, temel ilkelerimiz dışında faaliyet gösteren Mason örgütlerinin üyeleriyle loca çalışmalarında bir araya gelinmesine izin vermemektedir. Diğer yandan bu durum, ülkemizde bizden farklı temel ilkelerle çalışan Mason örgütleriyle ortak değerlerimizi güçlendirmeye yönelik işbirliklerine mani değildir. Bilhassa bir asrı aşan tarihimizin yarısından fazlasının ortak olduğu Özgür Masonlar Büyük Locası ile dostane ilişkiler içinde olmamamız düşünülemez. Bu Büyük Loca ile yıllar önce haricilere dair kritik bilgilerin paylaşılması ile başlayan ve son zamanlarda ortak arşiv çalışmaları ile devam eden karşılıklı ilişkinin, önümüzdeki yıllarda gelişerek süreceğini umuyorum.

Yeri gelmişken, Türkiye'de kadın Masonluğu konusunu da değerlendirmek isterim. Kadınların tekeris edilmeleri temel ilkelerimizin dışındadır. Dolayısıyla, kadın Masonluğunu temsil eden Mason örgütleriyle ilişkilerimiz, Loca çalışmalarımızda bir araya gelmeme kuralımıza uygun olmak zorundadır. Ancak bu durum, Cumhuriyet Türkiye'sinde Masonluk yolunda yürümek isteyen kadınları yok saydığımız anlamına gelemez elbette. Aksine, bize yakışan, bu varlıktan mutluluk duymak ve kadınlarımıza bu imkanı sağlayan Mason örgütlerine saygıyla bakmaktır.

Sevgili Kardeşlerim,

Muntazam olan ve olmayan Masonluk ayrımı Türkiye'ye nispeten geç gelmiş ve dünya örneklerinin aksine, tek bir kurumun içinde yaşanan kavgalı bölünmeyle ortaya çıkmıştır. Bu da, ülkemizdeki farklı Masonluk anlayışları arasındaki ilişkilerin, dünya normlarının dışında bir gerginlikle başlamasına ve sürmesine yol açmıştır. Tarihimizin kendimize özel şartlarından kaynaklanan bu durum artık geçmişte kalmıştır. Bugünden geleceğe baktığımda, Türkiye'deki Mason örgütlerinin kendi anlayış ve kurallarıyla kendi yollarında yürüdükleri, ancak birbirleriyle dostça ilişkiler içerisinde oldukları; Nazımca söyleyecek olursak "bir ağaç gibi tek ve hür, ve bir orman gibi kardeşçesine" var oldukları bir Türk Masonluğu görüyorum.

Kardeş sevgi ve saygılarımla."

----- o -----

Büyük Üstat Adaylarıyla Röportaj Konusu

Hepsi birbirinden yetkin ve değerli kardeşlerimizin Büyük Üstat'lığa adaylıklarını koymaları Türk Masonluğu açısından şanslı bir durum.

Kardeşlerimizin bu seçim ortamında aralarındaki ilişkiyi sevecen, saygın ve vakur tavırlarıyla sürdürmeleri bizler için bir övünç vesilesidir.

Buraya kadar hepsi iyi güzel de; bizler nasıl karar vereceğiz? Her biri saygıdeğer kardeşimiz, hepsini seviyoruz, inanıyoruz ki; içlerinden her kim görev alacak olursa, Türk Masonluğu'nu yüceltmek için elinden geleni yapacaktır.

Peki aralarından kimi seçeceğimize karar verirken, hangi objektif kıstaslar bize kılavuzluk edecek?

İşte sırf bu amaçla, karar verirken ek verilerimiz olsun düşüncesiyle ve SEBAT Hür Düşünce Forumu'nun bu 3'üncü sayısında yayınlanmak üzere hazırlanan röportaj soruları (*) önceden kendilerine gönderilmişti.

Pek Muhterem Ahmet ERMAN Kardeşimiz'in yanda okuyacağınız cevabı, herhalde diğer aday Pek Muhterem Kardeşlerimizin de hassasiyetlerine tercüman olmaktadır diye yorumlayıp, konuyu gereken saygı ve sevgi çerçevesinde kapatıyoruz.

Vedit ENGİN Kardeşimiz

Üstadı Muhterem

----- o -----

(*) *Büyük Üstat Adaylarıyla
Röportaj Soruları*

Büyük Üstatlık seçimi dolayısıyla adaylıklarını koyan bütün kardeşlerimizle ilgili eşit bir duruş sergilemek bakımından, izninizle aynı soruları her birinize sormanın adilane olacağı anlayışıyla hareket ediyorum.

- 1. Büyük Üstatlığa adaylığınızı koymak kişisel olarak oldukça iddialı bir girişim, sizin bir mason olarak mütevazı kişiliğiniz bu kararı almada sizi zorladı mı?*
- 2. Türkiye Büyük Locası'nın son yıllarda geçirdiği değişiklikler ve getirdiği yeniliklerle, özellikle Locaların Büyük Locanın prensipleriyle çelişmemek kaydıyla, kendi bağımsız çizgilerini sürdürebilmeleri, siz Büyük Üstat olarak seçilirsanız destekleyeceğiniz bir konsept midir?*
- 3. Büyük Üstat olarak vizyonunuzu ve nasıl bir farklılık yaratabileceğiniz konusunda bizlerle paylaşır mısınız?*
- 4. Dünyada bugün Büyük Localar arasında deyim yerindeyse, bir nüfuz rekabetinden söz etmek pek yanlış olmaz herhalde. Türkiye Büyük Locası'nın konumunu da değerlendirerek, uluslararası Masonik ilişkilerle ilgili görüşlerinizi sorabilir miyim?*

----- o -----

Pek Muhterem Ahmet ERMAN Kardeşimizin Büyük Üstat Adaylarıyla Röportaj Konusundaki Cevabı

Pek Muhterem **Ahmet ERMAN** Kardeşimiz

"Muhterem Vedit ENGİN Kardeşim,

Öncelikle, şahsınızda tüm SEBAT Locası Kardeşlerime sevgilerimi iletmek isterim. Locanızın yayınladığı Derginin ilk sayılarını okudum ve gerçekten çok etkilendim. SEBAT Hür Düşünce Forumu'nu, gerek burada yazıları yayınlanan Kardeşlerin değerli görüşleri, gerekse işlenen konuların derinlemesine irdelenmesi yönünden son derece yenilikçi ve, tabiri yerinde ise; cesur bir yayın olarak değerlendiriyorum.

Bildiğiniz gibi Büyük Üstatlığa benimle birlikte beş Kardeş aday olmuştur, tüm bu Kardeşlerin tek bir düşüncesi ve amacı vardır, o da; günün şartları ve çıkabilecek sorunlar karşısında, Türk Masonluğu'nu daha iyiye ve doğruya ulaştırabilmek için en iyi şekilde yönetmek ve temsil etmektir.

Eminim ki; tüm aday Kardeşler bu görevi en liyakatli ve yetkin şekilde yerine getirmek için ellerinden gelen bütün çabayı sarf etmeye hazırdırlar. Büyük Üstatlığa aday olan Kardeşleri bir yarış içinde görmemizin ya da, daha kötüsü, birbirinin rakibi gibi göstermemizin Masonluk ilke ve öğretilerine aykırı olduğu düşüncesindeyim.

Eğer bir yarıştan bahsetmek gerekirse, bunun sadece elden ele geçecek ve Masonluğumuzu yüceltecek bir bayrak yarışı olarak algılanması gerekir, yoksa Kardeşler arasındaki sevgi ve birlik bağıni zedeleyecek en ufak bir konunun gündeme dahi getirilmesi doğru olmaz.

Bu nedenlerle şahsıma yönelttiğiniz sorulara cevap vermenin uygun olmadığı görüşümdedir ve bu düşüncelerimin Derginizde yayınlanmasını da rica ederim.

Kardeşçe sevgi ve saygılarımla,

Ahmet ERMAN Kardeşiniz"

----- o -----

Muhterem **Doğan Ziya BAŞAK** Kardeşimiz'in Şakul Koleksiyonu'ndan

----- o -----

Tartışma, 1**"İyi Bir Tartışma Nasıl Olmalı?"****M. Cengiz AKYOL** Kardeşimiz

Son zamanlarda, Görsel Medya'da ve Sosyal Medya'da birçok konu tartışılmaktadır. Görsel Medya'da tartışmayı yönetenin bilinçli ortalığı kızıştırmasının yanında tartışmacıların da buna yakın bir tavır içinde olduğu gözlenmektedir.

Tartışma çoğu zaman karşıt düşünceler arasında olur; hep böyle olduğu için de tartışma yalnızca karşıt düşünceler arasında oluyor gibi algılanıyor. Aslında tartışma aynı görüşü paylaşanlar arasında da olur ve bu durumda o görüş eksiltilir ya da doldurulur; aynı yönde kalabilir ya da yön değiştirebilir. Bu tip tartışma sonunda taraflar birbirlerine ve kendilerine bir şeyler yükleyerek tartışmayı sonlandırır.

Günümüzde yaygın olan tartışma ise olabildiğince birbirlerinden oldukça uzak kişiler ve tezler arasında yapılan tartışmalardır. Bu tür tartışmalar, içinde bulunduğumuz siyasi ortam ve görsel medya alışkanlığı içinde de en çok tutulan, öne çıkarılan tartışmalardır.

Örneğin, bu günlerde Görsel Medya tarafından yeğlenen tartışma konuları:

Sünni/Alevi, Laik/Laik Olmayan, Laik/Müslüman, Sivil/Asker, Atatürkçü/Atatürkçü Olmayan, Atatürkçü/İslamcı, Cumhuriyetçi/Osmanlıcı, Evrim/Yaratılış, Türkçe/Osmanlıca, Latin Harfleri/Arapça Harfleri, Soykırım Var/Soykırım Yok, Ulus Devlet/Ümmet, Türk/İslam Ümmeti, Barış İsteyen/Diğerleri vs.

Tartışmanın en önemli silahlarından biri etkili konuşmadır. Etkili konuşma sanatı, başkalarında bir şeyle ilgili görüşümüzü veya kanaatimizi uyandırma, onların duygu dünyasında o konudaki hissiyatımızı canlandırma ve böylece onu bizimle aynı duyguyu paylaşacak ruh haline sokma yeteneğidir.

Bir başkasını sıkı sıkıya tutunduğu bir yanlışla (!) çatışan bir doğruya ikna etmek için riayet edilmesi gereken ilk kural kolay ve doğal bir kuraldır, yani önce **öncüller** gelsin, **vargı** onu izlesin. Bu sırada ulaşılmak istenen sonuç bütünüyle gizlenir ve sadece ona varmak için gerekli olan temellendirmenin öncül ve illetleri açık seçik tam ve her açıdan verilir.

Hatta eğer mümkünse bu sonucu, açık açık dile getirmekten dahi kaçınmalıyız. Güç ve sıkıntılı durumlarda, aslında peşinde olduğumuz sonucun tam tersi bir sonuca ulaşmak istiyormuş gibi bir tavır ve kılığa bile bürünebiliriz. **SHAKESPEARE**'in **Julius CAESER**'ındaki **ANTONIUS**'un ünlü konuşması bunun bir örneğidir:

"ANTONIUS– Dostlar, Romalılar, vatandaşlar, beni dinleyin:

Ben SEZAR'ı gömmeye geldim, övmeye değil.

İnsanların yaptıkları fenalıklar arkalarından yaşar, iyilikler çok zaman kemikleriyle beraber gömülür; haydi SEZAR'ınkiler de öyle olsun.

Asil BRUTUS size SEZAR'ın haris olduğunu söyledi; eğer böyleyse, bu ağır bir suç.

SEZAR da onu pek ağır ödedi.

Şimdi burada BRUTUS' la diğerlerinin izinleriyle, çünkü BRUTUS şeref sahibi bir zattır; zaten hepsi, hepsi şerefli kimselerdir, evet müsaadeleriyle burada SEZAR'ın cenazesinde söz söylemeye geldim.

O benim dostumdu, bana karşı vefalı ve dürüsttü; lakin BRUTUS haris olduğunu söylüyor ve BRUTUS şerefli bir zattır.

SEZAR Roma'ya birçok esir getirdi, devlet hazinelerini bunların kurtuluş akçeleri doldurmuştu.

Acaba SEZAR'da hırs diye görülen bu muymuş?

Fakirler ne zaman açılarsa, SEZAR'ın gözleri yaşardı; hırs daha sert bir kumaştan olsa gerek.

Fakat gene BRUTUS onun için haristi diyor; BRUTUS da şerefli bir adamdır.

Siz hep gördünüz, Luperkalya yortusunda ben kendisine üç defa kırallık tacı sundum, üç defasında da reddetti; hırs bu muymuş?

Gene BRUTUS, haristi diyor.

Ve şüphesiz kendisi şerefli bir adamdır.

Ben BRUTUS' un dediklerini çürütmek için söz söylemiyorum, buraya bildiklerimi söylemeye geldim.

Bir zamanlar siz onu hep severdiniz, bu sebepsiz değil; öyleyse sizi ona yas tutmaktan alıkoyan nedir?"

Tartışma çoğu zaman kıvılcımlar doğuran iki fikrin çatışması veya çarpışmasıdır. Eğer bu tartışma siyasi -politik- bir amaç için yapılıyorsa, tartışma gereksizle gereksiz kılınmak istenilen arasında olmaya başlar; bugünlerde olduğu gibi! Ya da şöyle söyleyebiliriz, tartışma siyasi -politik- bir amaç için yapılıyorsa, tartışma yanlışla yanlış kılınmak istenilen arasında olmaya başlar; bugünlerde olduğu gibi!

Tartışmanın taraftarları bilgi bakımından olduğu kadar zeka ve yetenek bakımından da birbirinin olabildiğince dengi olması gerekir. Eğer zeka ve kavrayış bakımından eksiği varsa, çok geçmeden içinde uyanacak olan öfke ve hiddet nöbetleri onu tartışmada her türlü çirkin hile ve bahaneye başvurmaya, bilerek güçlük çıkarmanın her çeşidinden yararlanmaya yöneltecek ve dikkati bunlara çekilerek meselenin esası kendisine gösterildiğinde bu kez de işi bayağılaştırmaya kadar götürecektir.

Tartışmada bayağılaştırma, en çok kullanılan yöntemdir. Ne söylerse söylesin, ileri sürdüğü her şeyin yanlış olduğu söylenir; her yanlış karşısında da mutlaka başka bir doğrunun olması. Tartışmada haklı çıkmanın en kestirme yolu, karşıdaki tezin sürekli yanlış olduğunu söylemektir!

Eristik Diyalektik

Eristik Diyalektik, tartışma sanatıdır, mutlaka haklı çıkmak amacıyla tartışma sanatı; yani hem haklıyken hem de haksızken... Bir tezin objektif doğruluğu ile tartışmacı ve dinleyicilerin değerlendirmesine göre geçerliliği, iki ayrı şeydir. Düşünme yetisi bağlamında özellikle duyarlı olan doğuştan kibirlilik, ilk öne sürdüğümüz düşüncenin yanlış, muhalifimizin görüşünün ise doğru çıkmasını istemez. Bu kişiler düşünmeden konuşur ve eğer savlarının yanlış olduğunu, haksız olduklarını fark ederlerse, durum bunun tam tersiymiş gibi görünsün isterler.

"Tartışmada, doğrunun yanlış ve yanlışın da doğru gibi görünmesi gerekmektedir."

Arthur SCHOPENHAUER

Başlangıçta önermemizin doğruluğundan çoğunlukla tamamen eminizdir, ama şimdi karşı tarafın argümanları onu geçersiz kılmış görünmektedir; önermemizden hemen vazgeçersek, aslında haklı olduğumuzu sonradan anlamamız çok olasıdır. Kanıtımız yanlıştı, ama

önerme için doğru bir kanıtlama vardı; sadece, önermeyi kurtaracak argüman hemen aklımıza gelmemişti. Dolayısıyla bizde şöyle bir kural oluşur: Karşı argüman doğru ve ikna edici görüldüğünde bile onunla savaştığımızı, sadece görünüşte doğru olduğuna ve tartışma esnasında aklımıza onu çürütecek ya da kendi iddiamızı başka bir biçimde doğrulayacak bir argüman geleceğine inanarak mücadeleyi sürdürmeliyiz.

Tartışan kişi genel olarak doğru için değil, sadece kendi önermesi için mücadele eder. Genellikle herkes, kendisine yanlış ya da şüpheli görüldüğünde bile savını kabul ettirmek ister. Böylece, tartışmanın, her zaman iki galibi vardır; ya da ne kadar tartışan varsa o kadar galip vardır! Yenileni olmayan tek karşılaşmadır, tartışma.

Diyalektik

Diyalektiği saf haliyle kavramak için objektif gerçekle ilgilenmeden onu sadece **haklı çıkma sanatı** olarak ele almalıyız. Tabii eğer zaten haklıysak, haklı çıkmamız daha kolay olacaktır. Ama kendi başına diyalektiğin başlıca görevi, her türden saldırıya, özellikle dürüst olmayan saldırılara karşı insanın kendini nasıl savunacağını ve aynı şekilde başkasının iddialarına kendisiyle çelişkiye düşmeden ve söyledikleri çürütülemeden nasıl saldırabileceğini göstermektedir.

Hileli yolları tanınmalıdır ki onlara karşılık verebilsin. Ayrıca, muhalifi aynı silahlarla vurabilmek için bunlara sıklıkla kendisi de başvurabilir. Yani diyalektik açıdan objektif doğruyu bir kenara bırakmak ya da tesadüf saymak zorundayız. Tek yapmamız gereken, kendi iddialarımızı nasıl savunacağımızı ve muhalifimizin görüşlerini nasıl çürüteceğimizi bulmaktır. Buna yönelik kuralları uygularken, objektif doğruyu hiç dikkate almamalıyız, çünkü genellikle objektif doğru bilinmez. Çoğu zaman haklı ya da haksız olduğumuzu kendimiz de bilemeyiz, sık sık buna inanır ve yanılırız.

Diyalektik, tartışmada haklı olmadıklarını fark eden ama buna rağmen durumu kurtarmak isteyenlerin, doğadan aldıkları yetenekle uyguladıkları bir sanatın sistem ve kuralla indirgenerek özetlenmesi ve sunumudur.

Tartışmanın Temelleri

Bir tartışmada, karşı tezi çürütmek için iki tarz ve iki yol vardır.

Tarzlar:

1. Konuya yönelik,
2. İnsana yönelik.

Yani öne sürülen önermenin ya eşyanın tabiatıyla, mutlak nesnel gerçekle; ya da muhalifin başka iddialarıyla veya onayladığı diğer şeylerle, yani görelî öznel gerçekle uyumadığını göstermeliyiz. Bu sonuncu tarz sadece kanaate bağlı görelî bir şeydir ve konuya ilişkin nesnel doğruyla bir bağlantısı yoktur.

Yollar:

1. Doğrudan çürütme,
2. Dolaylı çürütme.

Doğrudan çürütme tezin nedenlerine, dolaylı çürütme ise sonuçlarına saldırır; ilki tezin doğru olmadığını, ikincisi ise doğru olamayacağını gösterir.

Doğrudan çürütme iki türlü olabilir: Ya muhalifin önermesini dayandırdığı nedenlerin yanlış olduğunu gösteririz ya da nedenleri kabul ederiz ama bunlardan o önermenin çıkmayacağını gösteririz, vargının reddi; yani tasımın vargısı veya biçimini hedef alınız.

Dolaylı çürütmede ise ya **Apagoge** (sapma; bir şeyi karşıtının saçma ya da olanaksız olduğunu göstererek ispatlama) ya da örneğe başvurulur.

Apagoge, muhalifin önermesini doğru kabul ederiz; sonra bunu doğru kabul edilen bir başka önermeyle birlikte bir çıkarsamanın öncülü olarak kullandığımızda ne sonuç çıkacağını gösteririz. Ortaya açıkça yanlış olan bir yargı çıkmıştır, ya eşyanın tabiatıyla ya da muhalifin başka iddialarıyla çelişmektedir, yani konuya yönelik ya da

insana yönelik olarak yanlıştır. Demek ki muhalifin tezi olan önerme de yanlıştır.

Tartışma Başlıyor

Tartışmada, en üst nokta, karşı taraftan gelen ve gelecek ne olursa olsun, ne varsa tümünün red edilmesidir. Tartışma adına yapılacak en büyük hata, gerçekten haklı da olsa karşı tarafın bir tezinin doğruluğunun kabul edilmesidir. Bugün yapılan da budur! Her tezin bir karşı tezi yoksa hiçbir tartışmayı kazanamazsınız. Bir, iki, birçok şey değil, her şey yanlış demezseniz, tartışmayı kazanamazsınız.

Tartışmada, karşı tarafı şüphe içine sokmak çok önemli; konuyla ilgili olmayan bir konu açarak, "Evet" dedirtmelisiniz. Bu evet, karşı tarafı eksiltmez ama taraftarlarını şaşırtır. Çünkü onlara, her şeyin hayır olacağı, ortak hiçbir noktanın olmadığı söylenilmiştir.

Tartışmadaki karşıtınızın güçlü ya da konuda zayıf olduğunuzu hissediyorsanız, amacınız, savınızın gerek karşıtınız tarafından gerekse yandaş izleyicileri tarafından izlenemez hale getirilmesi olmalıdır! Bir tartışma konu başlığı ile evet ama içeriği itibarıyla izlenemediği sürece başarılıdır. Bu amaçla ses yükseltilir, hızlı konuşulur ya da tamamen yaya yaya çok yavaş konuşulur; bol bol mimik ve hatta gülere izleyicinin dikkati konudan görsele çekilir. Artık tartışmada önemli olan konunuzla ilgili çok doğru savlarınızdan öte, karşı tarafı rahatsız etmek, kızdırmaktır.

Bir tartışmada kullanılan dil de çok önemlidir. Bir tartışmacı öncelikle dilini çok zengin, çok doğru, çok akıcı olarak kullanmalı; ileri sürdüğü tezlerin doğruluğu -kim için- daha sonra gelir.

Kendi üstünlüğünü kurmaya çalışırken kalabalığın hoşuna gitmeyi amaçlayan hatip, iktidar arzusunu kölesidir ve tamamen sahte değerler düzeni içinde iş görür.

Sonuç

Görsel medyada tartışma çoğu zaman -çoğu zaman da her zaman- karşı tarafı inandırma ya da kendisini haklı çıkarmak adına yapılmaz, doğru ya da yanlış tezin dışarda kalan kişilere duyurulması için yapılır.

Kaynaklar:

1. Eristik Diyalektik, Haklı Çıkma Sanatı, A. SCHOPENHAUER
2. Retorik, Aristoteles
3. Tartışma Sanatının İncelikleri, A. SCHOPENHAUER

----- 0 -----

Irvin MANDEL Kardeşimiz'in bir Karikatürü

----- 0 -----

"Mum Işığı Toplantıları Konsepti"

Muhterem **Faruk HAN** Kardeşimiz

Değerli Kardeşlerim,

Sözlerime başlamadan önce, sizlere İdeal Muhterem Locası mensubu Kardeşlerinizin kalpten sevgilerini iletmek isterim. Dileriz ki; önümüzdeki günlerde Sebat ve İdeal Kardeşleri sık sık bir araya gelerek ortak çalışmalar yapsın ve diğer Muhterem Locaların mensubu Kardeşlerin de katılımıyla bu çalışmalar yayılarak devam etsin. Bunun temelleri Sebat Locası mensubu Kardeşlerimizin "Mum Işıkları Toplantıları" mız katılımı ile atılmıştır. Bu temel üzerine sağlam ve kuvvetli bir bina inşa etmek hepimizin ortak çabasıyla gerçekleşecektir.

Bu fırsattan istifade ederek İdeal Locası Kardeşlerinin Masonluğu nasıl anladığını sizlerle paylaşmak istiyorum. Masonlukla ilgili birçok yorum duymaktayız. Öncelikle belirtmek isterim ki; Masonluğun yorumlanmasındaki çeşitlilik, Masonluğun yazılı olan belgelerinin en başında gelen ritüellerinde dahi maksadını somut olarak ortaya koymadan sembollerle bezenmiş bir metin kullanmasından kaynaklanmaktadır. Bu somut olmama durumu zaman zaman Kardeşlerimiz arasında yılgınlık ve yorum çeşitliliği adı altında farklı bir takım yönelimlere yol açmaktadır. Masonluğun hedefi gerçekten somut değil midir diye tekrar tekrar düşünmekte fayda olduğuna inanıyoruz. Birçok köklü kurum hayatiyetini devam ettiremezken Masonluğun yüzyıllardır dimdik ayakta durabilmesi, hatta daha ileri giderek söylüyorum, geçmişte ve günümüzde yaşanan birçok beşeri kriz ortada iken, bugün insanlığın önüne farklı bir yaşama biçimini koyabilen tek kurumun Masonluk olduğu göz önüne alındığında, hedefin somut olmadığı düşüncesi hakikat ile ne kadar bağdaşır? Eğer Masonluk soyut bir birliktelik ise; yaşamın tüm alanlarında aktif ve örnek olan onca Mason Kardeşimizi nasıl tarif edeceğiz? Hedefsiz ve soyut varlıklar olarak mı?

Masonluk bir çatı kurumdur, üyelerine sağladığı, kendi kendilerini geliştirebilecekleri bir ortamdır ki bu ortamın beslenme kaynağı da, diğer kuşaklara aktarım damarları da bizatihi Masonlardır. Beslenmeyi en iyi şekilde yapabilmek için, toplumdun sadece iyi insanları değil aynı zamanda Masonluğu temessül edebilecek iyi insanları bünyesine katmaya çalışır, aktarımı yapabilmek için ise temsil edebilme kabiliyetini arar. İşte bu sebepten ötürüdür ki; İdeal Kardeşleri hem teklif hem de tahkikatlarına en üst düzeyde özen gösterirler.

Tekris edilerek aramıza katılan Çırac Kardeşlerimiz Masonik açıdan yola yeni koyulmuş olabilirler ancak öte yandan bilgi birikimleri ile son derece değerlidirler. Onların bizlere katacağı fikirler Masonluğumuzun gelişerek ilerlemesi açısından hayati önem taşımaktadır. Bir yandan hızla Masonluğun temel ilkelerini öğrenirken diğer yandan yaşamları boyunca biriktirmiş olduklarını en süratli şekilde Kardeşlerine aktarmaları için gerekli ortamı hazırlamak diğer Kardeşlerin en önemli görevidir. Unutulmaması gereken şey Masonluğun toplam bilgi birikiminin ancak ve ancak Kardeşlerinin toplam bilgi birikimi kadar olduğudur. Bu birikimin tüm Kardeşlere aktarılması bizi hedefimize daha hızlı ulaştırır. İşte bu sebepten ötürüdür ki İdeal Muhterem Locası sadece 14 günde bir resmi toplantılarıyla yetinmez ve resmi toplantısının olmadığı Pazartesi günleri tüm Loca Kardeşlerine açık olarak yapılan Envar Toplantısı '

nın ardından Mum Işıkları adı altında toplanarak bir veya birkaç Kardeş in konu açılımının ardından tartışmalar yapar. Mum Işıkları Toplantılarımız diğer tüm Muhterem Localardan gelen Kardeşlerimize açıktır. Bunun sebebi, diğer Loca Kardeşleri ile karşılıklı olarak bilgi ve fikir alışverişinde bulunmak ve gelişmeyi olabildiğince geniş bir zeminde ve hızda yapabilmektir. Envar Toplantısı'nın tüm Loca Kardeşlerimize açık olarak yapılmasının maksadı da; bir Loca'nın idari açıdan nasıl yönetildiğiyle ilgili bilgi ve ortamı gelecekte görev alacak olan Kardeşler ile paylaşabilmektir. İşte bu sebepten ötürüdür ki; İdeal Kardeşleri diğer Muhterem Localarda yapılan her türlü çalışmaya ilgi gösterir ve özellikle Çırac Kardeşlerin yaptıkları katkıları takip ve teşvik ederler.

Özenle seçilen ve devamlı birliktelik yoluyla intibakları sağlanan Çırac Kardeşler; yaptıkları çalışmalarla öncelikle cemiyetimize olan bağlılıklarını ve aidiyet duygularını sağlamlaştırırken, daha ilk günden itibaren Masonluk dünyasına katkılarını vermeye başlarlar. Bu noktada aklı; "Çırac Kardeşler daha neyin ne olduğunu anlamadan nasıl ve neyi konuşacaklar?" sorusu gelebilir, hatta; "Üstad olmadan konuşmak ta neyin nesiymiş?" gibi bir düşünce akla takılabilir. Burada; "Hür Loca'da, Hür Mason" kavramını anlamak büyük önem taşımaktadır. Eğer bizler yeni gelen Kardeşlerimizi, Masonluğun kendi yazılı belgelerinde dahi yer almayan konularda bu böyledir diyerek kendi oluşturduğumuz dogmalarla karşılar ve bir nevi tornadan geçirmeye çalışırsak; hür düşünceden, dolayısıyla Hür Mason'dan bahsedemeyiz. Hür Masonların olmadığı yerde de; Hür Localar olamaz. Hür Localardan oluşmayan bir Büyük Loca da; bırakın tüm insanlar ve insanlık için bir şeyler yapabilmeyi, kendi varlığını dahi sürdüremez veya sürdürüldüğü düşünülen varlık birşey ifade etmez. Masonluğun ne yazılı belgelerinde, ne de geleneklerinde; üyelerinin şu veya bu süreyle susması gerekir diye bir kısıtlama getirilmemiştir. Aksine Mason'un en önemli görevi hızla kendini yetiştirmek, edinmiş olduğu yaşamsal bilgiyi, Kardeşlerinin çekiç seslerini dinleyerek edineceği Mason'ik bilgi ile birleştirerek bir 'Üst Yaşama' ulaşabilmek ve akabinde çevresini de etkilemeye başlamaktır. Eğer, yeni Kardeş dikkatle seçildi ise; zaten kendini bilecek ve belli bir olgunluğa erişmeden Masonlukla ilgili bir yorum yapmadan önce ince eleyip sık dokuyacak ve muhakkaktır ki Masonluktaki en önemli görevlerden birini üstlenen Rehber Kardeşi ile fikir teatisinde bulunacaktır. Hür'lüğü elde edebilmenin tek yolu bilgi edinmek ve kendini bilerek, insanlara tevazu içerisinde yaklaşarak samimiyet oluşturduktan sonra, eleştiri yolu ile hem kendini geliştirmek hem de çevresinin gelişimine katkıda bulunmaktır. Masonluğun üzerinde yükseldiği temel kavram olan Kardeşlik ancak bu ortam içerisinde anlamını bulabilir. İşte bu sebepten ötürüdür ki; İdeal Kardeşleri, "Kardeşlik" kavramı üzerinde sık sık düşünür ve işlerini bu kavramı gözönünde tutarak yaparlar.

Sevgili Kardeşlerim,

Masonluk gelenekleri ile ayakta duran bir kurumdur. Yazılı olandan çok yazılı olmayan kuralları olması gücünün belki de en önemli sebebidir. Bu kuralları çevrenizdeki Mason Kardeşlerin davranışlarından ve ihtiyaç duyduğunuzda direkt sorarak tecrübelerinden yararlanarak elde edebilirsiniz. Bu anlamda Locaların Doğu'ları çok önemli görev üstlenmektedir. Masonluğu bir aile olarak düşünmemiz gerekir, nasıl ki bir ailede genç kuşaklar dinamizmi, eski kuşaklar gelenek ve tecrübeyi temsil ediyorsa, Masonluktaki yönler de aynı işlevi görür. Bu birliktelikten ideal bir eser çıkabilmesi için; Masonluğun temel birimi olan Locaların içerisindeki uyum hayati önem taşımaktadır. Bu uyumu oluşmasına ve korunmasına en üst düzeyde katkıda bulunmak, tecrübesi sebebiyle, Loca Doğu'larının en önemli görevidir. Doğu'ya düşen, yönlere sevgiyle ve her türlü ihtirastan ari biçimde rehber olmak, yönlere düşen de Doğu'nun yıllar içerisinde oluşan aklı-ı hikmetine saygı duyarak tecrübelerinden faydalanmaktır. İşte bu sebepten ötürüdür ki İdeal Muhterem Loca sının Doğu'su hiçbir zaman özel otorite olmaya çalışmamıştır ve

duruşuyla yönlere rehber olma görevini en önemli görev olarak adletmiştir.

Biri diğerinden daha ulvi olmayan yönler arası ahengi sağlamak Üstadı Muhterem'in başlıca görevidir. Üstadı Muhterem bilir ki; gücü sadece ve sadece Locasındaki yönlerin gücünün bileşkesi kadardır. İşte bu sebepten ötürüdür ki; İdeal Muhterem Locası'nın Üstadı Muhterem'i bütün yönlerin verdiği katkılara en üst düzeyde önem verir ve Kardeşlerinin düşünsel gelişimlerini devam ettirebilmesi için fırsatlar yaratır. Neticede; nerede oturursa otursun, bu bitmez yolculukta, tüm Kardeşler her zaman Çırak'tır ve o heyecanla çalışmalarına devam etmelidir.

Sevgili Kardeşlerim,

Bu metin; gelecek yıl 75'inci Yılı'nı kutlayacak olan bir Muhterem Loca'nın davranış şekli ve uygulamalarıyla Masonluğu nasıl algıladığına dair bir yazıdır. Masonluk bir yolculuktur ve sonu yoktur. Önemli olan; sonuç değil, süreçtir. Süreç içerisinde elde ettiği çok değerli bilgi birikimini nesilden nesile aktaracak dinamizmi kaybeden ve/veya geleneklerinden uzaklaşan hiçbir Loca sağlıklı bir Masonik yolculuk yapamaz ve bunun doğal sonucu olarak da Hürlüğü kaybeder.

Şimdi baştaki soruya geri dönelim... Masonluğu olması gerektiği gibi yaşayan Masonlar var olduğu sürece; Masonluğun hedefi soyut mudur? Yoksa; her an kendini gerçekleştirmenin esas olduğu somut bir yaşama iradesini mi ifade etmektedir?

Takdir sizlerindir...

----- 0 -----

----- 0 -----

Konferanslardan Yansımalar :

Sık Yapılan Yanlışlar

(19 Şubat 2013)

Ali Muhittin UZUNER Kardeşimiz

*(Özet hazırlığı konusundaki desteği için **Ahmet ERTAN** Kardeşimiz'e teşekkür ederiz.)*

Loca Sekreterimiz Ali Muhittin UZUNER Kardeş konuşmasına konferans başlığını "Sık Yapılan Yanlışlar" olarak koyduğunu, bunun iki nedeni olduğunu belirterek başladı. Kardeşlerin ilgisini ve merakını çekebilmeyi ilk neden olarak belirtirken, asıl nedenin, loca içi eğitim çalışmalarına katkıda bulunabilmek olduğunu söyledi. Konuşmasında Çırak Kardeşlerimizin ritüelik çalışmalar sırasında nelere dikkat etmesi gerektiğini vurgulamayı ve değişen ritüellerimiz doğrultusunda Kalfa ve Üstat Kardeşlerimizin bilgilerini tazelemeyi amaçladığını söyleyerek üzerinde duracağı yanlışların birçoğuna Locamızda rastlanmadığı mesajını verdi.

Kardeşimiz Masonluğun bir yorum sanatı olduğundan hareketle, semboller, allegoriler ve Masonik öğretilerle ilgili hiçbir yoruma bu yanlıştır denilemeyeceğini belirterek Ritüellerimizin veya tüzüklerimizin uygulanmasının ise yoruma ihtiyacı olmadığını, bu konuda her hususun doğrusunu ritüellerimizde ve tüzüklerimizde bulabileceğimizi hatırlattı. Bahsettiği yorumlama hatasına düşmemek için bu konuşmasında sadece Masonluğun yazılı kurallarını ele aldığı söyleyen kardeşimiz, birde yazılı olmayan kurallarımız olduğunu, ancak bu kuralların aktarılacak yaşatıldığını anlattı. Yazılı olmayan kurallarımız yazılı kurallarımız kadar önemli olsada, sübjektif olabileceklerini, ayrıca yazılı bir kuralın bulunduğu durumda yazılı olmayan kuraldan söz edilemeyeceğini söyledi.

ilk akla gelen sorunu okumamak olarak nitelendiren kardeşimiz bu nedenle ritüelik uygulamalarda farklılıklar ve hatalar olabildiğini, oysa okuduğumuzda elimizde bulunan ritüellerin bizlere kılavuzluk edeceğini söyledi.

Konuşmasının devamında Ali Muhittin UZUNER Kardeşimiz, loca açılışından kardeş sofralarına, hatta yazışmalarımıza kadar etkisini gösteren on iki sık tekrarlanan hatayı ve doğru uygulamalarını bizlere özetledi.

Kardeşimizin etkileyici sunumuyla loca açılış sırasında görevli kardeşlerin Mabede girmelerinden yazışmalarda kullanılan kısaltmalara, keselerin dolaştırılmasından Masonik selamlamaya ve oturma düzeninde yapılan hatalara kadar bir çok değişik konuda loca kardeşlerimizin bilgileri tazelenmiş oldu.

Sekreter Kardeşimiz sözlerini Masonluğun gelenekleri ile yaşadığını ve ritüellerin doğru uygulanmasının bu geleneğin en önemli unsurlarından biri olduğunu söyleyerek tamamlarken, saydıkları hususların kendi dikkatini çeken hatalar olduğunu söyledi. Bizlere Masonik konularda temel başvuru kaynakları olarak ritüellerimizi sıkça okumamızı tavsiye ederek konuşmasını tamamladı.

----- 0 -----

Konferanslardan Yansımalar :

Felsefenin İnanca Bakışı ve Masonluk

(22 Ocak 2013)

Pek Muhterem **Ömer KÖKER** Kardeşimiz

(Özet hazırlığı konusundaki destekleri için **Ahmet ERTAN** ve **Ali Muhittin UZUNER** Kardeşlerimiz'e teşekkür ederiz.)

Pek Muhterem Ömer KÖKER Kardeş sözlerine; "Bu konuşmamda, felsefi anlamda Tanrı'nın algılanışındaki farklı değerlendirmelere ve Masonluğun bu değerlendirmeler arasındaki yerine değinmek istiyorum, dinler felsefesinin en yoğun tartışmalarına konu olan ve ilk dönemden itibaren de, önce yüksek sesle telaffuz edilemeyen fakat daha sonra çok şiddetli Laiklik tartışmalarını da beraberinde getiren bu konu üzerinde konuşmak dahi; derin ve büyük denizlerde yüzmek kadar insanda çekingenlik yaratıyor. Sanki yüzücünün karaya nasıl ulaşabilirim endişesi gibi; konuşmacıyı da, acaba bu konuşmanın sonunu nasıl getirebilirim tedirginliğine itiyor." diyerek başladı.

Tanrı'yı algılamaya çalıştığımızda, algılama (idrak) metodu olarak karşımıza Din ve Din Felsefesi kavramları çıktığını belirten Kardeşimiz, bu konuların derinliğine dikkat çekerek "Din nedir?" sorusunun cevabını Mehmet AYDIN'ın deyişi ve eskilerin ifadesiyle verdi. "(...efradını cami, ağyarını mani...) bir tanım vermek mümkün değildir." Bu cevabın ardından devam eden Kardeşimiz; "aslında Din'i inceleme ve araştırma konusu yapan her disiplin, kendi görüş açısına uygun bir din tanımıyla yola çıkmaktadır." dedi. "Bir psikolog için din, çok kere yaşanan bir tecrübe; bir sosyolog için din, sosyal bir müessesesi; Tanrının Sözlerini değerlendiren bir Kelamcı için ise din, akıl ve nakille müdafaa edilebilen bir sistem olarak görülür." diye ekledi. Sözlerine Tanrının algılanışındaki (idrak edilmişindeki) sistemler ya da görüş ayrılıklarına açıklamalarda bulunarak devam eden Pek Muhterem, kendi deyişiyle "Tanrı'nın algılanması bakımından ortaya çıkan görüşlerin tamamı olmayan" Teizm-Deizm-Panteizm konularında detaylı bilgilendirme yaptı. Konferansının son bölümünde ise bu sistemler karşısında Masonluğun yaklaşımına ve Türkiye Büyük Locası'nın konuya bakışına değinen Pek Muhterem Ömer KÖKER Kardeşimiz bu konudaki konuşmasına HÜLAGÜ ve ÇORBACIOĞLU Kardeşlerimizin "Din ve Masonluk" konulu çalışmasına, Raşit TEMEL Kardeşimizin "Masonlukta Allah ve Din" başlıklı çalışmasına ve En Muhterem Remzi SANVER Kardeşimizin "Muntazam Masonluk ve İnanç" isimli çalışmasına, Okan İŞİN Kardeşimizin "Tanrı Tanımı Üzerine Düşünceler" isimli çalışmasına ve Servet BİN BİR Kardeşimizin "Evrenin Ulu Mimar" başlıklı çalışmasına yollama yaparak devam etti. Örnek vermek gerekirse; Okan İŞİN Kardeşimizin meselenin tarihsel gelişimini irdelerken kullandığı ifadelerle atıfta bulundu. 12. ila 17. yy arasında Avrupa'nın değişik bölgelerinde Mabetler inşa eden Operatif Masonların farklı dini inanç ve mezheplere mensup oldukları gibi, değişik inançlara sahip işverenlere hizmet ettiklerini hatırlattı ve bu nedenle ortak bir anlayışı benimsemek zorunda olduklarını anlattı. Operatif Masonların bu nedenle gittikleri ülkelerin ve işverenlerinin dinsel inançlarına saygılı olmayı, diğer dinsel inanç ve görüşlere toleransla katlanmayı ilke edindiklerini, ayrıca bir kardeşlik topluluğu oldukları için birbirlerinin dinsel inançlarına da saygı duyarak çalışmak zorunluluğunda olduklarını vurguladı. Tek Tanrı'nın tanımı olarak Supreme Creator/Ulu Yaratıcı tanımının kullanımına özen gösterildiğini Anderson Kardeşin ise anayasayı hazırlarken Tek Tanrı

tanımının Masonik öğretilerdeki karşılığı olarak "...Great Architect Of Universe / Evrenin Ulu Mimarı ve "...Universal Architecture / Evrenin Mimarisi..." tanımlarını özenle seçtiğini belirtti.

Pek Muhterem Ömer KÖKER Kardeşimiz konferansın sonunda kendi kişisel görüşlerini de aşağıdaki gibi açıkladı. Bir aday, Tanrıyı hangi düşünce bazında kabul ederse etsin; bu bizim için yeterlidir. Aday Tanrıya giden hangi yolu benimserse benimsesin, bir Yüce Varlığa inanması kaydıyla, kişinin inanmak için benimsediği yol, masonluğun ilgi alanı kapsamında olmamalıdır. Aksi takdirde evrensel kardeşliği hedefleyen Masonluk, bu tür kategorik sınırlamalar yaparsa; Budist'lere, Hindu'lara, Şinto'lara (ki, yaklaşık dünyanın yarı nüfusedir), kardeş diyemeyerek, evrensellikten uzaklaşmış olur, diyerek sözlerini tamamladı.

----- o -----

Irvin MANDEL Kardeşimiz'in Bir Karikatürü

----- o -----

Konferanslardan Yansımalar :

6 Şapkalı Adam

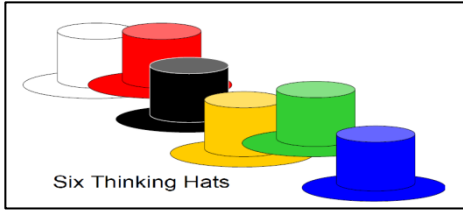
(5 Şubat 2013)

Aksef SEYAHİ Kardeşimiz

(Özet hazırlığı konusundaki destekleri için **Ahmet ERTAN** ve **Ali Muhittin UZUNER** Kardeşlerimiz'e teşekkür ederiz.)

Aksef SEYAHİ Kardeş, Loca Kardeşlerimiz tarafından ilgiyle izlenen konferansında Edward de Bono'nun 1985 yılında yayınlanan "6 Şapkalı Düşünce Tekniği" adlı kitabında bahsi geçen, grup tartışmalarına ve bireysel düşünmeye farklı bir yaklaşım getiren aynı adlı teoriyi aktardı. Aksef SEYAHİ Kardeş, bu tekniğin ana amacını; düşünme sürecine odaklanıp geliştirmek, yaratıcılığı cesaretlendirmek, paralel ve lateral düşünme, iletişimi iyileştirme, karar verme sürecini hızlandırma ve tartışmalardan kaçınma olarak özetledi. De Bono, farklı yaklaşımların tanımlanması ve bu yaklaşımların nasıl kullanılabileceğinin öğretilmesi durumunda, insanların bu yaklaşımları kullanarak, toplantılarda ve takım çalışmalarında çok daha üretken olabileceğini öne sürmüştür diyen Aksef SEYAHİ Kardeş, daha sonra bu şapkaların De Bono tarafından beyaz, kırmızı, sarı, siyah, yeşil ve mavi renklerle tanımlandığını söyledi.

Kardeşimiz beyaz şapkanın tarafsızlığı işaret ettiğini belirterek, burada amacın görüşülen konu ile ilgili net bilgi ve raporlar ortaya konması olduğunu anlattı. Kırmızı şapkayı duygusallıkla ilişkilendiren Aksef SEYAHİ Kardeşimiz, bu şapkanın görüşülen konu ile ilgili olarak, kişilere sezgi, fikir ve duygularını söyleme fırsatı verdiğini belirtti. Sarı şapkanın iyimser şapka olduğunu anlatan Kardeşimiz, yapılan işin avantajlarının bu aşamada ortaya koyulduğunu ve pozitif yanların ön plana çıkarıldığını, örneğin hakkında konuşulan projenin gerçekleştirilmesinin faydalarının ortaya konulabileceğini anlattı. Siyah şapkanın kötümser rolü oynadığını, eleştirilerin, olumsuz görüşlerin ve görüşülen konunun riskleriyle gelecekte doğuracağı problemlerin ortaya çıkarılmasının hedeflendiğini aktardı. Sözlerine yeşil şapka ile devam eden Aksef SEYAHİ Kardeşimiz, bunun yenilikçi şapka olduğunu, yeni fikirlerin, yaklaşımların araştırılmasının bu bölümde yapılabileceğini söyledi. Mavi şapkanın ise serinkanlılığı anlatan şapka olduğunu, sakin düşünerek büyük resmin görülmesinin ve süreç yönetiminin hedeflendiğini, bu bakımdan mavi şapkanın idareci ya da yönetici şapka olarak düşünülebileceği bilgisini aktardı.

6 Şapkalı Düşünce Tekniğinin tartışmalarda ve ekip çalışmalarında sağladığı avantajların olumlu sonuçları göz önüne alındığında hakikati arama yolunda çalışmalarında bulunduğumuz toplantılarımızda ve Mesleğimizde de bu tekniğin kullanımının fayda sağlayabileceğini belirterek sözlerine son verdi.

Konferanslardan Yansımalar :

Bir Mason Locasının Tasarımı ve Dolaylı Yollardan Anlatmak İsteddiği Mesajlar Üzerine Bir İnceleme

(19 Mart 2013)

Muhterem Okan IŞIN Kardeşimiz

(Özet hazırlığı konusundaki destekleri için **Ahmet ERTAN** ve **Ali Muhittin UZUNER** Kardeşlerimiz'e teşekkür ederiz.)

Muhterem Okan IŞIN Kardeşimiz, Locamızda verdiği konferansa tekris edilen Kardeşlerimizin karşılaştıkları ortamı kavrama konusunda yaşadıkları sıkıntıları kendisinin de uzun yıllar önce yaşadığını anlatarak başladı konuşmasına. Bu konuyu uzun yıllar araştırarak muhtelif çalışmalarına gizemlerin bir bölümünü aydınlatmaya çalıştığı bilgisini verdi Kardeşimiz.

Geçmişte Masonların, bir Locanın tasarımının ve iç dekorunun neden Evreni ya da Dünyayı anımsatacak biçimde düzenlendiğine ilişkin çok değişik öngörüler ortaya attıklarını, bazı Masonlara göre, Loca sözcüğünün Sanskritçe Dünya anlamına gelen Loga sözcüğünden türetildiğini ve etimolojik anlamından da anlaşılacağı üzere Dünya'ya andıracak biçimde tasarlanıp dekore edildiğini belirtti. Kimi Masonlara göre ise, toplumun her kesiminden, farklı din, dil, ırk ve sosyal sınıflardan gelen Masonların ortak çalışmalar yapmak amacı ile Localarda buluştuklarını, bu bakımdan Locanın, hem evrensel hakikatlerin açıklandığı ve hem de farklı niteliklere sahip Masonları birleştiren ve ortak amaçlara hizmet eden mekânlar olduğu için, yeryüzünü andıran bir biçimde tasarlandığını belirtti Kardeşimiz. Sonrasında Loca'ların tasarım şekli ve içinde yer alan çeşitli sembollerin detaylı açıklama ve yorumlarını yapan Muhterem Okan IŞIN Kardeşimiz Mabetlerimizde yer alan Mücevher ve Nurlar'la ilgili bilgi vererek devam etti. Bir Mason Loca'sında mutlaka bulundurulmaları gereken altı mücevher ile altı Nur'un toplamı 12 (oniki) sayısının, bir Masonun bu Nur kaynaklarından alacağı esinle içsel gelişim ve yetkinleşmesini tamamlayacağını ve Hürmasonluğun ortak ideallerinin Masonlar aracılığı ile Dünya'ya yayılacağını anımsatmaktadır, bunlar Masonlara aydınlanma ve aydınlatmanın sırrını hatırlatmaktadır diyerek sözlerini tamamladı.

----- 0 -----

Özkan ÇAVDAR Kardeşimiz'inden bir Fotoğraf

----- 0 -----

“Unutma Beni Çiçeklerinin Devrim Hikayesi”

Büyük Üstat Remzi SANVER Kardeşimiz’in son kitabı ile ilgili kendi kaleminden Tanıtım Yazısı

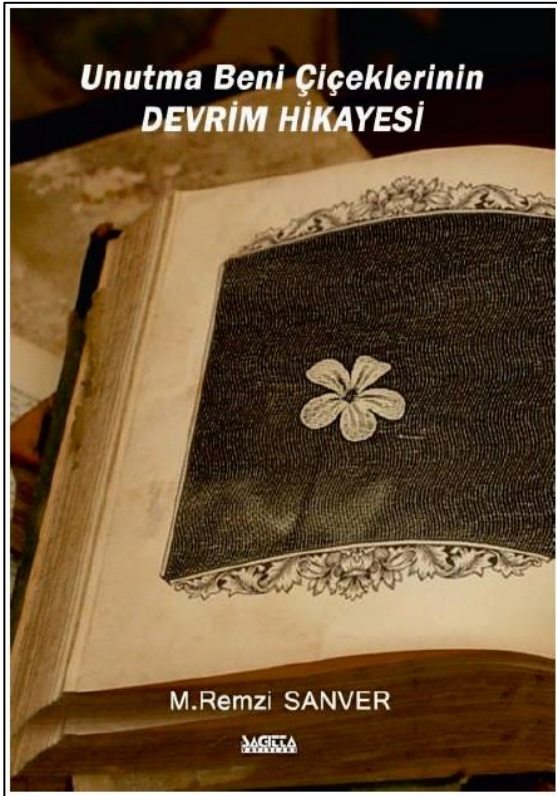
Büyük Üstat **Remzi SANVER** Kardeşimiz

“Unutma Beni Çiçeklerinin Devrim Hikayesi”

Bu kitapta okuyacaklarınız, üç yıl süren Türkiye Büyük Locası Büyük Üstatlığı görevim boyunca ne yapmaya çalıştığımı, bunları niye yapma ihtiyacı hissettiğimin ve nasıl yapmaya çalıştığımın bir özettir.

Yapmış olduğum görev sır küpü olmamı gerektirdiğinden, bir anı kitabı yazmamaya özellikle dikkat ettim. İsimlerden ve olayların detaylarından bahsetmedim. Bunların bir kısmı benimle mezara gidecek; bilinmesinde kamusal fayda gördüğüm kısmını ise günün birinde yayınlayacağımı umuyorum. Her halükârda, henüz bunun için erken. Dolayısıyla bu kitapta sadece ilkelerimi, anlayışlarımı, yaklaşimlerimi, inançlarımı, yaptıklarımı ve yapamadıklarımı bulacaksınız.

Yazdıklarım, hesap sorulmama mertebesine getirilmiş bir Masonun, Kardeşlerine ve tarihe vermekle yükümlü olduğu hesabın bir parçasıdır. Dilerim bu hesap, gelecekte yapacaklarımıza da ışık tutsun.

----- 0 -----

Almanya, Bad Homburg zur Freiheit Locası’ndan Kardeşlerimizin SEBAT Muhterem Locası’nı Ziyareti

Bad Homburg zur Freiheit Locası Kardeşleri; Üstadı Muhteremleri Klaus Konrad von HASSE-KOEHLER başkanlığında; Hubert MICHAELIS, Dietmar STEINER, Michel SCHMIDT, Heiko BEECH Kardeşlerimiz ve Honora KOEHLER, Michaela SCHMIDT ve Lily GRESS Hemşirelerimiz ile birlikte, 1 Mart – 6 Mart 2013 tarihleri arasında İstanbul’da idiler.

Daha önceden, hemşirelerimizle birlikte kendilerine yaptığımız ziyaretlere cevabi mahiyette olan bu gezileri sırasında; 5 Mart 2013, Salı günü yapılan resmi toplantımızda, o gün tekris olan Kardeşlerimizin Tekris Töreni’ni izlediler.

ALEV Muhterem Locası’nda 2 Mart’ta Tenue Blanche Celsesi’ne katılan misafir hemşirelerimiz ve kardeşlerimizle, İstanbul’da kaldıkları süre içinde yoğun bir program dahilinde birlikte vakit geçirme imkanı bulduk.

Özellikle; Berç PEKAYVAZ Kardeşimizin inisiyatifi ile güçlü ilişkiler içinde olduğumuz Alman Kardeşlerimizle birlikte geçirdiğimiz keyifli günlerden sonra, onları 6 Mart’ta ülkelerine uğurladık.

----- 0 -----

Bulmaca / Düşündürmece**Muhterem Sinan GÜRMEK** Kardeşimiz

Geleceğin değişik zamanlarında, aynı zamanda Dünya Federasyon Başkanlığını da yürüten Dünya Masonluk Büyük Üstatları, insanlığın evrensel yükselişine basamak oluşturan kardeşleri, insanlığın ve masonluğun en onurlu mertebesi olan Üçüncü Derece'ye, diğer adı ile "Geleceğin Mimarı" derecesine yükselteceklerdir.

Şimdi lütfen; hangi bölgedeki, hangi masona, insanlığa hangi katkılarından ötürü, hangi zaman sıralamasında ve hangi yaşlarındayken bu payenin verileceğini bulabilir misiniz?

		Adı					Yaşı					Eyaleti					Konusu				
		OKTAN	HELEN	MARA	SIGMUND	YOKO	85	97	101	147	172	GÜNEY AVRUPA	KUZAY AMERİKA	UZAY ADASI	AVUSTURALYA	DOĞU ASYA	6 Gün	7 Gün	9 Gün	10 Gün	11 Gün
Zaman Sırası	1																				
	2																				
	3																				
	4																				
	5																				
Konusu	ANA KARNINA SON																				
	YENİ DÜZEN																				
	UZAY YOLCULUĞUNDA DEVRİM																				
	METAFİZİĞİN ÇÖZÜMÜ																				
	ZEKADA BÜYÜK YÜKSELİŞ																				
Eyaleti	GÜNEY AVRUPA																				
	KUZAY AMERİKA																				
	UZAY ADASI																				
	AVUSTURALYA																				
	DOĞU ASYA																				
Yaşı	85																				
	97																				
	101																				
	147																				
	172																				

Sınırlayıcı Bilgiler :

- 1 – İnsanlığın psiko-sosyo-ekonomik yeni düzenini sıfırdan inşa eden ideolog kardeş ilk üçüncü derece "Geleceğin Mimarı" mertebesine erişen kişi olacaktır.
- 2 – Nihayet; zaman dışı geçitlerden uzak galaksilere ulaşacak uzay aracının baş mimarı Mara Kardeş en yaşlı bilim insanıdır.
- 3 – Tüm boş ve temelsiz inançları tarihin karanlığına gömen metafizik gerçeklere ulaşarak, fizik ile metafiziği bütünleştiren tarihi ekibin başındaki kardeş Doğu Asya'dandır, adı; Sigmund ya da Helen değildir.
- 4 – İnsanı çok daha zeki kılacak ikinci nesil genetik müdahaleyi gerçekleştiren ekibin şefi Sigmund Kardeş'in yaşı, 100'ün üzerindedir. Ödül sıralamasında ilk üçte değildir; Kuzey Amerika Eyaleti'ndendir.
- 5 – 1,5 milyarda dengelenecek insanlık nüfusunun yarısı olan kadınların, erkeklerle eşit şartlarda yaşam ve kariyere sahip olabilmeleri için bebek oluşumunu anne karnının dışına alan uygulamayı genelleştiren Helen Kardeş 97 yaşındadır; sıralaması son üçte değildir.
- 6 – Dördüncü zaman sırasındaki kardeş 147 yaşındadır; Doğu Asya Eyaleti'nden değildir. Yoko Kardeş de en gençleri değildir, ne de zamanda sonuncu. En yaşlı kardeş; ne Güney Avrupa, ne de Avusturalya Eyaleti'ndendir.

Sonuç Tablosu : [Cevaplar 27'nci sayfadadır.]

Zaman Sırası	Adı	Yaşı	Eyaleti	Konusu

Anlam Arayışı

Memduh ÖZMERT Kardeşimiz

"Düşünün bir, işleri ile meşgul olan, bir grup ahmağ, Boş bir alana tuğla taşıyorlar ve dizdikten sonra tuğlaları buraya, gerisin geri ters tarafa taşıyorlar. Bu her allahın günü devam ediyor.

Bir gün, bu ahmaklardan biri kendi kendine soracak kadar durup düşünüyor, ben bu işi neden yapıyorum diye!

Tuğlaları taşımanın ne gibi bir amacı olduğunu sorguluyor. O andan itibaren yaptığı bu işten hiç bir zaman huzur duymadı... Ben o tuğlaları neden taşıdığını merak eden ahmağım..."

Hayatta bir anlam göremediği için ümitsiz bir kişi tarafından geriye kalan bir not...!

Soru bir çok şekil alabilir: Hayatın anlamı nedir? Benim hayatımın anlamı ne? Neden yaşıyoruz? Neden buradayım? Ne için yaşıyoruz? Eğer hiç bir şey kalıcı değilse o halde her şeyin ne anlamı var? Bu anlam krizi Leo TOLSTOY'a büyük işkenceler çektirmiştir. Dostoyevski bir keresinde şöyle demiş "Beni korkutan tek şey var: acılarına değmesi". Albert CAMUS'ya göre de tek ciddi felsefi soru; hayatının anlamsızlığını tamamen kavradıktan sonra, insanın yaşamaya devam edip etmemesidir.

Hiç düşündünüz mü siz ne için yaşıyorsunuz?

Belirsizliklerle dolu günümüzde, en çok hayalini kurduğumuz, ihtiyaç duyduğumuz şey nedir?

Cevabınızı duyar gibiyim, çoğumuz, hayatımızdaki temel amacı, kendi gücümüzle başarı ve mutluluğu elde etmek olarak görürüz. Peki bu arada, beklentilerinin ötesinde başarılabilir ve istedikleri her şeye sahip olanların soruları nasıl cevaplanacak? Sırada ne var? Hepsini bu kadar mı? Emeklilik, yaşlılık, hastalık ve ölüm karşısında bizi destekleyecek olan nelerdir? Tıptaki buluşlar ve ilaç keşifleri yaşamaya arzusunu bize kazandı mı?

Üçüncü Viyana Psikoterapi ekolü olarak anılan "Varoluşçu Analiz / Logoterapi" kurucusu Dr. Viktor FRANKL'a göre, insanın hayatında bir anlam bulmak için çabalaması insanın içindeki birincil motivasyon kaynağıdır. Bu arada, Logoterapi Yunanca Logos sözcüğünden gelir (logos: "söz" veya "anlam").

Dr. FRANKL aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı toplama kamplarından nadir kurtulmuş tutsaklardan biridir.

Dr. FRANKL anlamın hayat için esas olduğunu iddia eder ve "Auschwitz'te hayatta kalmak için esastır ve her insan için her zaman esastır" der.

Her şeyini kaybeden, bütün değerleri yok edilen, açlığın, soğğun ve acımasızlığın altında ezilen, her an, her saat imha edilmeyi bekleyen bir tutuklu olarak Dr. FRANKL, yaşamı sürdürmeyi nasıl başarmıştır? Kendi ifadesi ile:

"Nazi toplama kampında, yerine getirilmesi gereken görevleri olduğunu bilen insanlar, yaşama şansı en yüksek olanlardı. Bavaria Toplama kampının karanlık barakalarının arkasında kaybettığım kitabımı yeniden yazmak işinin, tifüs hastalığının neden olduğu kardiyovasküler çöküş tehlikesinin üzerinden gelmeme yardımcı olduğuna eminim" der.

Dr. FRANKL'ın toplama kamp deneyimlerini anlattığı "İnsanın Anlam Arayışı" başlıklı kitaptan bir kaç alıntı:

"Geleceğe kendi geleceğine olan inancını yitiren tutuklunun sonu geliyordu. Geleceğe olan inancını yitirince, kendi çöküşüne göz

yumuyordu. Bu da genellikle deneyimli kamp sakinlerinde bir kriz ile ortaya çıkıyordu. O anda hepimiz kendimiz için değil arkadaşımız için korkardık. Bu genellikle tutuklunun bir sabah giyinip yıkanmayı ya da toplanma alanına gitmeyi reddetmesi ile başlardı. Ne yalvarıp yakarmalar ne de dayak işe yaramıyordu. "
"Kamptaki bir insanın içsel gücünü yeniden kazanmasına yönelik bir çabanın ilk önce ona gelecekte bir hedef göstermeyi başarması gerekiyordu. Ayrıca yaşama yönelik tutumunda temel bir değişiklik. Yaşamdan ne beklediğimizin önemli olmadığı, asıl önemli olanın yaşamın bizden ne beklediğini öğrenmemizdir. Yaşamın anlamı hakkında sorular sormayı bırakıp, bunun yerine kendimizi yaşam tarafından sorgulanan, her gün, her saat sorgulanan biri olarak görmemiz gerektiğidir. Yanıtımızın da meditasyon ya da konuşma ile değil doğru eylem, doğru yaşam ve doğru davranış, tutum ve duruş olması gerektiğidir. Nihai anlamda yaşam, sorulara doğru çözümler bulmak ve her birey için koyduğu görevleri yerine getirme sorumluluğunu almak anlamına gelir"

"Tutuklular toplama kampının o insanı tekkelleştiren çevresel etkisinden kaçamaz mı? İnsan, bu koşullar karşısında hiç bir eylem seçeneğine sahip değil midir? Cevabım: Kampta yapılacak bir tercih her zaman vardı. Her gün, her saat, insanı kendi özünden, içsel özgürlüğünden yoksun bırakmakla tehdit eden güçlere boyun eğip eğmeyeceğimizi, özgürlük ve onurdan vazgeçmek ile ilgili kararı vermek. "İnsan, onurunu bir toplama kampında bile koruyabilir. "

"Acı da yaşamın kader ve ölüm kadar silinmez bir parçasıdır. Acı ve ölüm olmaksızın insan yaşamı tamamlanmış olmaz. Bir insanın kendi kaderini ve içerdığı olanca acıyı kabul ediş yolu, kendi davranış ve tutumunu seçmesi, ona, en ağır koşullarda bile, yaşamına derin bir anlam katma fırsatı verir. Yaşam yığıtçe, onurlu olabilir. Ya da keskin kendini koruma kavgasında kişi, kendi insan onurunu unutup bir hayvan düzeyine inebilir. Burada, insanın, zor durumun sunduğu insani değerlere ulaşma fırsatından yararlanma ya da vaz geçme arasındaki seçimi yatmaktadır. Bu da, o insanın acılarına değil değmediğini belirler"

FRANKL kısaca, mutluluk ve başarı peşinde koşmak yerine sıkıntı verse de, hayatın koyduğu anlamları keşfeden kişinin yaşamlarını kesinlikle bir yana atmayacağını, var oluşunun "nedenini" bileceğini ve hemen her nasılsa dayanabileceğini bizlere yeniden hatırlatmıştır. Anlam, insanın kendi dışındadır. Anlam, sevicecek kişi, adanacak davadır, düzeltilecek tavır ve davranıştır. Anlam ancak ve ancak kişi tarafından keşfedilir. Hiçbir otorite, kurum veya kişi tarafından empoze edilemez. İnsan, var oluşundaki bu kendini aşma kabiliyeti sayesinde anlam dünyasıyla karşılaşır. Anlamların algılandığı organ, insan vicdanıdır.

Hayat, özgür, ama sorumlu olan insandan, yaşamın her anı ve durumu ile ilgili anlamları algılayıp, yapabileceklerinin en iyisini geçirmesini talep eder. Bu kapsamda, anlam potansiyelleri, her durum ve her kişiye göre farklılık gösterir. Birinci yüzyıl felsefecisi Hillel bunu çok duru bir biçimde ortaya koyar:

"Ben yapmasam kim yapacak,

Eğer şimdi yapmasam, ne zaman yapacağım,

Ben bunları sadece kendim için yapacaksam ben kimim".

Bu aynı zamanda tek tek her insanın mutlak bir teklik olduğunu, biricik olduğunu da ortaya koyar.

Kişi aşkınlığın çağrılarını kendini açtığı oranda insan olur, görünenin altında, görünmeyenini idrak eder. Keşfettiği anlamı veya değerleri yaratıcısı gene kendi olmak üzere hayata geçirmek ile sorumludur. Kişi kendini aştığı, özgür ve sorumlu bir eylem içinde ancak kendisini gerçekleştirir. Aidiyet kazanır, kimlik kazanır, örnek olur, insanoğlu insan olur herkes de onu öyle tanır.

----- 0 -----

Konferanslardan Yansımalar :

Hayat Felsefesinin Temel Unsurları

(16 Nisan 2013)

Muhterem Semih TEZCAN Kardeşimiz

(Özet hazırlığı konusundaki destekleri için **Ahmet ERTAN** ve **Ali Muhittin UZUNER** Kardeşlerimiz'e teşekkür ederiz.)

Muhterem Semih TEZCAN Kardeşimiz "Hayat Felsefesinin Temel Unsurları" başlıklı konuşmasına insanın yerküre ve evren ile ilişkisini sorgulayarak başladı. Muhterem Kardeşimiz, sıcak evren teorisinin artık yerini soğuk evren teorisine bıraktığını, buna bağlı olarak küresel ısınmanın aslında tarih boyunca süregelen bir gerçek olduğunun altını çizdi. Dünyanın yaşının dört nokta dokuz milyon yıl olduğunu, yaklaşık üç milyon yıl daha ömrü olduğunun hesaplandığını aktaran kardeşimiz evrenin yüz doksan milyon yıl önce oluştuğunu ve yaklaşık iki yüz elli milyon yıl ömür biçildiğini söyledi.

İnsanın içinde yaşadığı evren karşısındaki küçüklüğünü bu şekilde aktaran kardeşimiz İnsan – Evren konularında dört temel görüş olduğunu anlattı. Bunları; Allah'ın kurduğu bir düzen olduğunu ve ona tâbi yaşanacağını söyleyen "Tanrısal Görüş, İnsanın Doğanın bir ürünü olduğunu ve Doğal şartlara tâbi olduğunu öne süren Doğacı Görüş, İnsanın hem maddî, hem ruhsal dünyanın vatandaşı olduğunu ve Doğanın ötesinde de yaşayacağı esasını kabul eden Doğaüstü Görüş ve İnsanın tüm insanlığa yardım için yaşadığını, aslı görevinin bu olduğunu, dahası, hürriyetine manî olacak sistemlere karşı direneceğini düşünen İnsancıl Görüş olarak belirledi.

Bu açıklamaların ardından "Hayatın Amacı Nedir" sorusunu soran Muhterem Kardeşimiz bu soruyu beş farklı bakış açısıyla yanıtladı. Bu soruyu; İnsanın büyük 'Evren' tiyatrosunun bir oyuncusu olduğunu, kendine düşen rolü oynadığını söyleyen Evrensel Amaç, Hayatın bir gayesi olmadığını, yaşamın tesadüflere dayandığını, ölüp gideceğimizi düşünen ve günah ya da suçluluk duymayan Amaçsızlık (Nihilizm) bakış açısı olarak, İnsanın zihninde ilâhi bir amacı olduğuna ve bu amaç için yaşadığına inanıp yaşamaktan zevk alan, insanları ve doğayı seven bir varlık olduğuna inanan İlahi Amaç, Sanat eseri veren bir sanatkâr gibi yaşamın tadını çıkarmayı öneren, evren ile ilgilenmeyen ve yaptığı işten zevk almayı öne çıkaran Geçici Hevesli Amaç ve son olarak, İyi bir 'mason' olmayı hedefleyen, iyiyi, güzeli, doğruyu seçmeyi öneren, insan sevgisini, eser bırakmayı, insanlığa hizmet etmeyi, mutlu, yapıcı, yaratıcı olmayı esas alan İnsanlığa Hizmet Amacı olarak yanıtladı.

Konuşmasının bu aşamasında, tanrılar tarafından bir mabet oluşturmak amacıyla, büyük kayaları sonsuza kadar bir dağın zirvesine çıkarmaya mahkum edilen Sisyphus efsanesine yer veren Muhterem Semih TEZCAN Kardeşimiz, bu cezanın büyüklüğünü anlattı. Zirveye taşıdığı her taşın gizli bir güç tarafından sürekli tekrar aşağı yuvarlanmasına rağmen, Sisyphus'un bu çabadan vazgeçemediğini anlatarak, bu durumu yukarıda yaşadığımız felsefelerin bazıları ile açıklamaya çalıştı. Örneğin Evrensel Amacın bu durumun su götürmez bir anlamı olduğunu, sonuçta mabedin yapılacağını söylerken, Nihilizmin (Amaçsızlık) bu amaçsız ve zahmetli bir işin bırakılıp derhal keyifli başka bir yaşama geçilmeli önerisi getireceğini söyledi. Öte yandan İlahi Gücün Sisyphus'a devam etmeyi, yarı yolda

bir mabet inşa edilebileceğini, tanrıya inanması gerektiğini hatırlatacağı bilgisini aktaran kardeşimiz, bu bölümü Geçici Hevesli Amacın ise zora değil, kolaya gitme önerisi getireceğini söyleyerek tamamladı.

Masonik öğretinin de temeli olan İnsanlığa Hizmet Amacını gerçekleştirebilmek için fiziksel anlamda sağlıklı olmanın ön şart olduğunu anlatan kardeşimiz, bunun için sağlıklı ve dengeli beslenmenin, spor yapmanın, cinsel sağlığa dikkat etmenin ve iki + bir şeklinde uygulanacak üç sekiz kuralına uymanın önemi vurguladı. Sekiz saat uyku, sekiz saat çalışma ve sekiz saat eğlence olarak tanımladığı üç sekiz kuralının, iki + bir şeklinde; yani sekiz saat uyku, on altı saat çalışma şeklinde uygulanmasının daha doğru olduğunu söyledi.

Daha sonra konuşmasında değer yargıları ve davranış biçimlerinin önemine değinen kardeşimiz, olmazsa olmaz değer yargılarını sıraladı.

Konuşmasının son kısmında sevgi görevinin başarı ile yerine getirilmesinde en büyük vasıta en büyük gücün düşünce hürriyetimiz olduğunu vurgulayan Muhterem Kardeşimiz, insanlık sevgisini, barışı ve mükemmelliği yaymak için varız dedi. Muhterem Semih TEZCAN Kardeşimiz, sözlerini Cevat Memduh ALTAR'ın "Doğa, yaratıcı gücünü insanın yardımı ile daha da verimli kılar. İnsanın insana yönelik düşünce gücü, akıl ve hikmetin katkısı ile, bilim, kültür ve sanatta, statik değil, dinamik gelişim içinde tüm dünyaya yararlı olur ve insan sevgisinde bütünleşir." cümlesi ile bitirdi.

----- 0 -----

Muhterem **Doğan Ziya BAŞAK** Kardeşimizi'nin Şakul Koleksiyonu'ndan

----- 0 -----

Endüstriyel Hayvancılık

Yazan : **Ann NEVANS** Hemşiremiz

Türkçe'ye Çeviren : **Neylan ERYAR** Hemşiremiz

"Sağlık, Çevre ve Çiftlik Hayvanları Açısından Endüstriyel Hayvancılığın Sonlandırılması" konusunda Washington DC'de, 27-29 Ekim 2011 tarihlerinde düzenlenen konferansta yapılan konuşmanın metni

Bu konuda, Daniel Imhoff'un (kendisi de söz konusu konferansa katılmış ve bir konuşma yapmıştır) editörlüğünde hazırlanmış olan "The CAFO Reader, the Tragedy of Industrial Animal Factories" (Endüstriyel Hayvancılık Trajedisi) başlıklı kitap, endüstriyel hayvancılık konusunda yapılmış olan çok geniş kapsamlı ve son derece ilgi çekici bir çalışma olup, kitaba çok önemli kişiler katkıda bulunmuştur. CAFO, Concentrated Animal Feeding Operations (Yoğunlaştırılmış (konsantre) Hayvan Yetiştiriciliği) sözcüklerinden oluşan bir kısaltmadır. Bende bu kitaptan üç adet mevcut olup adres verdiğiniz takdirde sizin için de sipariş verip gönderilmesini sağlayabilirim. Ayrıca, kitaplığımda bu konuya ilişkin çok sayıda kitap mevcut.

"%99", dünya genelinde değişim talep eden bir hareketin adı olup, ben hayvanların da bu girişimin bir parçası olduklarına ve bunu hak ettiklerine yürekten inanıyorum. Yüzde 99'u oluşturanlar YALNIZCA bizler değiliz.

Endüstriyel hayvancılığın yanlış olduğunu baştan beri bilmekle beraber bu konuyla yakından ilgilenmek istemedim. Çünkü bende yaratabileceği etkilerden çekiniyor ve çoğumuz gibi, neler olup bittiğini öğrenmek istemiyordum. Yemek, yaşamın en büyük zevklerinden biridir (kuşkusuz bolluk içinde yaşayan ve seçme şansına sahip olanlar için). Ama günün birinde bilgisayarımla çalışırken, Yahoo'da, HSUS tarafından bir domuz çiftliğinde yapılmış olan gizli bir araştırmadan söz eden bir makaleye rastladım (bu konuda ayrıntılı bilgi için, internette, Smithfield'in Virginia, Waverly'de bulunan bir tesisinde, HSUS tarafından yürütülmüş olan gizli çalışmaya bakabilirsiniz.) Yazının üstünde, gebelik dönemindeki dişi domuzların tutulduğu, eni yaklaşık 60 cm (2 feet) olan, çelik kasaların fotoğrafı vardı. Bu sevimli hayvanların, gövdelerinin ancak sığabildiği en ve boydaki bu kasalarda ne kollarını ve bacalarını oynatmalarına ne de dönmelerine ve sırtlarına ulaşmalarına imkân var. Aslında diri diri gömülmüşler ama antibiyotiklerle yaşatılıyorlar. Birkaç ayda bir suni yöntemlerle döllenerek sabit bir döngüde doğum yapmaları sağlanıyor. Oysa doğurdıkları yavruları hiçbir zaman tanıma ve büyütme olanağına sahip değiller. Bu korkunç endüstriyel düzende en fazla üç veya dört yıl içinde artık işlevlerinin sona erdiği

kabul ediliyor ve sonuçları dikkate alınmaksızın kesimhaneyi boyluyorlar. Üstelik bunlar etleri için yetiştirilmediğinden, yaşadıkları süre boyunca hiçbir zaman kendilerini tok hissedebilecekleri kadar besin de alamıyorlar. Ayrıca, (yine bu sistemin yarattığı) eğitimsiz ve çoğunlukla acımasız işçiler tarafından son derece kötü muamele görüyorlar. Bir domuz, toprağın yaklaşık 6 metre (20 feet) derinliğindeki bir mantarın kokusunu alacak güçte bir koku alma duyusuna sahiptir. Bunu göz önüne alarak, bu hayvanlardan binlercesinin bir arada tutulduğu, bu loş ahırlarda biriken pisliklerinin oluşturduğu kokudan başka bir koku duyamamanın onları nasıl etkilediğini sizin hayal gücünüze bırakıyorum.

İşte bu fotoğraf hayatımı değiştirdi.

Amerika Birleşik Devletleri'nde gıda sistemi tamamen çökmüş durumdadır. Küçük çiftlik sahipleri, endüstriyel boyutlardaki tarım işletmeleriyle rekabet edemedikleri için çiftliklerini elden çıkarmak zorunda kaldılar. Çünkü bunların, büyük ölçekli işletmelerin yararlandığı sübvansiyonlardan, düşük yem ve enerji girdisi fiyatlarından, atık yönetimiyle ilgili muafiyetlerden ve vergi indirimlerinden yararlanmaları mümkün değildir. Halen, bu gidişi tersine çevirerek çeşitlenmiş ve daha küçük ölçekli çiftliklerden oluşan bütüncül (ve tercihan organik tarımın uygulandığı) bir sisteme geçiş yapılabilmesi için yoğun çaba sarf ediliyor. Eğitim düzeyi düşük olan nüfusun büyük bir kesimi fast food nedeniyle obez ve sağlıklı olmaya devam ederken, bu gelişimi engellemeye çalışan idealist kişiler, ülkenin kırsal kesimlerdeki çiftçileri örgütleyerek bu yılın (2012) tarım politikasıyla ilgili yasalarda daha olumlu gelişmeler elde edilmesine çalışıyorlar. Türkiye'de ve Avrupa'da hala kırsal kesimdeki köylerde yaşayan ve çiftçilikle geçimini sağlayan önemli bir kesim var. Geleneksel tarımın ve geleneksel yemek pişirme yöntemlerimizin (slow food) değerini bilip bunları korumaya çalışmamız gerekir. Modern olan her şeyin iyi olduğunu düşünmek yanlıştır. Bizlere, 7 milyarı aşan dünya nüfusunu beslemenin tek yolunun endüstriyel hayvancılık (diğer bir deyimle endüstriyel tarım/çiftçilik) olduğu dayatılıyor. Bu iddia, KOCAMAN bir yalan olup, hayvanların korkunç acı çekmesi, çevre tahribatı (ki bu da iklim değişikliklerini hızlanmasına neden olmakta), insanlarda ortaya çıkan sağlık sorunları ile kuş ve domuz gribi salgınlarının patlak verme olasılığının artması pahasına bu endüstriden aşırı karlar sağlama peşinde olanlar tarafından ortaya atılmıştır. Oysa bunların yerine uygulanabilecek çok daha iyi çiftçilik yöntemleri MEVCUTTUR (CAFO reader başlıklı kitapta bunlara örnek verilmiştir).

Not: Birleşik Devletlerde 2012 yılında kabul edilmiş olan çiftçi yasasında, utanmaksızın daha önceki yıllarda olduğu gibi, büyük ölçekli tarım işletmelerinin yine yüklü sübvansiyonlarla desteklenmesi öngörülmüştür (üstelik bunlar atık yönetiminden de muaf tutulmaktadır). Buna karşılık, organik tarım yapılan ve çevreyi kirlenmeyen işletmelere hemen hiçbir katkı öngörülmemiştir.

Burada, ABD'de endüstriyel hayvancılığın, Avrupa'ya kıyasla daha kötü koşullarda yürütüldüğüne ilişkin utanç verici bir gerçeği de vurgulamam gerekir. Oysa Avrupa kıtasındaki hayvan üretiminde uygulanan insanlık dışı yöntemler (dişi domuzların gebelik döneminde tutuldukları kasalar, dana yetiştirme kasaları ve yumurta tavuklarının yetiştirildiği, endüstriyel kafesler gibi) artık tamamen uygulamadan kaldırılmış veya kaldırılma aşamasında bulunuyor. Buna karşılık Amerikan modeli, gelişmekte olan ülkelerin çoğunluğu olmasa bile önemli bir bölümü tarafından uygulanmakta ve et tüketimi de (çevresel olarak sürdürülemez boyutlara) yükselmektedir. Amerika'nın önde gelen domuz üreticilerinden olan Smithfield şirketinin, tesislerini Polonya ve Romanya'ya taşımış, ayrıca Çin'de de büyük ölçekli yatırımlar yapmış olduğunu öğrenmek beni kaygılandırdı. Bu nedenle, Romanya'daki küçük domuz çiftliklerinin birçoku piyasaya dışına itildi ve Smithfield sektördeki yerini iyice sağlamlaştırdı. Smithfield'in Romanya'da bulunan domuz üretim çiftliklerinden bazılarında defalarca domuz gribi salgınının baş

gösterdiğini ve bu haberin üstünün kapatıldığını öğrenmek mutlaka ilginizi çekecektir.

Amerikan modeli en kötüsü olabilir, ancak endüstriyel hayvancılık nerede olursa olsun yanlış bir uygulamadır. Bu yoğun ve doğal koşullardan yoksun endüstriyel ortamda yetişen hayvanlar, doğal davranışlarını gösterme olanağı bulamıyor. Ayrıca, fabrika niteliğindeki bu çiftliklerde oluşan, antibiyotik ve kimyasal madde yüklü tonlarca atık, çevreye büyük zarar veriyor. Bu fabrika çiftliklerin atıklarının içerdiği nitratlar nedeniyle, okyanuslarda doğal yaşamın yok olduğu, ölü bölgeler oluşuyor. Endüstriyel hayvancılık bir tavır yansıtmakta olup, bu tavır, hayvanlar, toprak veya insanlar göz ardı edilerek, minimum maliyetle maksimum karlılık sağlama ilkesini barındırıyor. Bu yöntem, ülkelerin çoğunluğu değilse bile birçoğunda hayvancılığın başta gelen kaynağı konumunda. Bu konuma gelmesini tüketicilerin gerçeklerden habersiz olmasına ve hayvanların, ürünlerin paketlerinde gösterildiği gibi mutlu olduğuna inanmalarına borçlu. Oysa bu yöntem insan sağlığı ve çevre için sürekli bir tehdit oluşturmakta aynı zamanda da hayvanlara uygulanan vahşeti kurumsallaştırmaktadır.

Bu nedenle dikkatli olmamız ve tükettiğimiz gıdaların kaynağını öğrenmemiz gerekir. Türkiye’de kanatlı hayvanların hemen tümü endüstriyel çiftliklerde üretiliyor. Bu da doğal olarak, hayvanların sıkışık düzende yetiştirildiği, üretimde antibiyotik ve hormon kullanıldığı ve atıkların oluştuğu anlamını taşımakta. Ayrıca, Avustralya’dan ve Arjantin’den büyük gemilerde, korkunç koşullar altında binlerce büyükbaş hayvan getirilmektedir (bu oldukça yeni olduğu için, henüz herkesin bilmediği bir durum). Türkiye’de üretilen büyükbaş hayvan sayısında bir düşüş ortaya çıkmıştır. Giderek daha çok sayıda hayvan kapalı ortamlarda yetiştirilmekte, antibiyotik ve kimyasal içeren yemlerle beslenmekte, suni döllenme yöntemleriyle çoğaltılmakta ve diğer “yeni” endüstriyel hayvancılık yöntemleri uygulamaya alınmakta. Bildiğim kadarıyla bizde mega boyutlarda süt üretim tesisleri yok, (bana anlatmış olduklarına göre) Pınar Süt gibi büyük firmalar sütü daha küçük ölçekli üreticilerden topluyor – ama bu durum da tüketicilerin haberi olmaksızın değişebilir. Mega ölçekli süt üretim tesisleri, binlerce ineğin bir arada tutulduğu, antibiyotik ve yoğunlukla büyükbaşlara özgü büyüme hormonları verilerek daha fazla süt vermeleri için memelerinin ıstırap verecek ölçülerde şişirildiği, korkunç yerlerdir. Süresi dolan inekler ise, seri sonu satış merkezlerindeki fast food restoranlarında satılan hamburgerlere dönüşür.

Not: “Compassion in World Farming” (Dünya Genelinde Vicdanlı Tarım) isimli örgüt, mega süt üretimi tesislerinin İngiltere’de ruhsat almalarını önlemek için sürekli mücadele veriyor.

Büyük ölçekli endüstriyel hayvancılık tesisleri saydam değildir ve büyük paralar yatırarak tesislerini kurarlar. Bu nedenle, kurulduktan sonra bunlardan kurtulmak kolay değil.

Örgütler:

HSUS (Humane Society – İnsancıl Yaklaşım Derneği), on bir milyon üyesiyle, dünyanın en büyük hayvanları koruma örgütüdür. Örgütün (icra kurulu) başkanlığını yürüten Wayne Pacelle, konferansın açılışını yaparken, kendisinin ve örgütünün, endüstriyel hayvancılığa son verilmesi için toplumu bilinçlendirerek ve gerekli yasal değişimleri sağlayarak yürütülen mücadelenin ön saflarında durduğunu belirtti. Bu örgüt tek başına, ABD’de bu alanda değişim sağlayabilecek en büyük gücü oluşturmaktadır. HSUS’un, radikaline tersine tamamen ana akım bir örgüt olması bile bu konunun ciddiyetini ortaya koymaktadır.

Konferans, Gene Bauer’in başkanlığını yaptığı, “Farm Sanctuary” (Çiftlik Hayvanları Sığınağı) isimli kuruluş tarafından düzenlendi. Gene Bauer, yıllar önce hayvanları kesimhanelerden kurtararak bu işe başlamış olup kurtardığı hayvanlar, halen kuruluşu ait iki çiftlikte, doğal koşullarda yaşamlarını sürdürmektedir. Kesimden kurtarılmış olan bu birkaç hayvan, bizlere – birer elçi gibi, hangi özelliklere sahip olduklarını ve daha iyi bir dünyada nasıl yaşayabileceklerini

gösteriyorlar. Gene, Washington DC’ye taşınmış olup tüm gücüyle hayvanları endüstriyel sistemden kurtarmak için lobi faaliyetleri yaparak birçok eyalette hayvanların lehine önemli yasaların çıkarılmasında kilit rol oynamıştır.

“Brighter Green” (Daha Parlak/Has Yeşil) adını taşıyan diğer bir örgüt ise, hem yerel hem de küresel çerçevede, çevre ve hayvan konularında kalıcı çözümlere ulaşmak için farkındalık ve etkin bir diyalog ortamı yaratmak amacıyla kamu politikaları geliştirmek için faaliyet gösteren bir çalışma grubudur. Bu örgütün üyeleri, Hindistan ve (et tüketimi ile çevre kirliliği ve sağlık sorunlarının hızlı bir artış gösterdiği) Çin’deki koşulları araştırmışlar ve bu konularda alınması gereken stratejik önlemleri kaleme alarak, sponsorların desteği ile yerel dillerde bilgilendirici filmler yapmışlardır.

“Compassion in World Farming” girişimi, 1960’lı yıllarda, bir İngiliz süt üreticisinin süt üretimindeki olumsuz gelişmeleri farkına varmasıyla başladı. Günümüzde İngiltere’de küçük ölçekli, sürdürülebilir süt üretim çiftlikleri halen mevcut olup, örgüt çalışmalarını mega tesislerin ruhsat almasını engelleme üzerinde yoğunlaştırmıştır. Bunun yanı sıra, başta İngiltere olmak üzere, genel olarak, sürdürülebilir süt üretimi yapan çiftliklere hem finansal hem de diğer yönlerden destek oluyor. Kısa süre önce de ABD’de bir ofis açtılar.

“Food and Water Watch” (Gıda ve Su Gözlemcileri) örgütü de ABD’de uygulanan endüstriyel hayvancılık gibi temel çevre sorunları alanında uygulanan kamu politikalarını etkilemeye çalışıyor (halen Birleşik Devletler’de Monsanto firmasının, insan gıdası olarak satılmasına izin verilmiş olan, ilk genetiği değiştirilmiş “tatlı mısır” türünün piyasaya verilmesini engellemek amacıyla mücadele veriyorlar – bu ürün gerekli testlerden geçirilmemiş olup etiketinde içeriği belirtilmeyecektir.)

Not: Bu yıl, ABD’de yerleşik Aqua Bonty firmasına, genetiği değiştirilmiş somon balığı üretimi ruhsatı verildi. Çok hızlı gelişen bu balık türü, normal somonun iki katı büyüklüğe ulaşıyor, fakat üreyemiyor ve doğal balık sürülerini kirletebiliyor. Ayrıca insan sağlığı üzerindeki etkileri yönünden test edilmedi (bu da büyük sermayenin gücüne başka bir örnek).

“United Poultry Concerns” (Kanatlı Üretimi Sorunları) ise ABD’deki endüstriyel kanatlı hayvan üretiminde daha insani koşulların uygulanması için çaba gösteren en büyük örgüt (tavuklar ve hindilerin gezegenimizde en fazla istismar edilen hayvanlar olduğunu ve bunları koruyacak hemen hiçbir yasanın bulunmadığı tezini savunuyorlar).

Not: HSUS örgütü, yumurta verimini arttırmak için hormon verilen ve endüstriyel tesislerdeki kafeslerde çok sıkışık bir düzende yetiştirilen tavukların yaşam alanını genişletilmesine yönelik lobi faaliyetleri yürütüyor. Ufukta, endüstriyel yöntemle üretilen bu tavukların içinde bulunduğu koşulların düzeltilmesine yönelik yasal düzenlemenin kısa süre içinde kabul edileceğine dair bir umut ışığı belirmiş durumda.

Yukarıda sözünü ettiğim örgütlerin ve ayrıca çok sayıda çalışma grubunun, aktivistlerin, veterinerlerin, eğitimcilerin, kongre üyelerinin, eskiden kesimhane denetçiliği yapmış kişiler ile bir park görevlisinin – ve bir çiftçinin sunumlarını dinledim.

Bunların arasında, bir çiftçi olan Lynn Jennings’in anlattıkları beni özellikle etkiledi. Lynn, Michigan’daki 300 dönümlük çiftliğinde mısır ve soya fasulyesi yetiştiriyor. Çiftliği halen 12 CAFO (hayvan üreticisi fabrika çiftlikler) ile çevrili durumda ve bunların yol açtığı toprak, su ve hava kirliliği yaşamını tümüyle değiştirmiş. Bunlarla mücadele etmeye başlamış ve zamanla bu alanda uzmanlaşarak endüstriyel atıkların haritalarını çıkarmış, bölgenin fotoğraflarını çekmiş ve gerçeği belgelerle gözler önüne sermeyi başarmış. Endüstriyel çiftlikler, evinin verandasına hayvan cesetleri bırakarak, hatta arabasını yoldan çıkarmaya teşebbüs ederek onu yıldırıyorsa, çalışmışlar. İsterseniz internette araştırıp filmini izleyebilirsiniz.

Oradaki resimde birlikte görünen eşini, fabrika atıklarının yol açtığı bir hastalık sonucunda kaybetmiş. Halen mücadelesini sürdürüyor.

Bu arada, dünyadaki tüm soya fasulyesi, mısır ve tahıl üretiminin %70'inin hayvan besiciliğinde kullanıldığını biliyor muydunuz? Bu durum böyle olmasaydı dünya nüfusunun nasıl besleneceğini tahmin etmeye çalışın. Hindistan, halen başka ülkelerdeki endüstriyel hayvancılıkta kullanılmak üzere önemli miktarlarda tahıl ihraç ediyor, oysa kendi nüfusu açlıktan kırılıyor. Aynı şekilde, ABD'deki toplam antibiyotik kullanımının %70'ini, endüstriyel sistemle üretilen hayvanları yaşatma amacıyla kullanılan antibiyotiklerin oluşturduğundan haberiniz var mıydı? Bu rakam, insanlar tarafından kullanılan antibiyotik miktarının çok üstündedir. Endüstriyel hayvancılık tesisleri, insan nüfusunun yoğun olduğu kentlerden daha fazla atık üretmektedir. Peki, tüm bu atıklar nereye gidiyor? Suyumuza, toprağımıza, nehirlere ve denize. Bu durum sürdürülebilir olmaktan çok uzaktır.

Hayvancılık sektörünün karbon salınımının, dünya genelindeki tüm taşımacılık sektöründen daha yüksek olduğu Birleşmiş Milletler tarafından resmen kabul edildi. Endüstriyel hayvancılık tesisleri ile bunların atıkları olmasaydı, okyanuslar bu ölçüde kirlenmeyecekti ve bizler de gezegenimizi tehdit eden iklim değişikliklerini ters yöne çevirmeye başlayabilecektik.

Peki – ne yapabiliriz?

Her şeyden önce global düşünmemiz gerekiyor. Endüstriyel hayvancılığa sadece yaşadığımız yerde değil, her yerde karşı çıkmalıyız. Türkiye'de domuz yetiştirilmediğini biliyorum, fakat dünyanın her tarafında milyarlarca domuz yetiştirildiğini ve bunun dünyamız üzerinde olumsuz etkileri olduğunu bilincinde olmamız gerekir. Doğal çevrenin her noktası birbiriyle bağlantılıdır. Bu nedenle, endüstriyel hayvancılığın neden olduğu çevre ve sağlık sorunları hepimizi etkiler (kuş ve domuz gripini hatırlayın). Üstelik hayvanlar nerede olursa olsun endüstriyel hayvancılığın acımasız koşulları altında eziyet çekiyor.

Yapabileceğimiz en etkili eylem, gıda alımındaki seçimlerimizdir. ENDÜSTRİYEL KOŞULLARDA ÜRETİLEN ETLERİ SATIN ALMAYIN. Zaten et tüketimimizi genel olarak azaltmamız gerekiyor. Bunun temel nedeni, gezegenimizde yaşayan herkesin, Batı ülkeleri standartlarında et yemesini sağlamaya yeterli (tahıl üretiminin neredeyse tamamının hayvan yemi olarak kullanıldığı) et üretiminin sürdürülmesinin mümkün olmamasıdır. Herkesin vejetaryen olmasını beklemiyorum. Ben kendimi "nerdeyse vegan" olarak tanımlıyorum. Örneğin, önce hayvansal ürünler içermeyen, bazı lezzetli yemekleri denemekle bu konuda bir adım atabilir ve zamanla bunlara beslenme planınızda daha fazla yer verebilirsiniz.

Kendime, dünyanın önümüzdeki on yıl içinde vegan olup olmayacağını soruyorum. Hayır, bunun hayata geçirilebilir bir öneri olmadığını ben de biliyorum. Ama bana, beslenme planında daha fazla bitkisel ürüne yer verilerek dünya genelinde et tüketimini %50 oranında düşürmenin mümkün olup olmadığını soracak olursanız, KESİNLİKLE EVET derim. Ve bunun hem çevre hem de sağlık üzerindeki olumlu etkileri MUazzam olacaktır. İklim değişikliğini en fazla etkileyecek önlem de bu olacaktır. Endüstriyel hayvancılığın neden olduğu karbon salınımı, dünyanın tümünü kapsayan taşımacılık sektörünün yol açtığı karbon salınımından daha yüksektir.

Dünyada her yıl, etinin yenmesi için 60 milyar hayvan öldürülüyor, bunun 10 milyarı ABD'de. Bu rakama kanatlı hayvanlar da dâhil olup, balık hariçtir. Bu rakamın 2050 yılına kadar 120 milyarı aşacağı hesaplanmıştır – bu sürdürülebilir bir süreç olmadığından aksi yöne çevrilmesi şarttır.

Geçtiğimiz yıl Başkan Obama, ABD'de bugüne kadar başvurusu yapılan en büyük balık çiftliği projesini onayladı. Bu da her iki kıyıda çok sayıda balık çiftliğinin kurulacağı anlamını taşıyor. ABD böylelikle balık ithalatını durdurup ihraç etmeye başlayacağını umuyor. Oysa

bunun çevre için yaratacağı tehdit çok büyük. Burada da yine ekonomi, çevreye ağır basıyor ve felakete giden yolu açıyor. Eğer bu proje planlandığı gibi ilerlese, DÜNYA genelinde avlanan küçük balıkların %40'ı balık çiftliklerinde yem olarak kullanılacak. Ayrıca balık çiftlikleri denizi kirletecek ve çiftlik ürünü çok sayıda balık (ki bunların bazılarının genetiği değiştirilmiştir) çiftliklerden kaçarak doğal balık türlerinin arasına karışacak.

Balık çiftlikleri aslında karada kurulan endüstriyel çiftliklerin sudaki versiyonudur; dolayısıyla balıkları bu kalabalık düzende yaşatabilmek için yine önemli miktarlarda antibiyotik kullanılması gerekmektedir. Bu nedenle, çok geç olmadan, endüstriyel balık çiftlikleriyle de mücadele ederek, doğal balıkçılığın sürdürülebilirliğini sağlamamız gereklidir.

Evet, dostlarım, hepimiz artık istasyondan hareket etmiş bulunan ve uçuşuma doğru yaklaşan bir trenin içindeyiz. Bu nedenle, trenin yönünü, sürdürülebilir ve insanlığa yakışır bir varış noktasına çevirmemiz gerekiyor.

Beni dinlediğiniz ve dünyamızın geleceği açısından büyük bir önem taşıdığına inandığım bir konuyu sunmama izin verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

----- o -----

Bilgece Deyişler :

- **İnsanın söyleyecek çok şeyi olduğu halde söylememeyi bilmesi, olgunluğunun başlangıcıdır. T.H. HUXLEY**
  - **Ne zaman kendinizi çoğunlukla aynı tarafta bulursanız, oturup düşünmenin zamanıdır. MARK TWAIN**
- **Hayal gücü bilgidenden daha önemlidir. ALBERT EINSTEIN**
  - **Uçurtlamalar rüzgar kuvveti ile değil, o kuvvete karşı uçtukları için yükselirler. WILLIAM CHURCHILL**
- **Kimse duymak istemeyenler kadar sağır olamaz. M. HENRY**
  - **Her şeyi başkalarının suçu olarak görüyorsan çok acı çekersin. DALAI LAMA**
- **Her günü sanki son gününmüş gibi geçir. PUBLILIUS SYRUS**
  - **Olgun insan güzel söz söylemesini bilen insan değil, söylediğini yapan ve yapabildiğini söyleyebilen insandır. KONFİÇYÜS**
- **Geminin burnunu değil, ufku gören kaptandır. Anonim**

----- o -----

Panel Oturumundan Yansımalar :

"Hakikatı Aramak" Konulu Panel

(2 Nisan 2013)

Moderatör : **Zafer ERGÜVEN** Kardeşimiz

(Özet hazırlığı konusundaki destekleri için **Ahmet ERTAN** ve **Ali Muhittin UZUNER** Kardeşlerimiz'e teşekkür ederiz.)

Localarımızda Ritüelik çalışmalarından kalan süreler genellikle konferanslarla değerlendirilir. Üstadı Muhterem Vedit Engin Kardeşimizin yönlendirmesi ile genel çizginin dışında kalan bir hazırlık yapan Zafer ERGÜVEN Kardeşimiz ise Hakikatı Aramak temalı bir paneli başarıyla yöneterek loca kardeşlerimize entelektüel seviyesi yüksek bir gece yaşattı.

Kardeşlerimizin yoğun ilgi göstererek katılımcı oldukları panel on beş dakikadan oluşan üç bölümden oluşmaktaydı. İlk bölüm Hakikat/Gerçek kavramları irdelerken 2. Bölümde Hakikatı Aramak ve son olarak 3. Bölümde Benim Hakikatim başlıkları incelendi.

Hakikat/Gerçek kavramlarını irdelerken Gerçek ile Hakikatın aynı şeyler olmalığını söyleyen Zafer ERGÜVEN Kardeşimiz Hakikati, nesnel gerçeğin düşüncedeki yansıması olarak tanımladı. Gerçeğin nesnel gerçekliği, Hakikatın ise bu nesnel gerçekliğin zihnimizdeki öznel yansıması olduğu yönündeki düşüncesini aktaran kardeşimiz ilk bölümde şu sorulara cevap aradı:

- Acaba yaşamımızda gerçek ve hakikat kavramlarını ayırabiliyor muyuz?
- Yaşamımızda bir sorun ile karşılaştığımızda takındığımız tutumu hiç düşündünüz mü?
- O sorunu anlamak için; yani zihnimizdeki öznel yansımasını, yani hakikati oluşturduktan sonra hareket ettiniz mi?
- Değişmeyen tek gerçek, gerçeğin daima değişeceği midir?

Soruların loca kardeşleri arasında tartışılmasını takiben panelin Hakikatı Aramak adlı ikinci bölümüne geçildi. Zafer ERGÜVEN Kardeşimiz bu bölüme Büyük Üstadımız En Muhterem Remzi SANVER'in "Işığı Arayanların Hikayesi" isimli kitabında "İnsanoğlu var olduğu günden bu yana; kim olduğunu, nereden geldiğini, nereye gittiğini sora gelmiş, kendisini kainatın sonsuzluğu içerisinde bir yere yerleştirmeye, kainatın ve kendi mevcudiyetinin sebebini, böylece de hayatın ve kendi hayatının manasını bulmaya çabalamış durmuştur." şeklindeki ifadesinden alıntı yaparak başladı ve bu çabayı dilersek hakikati aramak olarak tanımlayabileceğimizi söyledi. Bu bölümün sorularını;

Nedir bilgi? Nedir bilmek?

Akıl nedir? Akıl bilgi ilişkisi nasıldır?

Sadece Aklı kullanmak Hakikata ulaşmakta yeterli midir?

İnisiyasyon metodolojisi nedir? Bize hakikate ulaşmada faydası var mıdır? olarak belirleyen kardeşimiz katkılarının ardından üçüncü ve son bölüme geçti.

Benim Hakikatim konulu üçüncü bölüme Muhterem Mehmet Akif AKEV Kardeşin "Benim Hakikatim" isimli çalışmasından bir alıntıyla başladı kardeşimiz. Muhterem kardeşimizin Masonik geçmişine ilgili kısa özet

içinde geçen "Masonik düşünce tarzı, hakikat arayışında bana çok yardım etmiştir. Bu sayede önceleri çok net olmayan eskiz, giderek netleşen ve "benim hakikatim" diye adlandırdığım mefhumu varmama imkân hazırlamıştır. Benim hakikatim diyorum, çünkü her düşünen insan, kendi hakikatini yaşar. Her İnsan kendi kabiliyetine, doğduğu ve yaşadığı ortama göre, inşaa ettiği hakikate varmağa çalışır" ifadeleri bağlamında bölüm başlığını açıklamaya çalıştı Zafer ERGÜVEN Kardeşimiz. Bu açıklamalardan sonra,

Acaba kendi kendimize benim hakikatim nedir diye sordunuz mu?

Benim hakikatim herkesin hakikati olmak zorunda mı?

Acaba Masonluğun bana bir yararı olmuş mudur?

Tekris olmasaydık bugünkü seviyemize gelebilir miydik? sorularının loca kardeşlerine yöneltilmesine gelen yanıtlar ve katkılarla panelin sonuna gelindi.

Zafer ERGÜVEN Kardeşimizin Aristotelesin "Hakikatın arayışı hem zor, hem kolaydır. Kimse ona tamamıyla erişemez, kimse ondan ne tamamen kaçır, ne de onu tamamen kaçırabilir." sözleri ile başlayarak;

Hakikat yolun sonu değil; yolun kendisidir,

Hakikat arayışı kesintisiz, yaşam boyu devam eder,

Hakikat her yerdedir; o her dalda, her yaprakta, her anda, gözlerin içerisinde, bakıp da görebildiğiniz her yerdedir çıkarımları ile moderatörü olduğu paneli sonlandırdı.

----- o -----

----- o -----

"Âdet", "Gelenek" ve "Gelenekçilik" Üstüne

Sezai GÜLŞEN Kardeşimiz

Her toplumun, her kurumun kendine özgü âdet, gelenek ve töreleri o toplumun "olmazsa olmaz" larıdır. Bu sözcüklerin, bu kavramların çoğunun zaman zaman birbirleriyle karıştırıldıkları görülmektedir.

"ÂDET": "Sadece toplumsal alışkanlıklarla ortaya çıkan, üzerinde fikir yürütülmeden ve olduğu gibi kabul gören davranışlar bütünü". "İçeriği siğ, düşünülmeden "kendiliğinden" yapılanlar" olarak da tanımlanır.

Antropoloji Sözlüğü, "ÂDET"i, "Uzun bir zaman süresi içinde tekrarlanarak kurumsallaştırmış toplumsal alışkanlık" olarak tanımlamaktadır. (1) Âdet, kendiliğinden bir gereksinimi karşılama gereğinden kaynaklanmış olabilir; ancak kuşaklar boyu tekrarlanmakla salt uygun olduğu ya da çok uzun süredir işlerlikte olduğundan, artık kimse, akılcı olup olmadığını sorgulamadığı için kabul edilir.

Âdetler, kültürel bakımdan tavsiye edilen davranış örüntüleri olmakla birlikte zorunlu değillerdir. Genellikle kolaylık ya da "alışkanlık" nedeniyle izlenirler. Sapma durumlarında ender olarak ahlaksal yetke (otorite) taşımaktadırlar. "ÂDETLER", genelde edilgince kabul edilir ve aktarılır; hemen hemen bilinçsiz bir tarzda, "DÜŞÜNCSİZ TAKLİT" le edinilirler.

"GELENEK" ise, "Toplumun değer süzgecinden geçirilerek süzülmüş, günün koşullarına, toplumdaki değişimlere göre tekrar tekrar sorgulanabilen ve değişebilen, devingen toplum kuralları"...", İçeriği derin ve sağlam, değişebilen ve genel kabul görmüş kurallar" olarak da tanımlanır..

"ÂDET" ve "GELENEK" arasında önemli farklar vardır. ÂDET", geleneklerle kıyaslandığında çok daha önemsiz toplumsal pratiklerdir. Genellikle yüzeysel davranış tarzlarını içerirler ve gelenekler kadar değer yüklü değillerdir. Örneğin günümüzde Romen rakamlarının kullanılması gelenek değil âdettir. Benzer biçimde selamlaşmalar alışkanlıklardır ve ender olarak yaptırımcı güce sahiptirler.

Oysa, "GELENEKLER" daha fazla değer verildikleri için, daha etkin bir tarzda benimsenmekte ve aktarılmaktadır.

GELENEK" ise, toplumun değer süzgecinden geçirilerek süzülmüş, günün koşullarına, toplumdaki değişimlere gelişimlere göre tekrar, tekrar sorgulanabilen, devingen toplum kuralları olarak da tanımlandığı gibi, "Öteden beri benimsenerek uygulanmış ve uygulanması sürdürülen, bilinçli ve toplu alışkanlık" diye de dile getirilir.

GELENEK kavramı, sözcüğü, Antropoloji'de verili bir topluluk içinde toplumsallaşma yoluyla bir kuşaktan diğerine aktarılan inanç, âdet, değer, davranış bilgi ya da uzmanlık örüntüleri yerine kullanılmaktadır. Antropologlar, yani insanbilimciler, özellikle "okur-yazar olmayan" toplumlarda çalışırken durmaksızın sordukları "Bunu neden böyle yapıyorsunuz?" sorusuna, "Çünkü atalarımız da öyle yapardı" yanıtını, "GELENEK" sihirli sözcüğüyle kurumsallaştırırken, "GELENEK" in ne olduğu, nasıl aktarıldığı, aktarım sürecinde bir seçime tabii tutulup tutulmadığı, tutuluyorsa bu seçilimi belirleyen

etkenlerin neler olabileceği vb. soruları göz ardı etmiş gözükümleridir.

"GELENEK" in ayırt edici yönlerinden biri belki de en önemlisi, yani onu "GELENEK" kılan ana özelliği kendiliğinden bir "seçilime" tabii tutulmuş olmasıdır.

Bir başka deyişle kuşaklar ata kuşaklardan devraldıkları "HERŞEYİ" gelenek olarak algılamaz ve aynen tekrarlamazlar. Devraldıkları mevcut koşullara göre yeniden değerlendirmeye tabii tutar, yeniden yorumlar, bazılarını tümüyle elerken, diğerlerini aynen ya da kısmi değişikliklerle uygulamaya sokarlar. Öte yandan, her tekrarlanan olgu da "GELENEK" sayılmaz. Onun ayırt edici yönü "bir değer yargısı içermesi" ve "yaptırımcı" ya da "kural koyucu" yönüdür.

"GELENEKSEL" deymi, yarattığı olumlu çağrışım nedeniyle "geleneksel" bir durumdan çok, bir özlemi dile getirmek için de kullanılabilir. Söz gelimi, düzenledikleri etkinliğe Giresun-Görel Birinci Pide Festivali adını veren belediye yetkilileri, yeni başlattıkları girişimin yerleşmesi ve uzun ömürlü olması dileğini ifade etmektedirler. Yoksa, geleneksel olgular bilinir ve tanınır; isimlerinin başına geleneksel sıfatını eklemek dahi gerekmez.

Bir olayın ya da olgunun gelenekselleşmiş olması onun uzun süredir aynı biçimde yapılması, yürütülmesi ya da uygulanması anlamına gelir.

Köklü bir tarihsel geçmişi olup ezoterik sisteme uyarak çalışan tüm kuruluşların kendilerine özgü bir takım gelenekleri vardır. Fakat gelenek, ezoterik sistemde çalışmakta olmanın bir gereği değildir; kurumun ya da toplumun, köklü bir geçmişe sahip olmasının sonucudur. Zaman içinde bir çok konuda değişik yöntem ve uygulama tasarlanmış, bunlardan bazıları denenmiş, sonuçları değerlendirilmiş, en uygun ve en elverişli görülenleri benimsenerek gelenekselleştirilmiştir. (2)

MASONLUKTAKİ GELENEKLER:

Masonlukta iki tür gelenekten söz edilebilir:

(A) YAZILI GELENEKLER: Bunlar, yasa, tüzük, ve ritüellerde yer alır. Çoğu, belli durumlarda uygulanması gereken kural ve yöntemlerden oluşur.

(B) YAZILI OLMAYAN GELENEKLER: Bunlar, toplumlarda olduğu gibi, öncekilerden sonrakilere taşınır; görerek ve yaşanarak öğrenilir. Masonik çalışmalar sırasında, kimin, neyi, ne zaman ve nasıl yapması, neleri yapmaması, neleri yapmaktan kaçınılması gerektiğini içerir.

Operatif Masonluk döneminde yani 18. yüzyıl öncesinde, bu mesleğe ve sanata ilişkin hiçbir şey yazılmazdı; bu da bir gelenektir. Spekülatif Masonluk örgütlendikten sonra, 18. yüzyıl ortalarına kadar geçen zaman diliminde, önce yasalar ve tüzükler yazılı hale getirilmiştir. Ritüellerin de yazılıp basılmalarına ancak 18. yüzyılın ikinci yarısında başlanmıştır.

GELENEKÇİLİK:

"GELENEKÇİ" ve "GELENEKSEL" aynı kökten türemiş ancak farklı anlamları olan iki sözcüktür, yine de çoğu zaman anlamları birbirine karıştırılır. Halbuki gelenekçilik bir tutumu, geleneksel ise bir durumu anlatmak için kullanılır. (3)

"GELENEKÇİLİK" Deyiminin anlamı ise; "GELENEKSELLİK" ten çok farklıdır.

"GELENEKÇİLİK", "Koşullar ve gereksinimler ne kadar değişirse değişsin, geleneklerin korunması gerektiğine ilişkin İNANÇTIR". Başka bir biçimde ifade edilirse, "Gelenekçilik", Geleneklere salt gelenek oldukları için bağlı olmaktan ısrar etmektir.

"GELENEKÇİ": "Ait olduğu toplumda var olan, adeta geçmişten miras olarak alınan ve sorgulanmadan kabul ve itaat edilen (BİAT); hatta en küçük bir değişiklikte yadırganıp rahatsız olunabilen toplumsal

kurallar", "Düşünmeden biat edilen Statükocu tavır ve davranışlar" olarak da özetlenebilir

Gelenekçilik eğilim ve düşünceleri, her toplumda, özellikle köklü ve hızlı toplumsal değişmelerin ve değiştirmelerin yaşandığı zamanlarda ortaya çıkıyor Gelenekçi eğilimin bireyleri, toplumsal değişimin, değiştirmenin, dönüştürmenin şiddetine göre, bazen her iyi ve mükemmel şeyin, kötü ve toplum için faydasız, gereksiz olduğunu ileri sürüyorlar.. Burada önemli olan nokta, toplumsal değişime, değişim zamanlarında her türlü ön yargılardan uzak olarak geleneklerin toplumsal işlevlerini ihmal etmeksizin gereksinim ve koşullara göre toplumun ve kurumların geleceğini kurmaktır.

Geleneksizlik toplumsal sorunlar doğurur, kuralsızlık, belirsizlik ve tanınmazlık gibi olumsuz çağrışımlar yaratıyor. Dolayısıyla gelenekler oluşturmak, kaçınmamız gereken değil, aksine gerçekleştirmek istediğimiz bir durumdur.

Geleneksellik, değişmeyi olağanlaştırma ile sonuçlandırıyor. Gelenekçilik ise değişmeyi engellemeyi, reddetmeyi, görmezlikten gelmeyi içeriyor.

Masonluğun varlığını yüzyıllar boyunca sürdürebilmiş olmasının bir nedeni de, geleneklerinin korunmasında gösterilmiş olan titizliktir. Çünkü gelenekler, toplumları oluşturan insanları, masonları, masonluğu da birbirlerin başlamakta en güçlü etkenlerdir.

(1) AYDIN, Süavi, EMİROĞLU, Kudret, " Antropoloji Sözlüğü" Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 2003.

(2) AYFER, Özgen Murat, " Ansiklopedik Mason Sözlüğü", Pentagram Yayıncılık, İstanbul, 2008.

(3) TURAN, İlter, "Gelenekçilik-Geleneksel", Cumhuriyet Gazetesi", İstanbul, 1992

----- o -----

Şair Konstantinos KAVAFİS'in Kısa Hayat Hikayesi

İstanbul'dan İskenderiye'ye göç eden bir Rum ana-babanın oğlu olan Konstantinos KAVAFİS, 1863 yılında İskenderiye'de doğmuş, ailesiyle bir süre İngiltere'de kaldıktan sonra yeniden Mısır'a dönmüştür.

İngiltere'de kaldığı yıllarda öğrenime başlayan KAVAFİS'in edebiyatla ilk ilgilenişi de bu döneme rastlar.

İskenderiye'ye dönüşünde, kısa bir süre bir Rum okuluna giden şairin daha sonra kendi kendini yetiştirdiği söylenebilir.

KAVAFİS, babasının iş hayatında geçirdiği sarsıntılar yüzünden, on dokuz yaşındayken annesi ile birlikte İstanbul'a gelmiş ve üç yıl burada akrabalarının yanında kalmıştır.

Kendi açıklamasına göre; İstanbul'da geçirdiği bu üç yıl ilk şiirlerini yazdığı ve özgürlüğü ilk tanıdığı unutulmaz yıllardır.

İngiltere'ye, Paris'e ve Atina'ya yaptığı kısa yolculuklar dışında, bütün hayatını İskenderiye'de geçiren KAVAFİS, geçimini Bayındırlık Bakanlığı'na bağlı bir dairede küçük bir memur olarak sağlamıştır.

Yazarlık hayatına herhangi bir özgün yanı olmayan romantik şiirlerle başlamış, gerçek sanatçı kişiliğini ise; ancak orta yaşlılık döneminde bulmuştur.

Yazdığı şiirlerden çoğunu yırtıp atan KAVAFİS'ten yayımlanmaya değer 154 şiir kalmıştır. Ölümünden (1933) otuz beş yıl sonra, yetmiş kadar şiiri Atina'da yayımladığı zaman, KAVAFİS 1935'te yayımlanan toplu şiirleriyle Modern Yunan Şiiri'nin en büyük ustası olarak ün yapmış bulunuyordu.

Barbarları Beklerken

Neyi bekliyoruz böyle toplanmış pazar yerine?

Bugün barbarlar geliyormuş buraya.

Neden hiç kıpırtı yok senatoda?

Senatörler neden yasa yapmadan oturuyorlar?

Çünkü barbarlar geliyormuş bugün.

Senatörler neden yasa yapsınlar?

Barbarlar geldi mi bir kez, yasaları onlar yapacaklar.

Neden öyle erken kalkmış imparatorumuz, şehrin en büyük kapısında neden kurulmuş tahtına,

başında tacı, törene hazır?

Çünkü barbarlar geliyormuş bugün,

onların başbuğunu karşılamaya çıkmış imparatorumuz.

Bir de koca ferman hazırlatmış

ona rütbeler, unvanlar bağışlayan.

İki konsülümüzle yargıçlarımız neden böyle

işlemeli, kırmızı kaftanlar giyinip gelmişler?

Neden böyle yakut bilezikler, parlak,

görmeli zümrüt yüzükler takınmışlar?

Ellerinde neden böyle altın,

gümüş kakmalı asalar var?

Çünkü barbarlar geliyormuş bugün,

onların gözlerini kamaştırmış böyle takılar.

Ünlü konuşmacılarımız nerde peki,

neden her zamanki gibi söylev çekmiyorlar?

Çünkü barbarlar geliyormuş bugün,

onlar pek aldırmazlarmış güzel sözlere.

Neden bu beklenmedik şaşkınlık, bu kargaşa?

(Nasıl da asıldı yüzü herkesin!)

Neden böyle hızla boşalıyor sokaklarla alanlar, neden herkes dalgın dönüyor evine?

Çünkü hava karardı, barbarlar gelmedi.

ve sınır boyundan dönen habercilere göre, barbarlar diye kimseler yokmuş artık.

Peki, biz ne yapacağız şimdi barbarlar olmadan?

Bir çeşit çözümdü onlar sorunlarımıza.

Konstantinos KAVAFİS (Çeviri: Cevat ÇAPAN)

----- o -----

olmamış, babasının ve dedesinin başlattıkları geleneği bozmuştur. O zamanlar Alman İmparatorluğu'ndaki Masonların sayısı 80.000 den fazlaydı.

Birinci Dünya Savaşı kaybedilip imparatorluk çökünce, Alman halkı çaresizliğe düşmüş, ulusun bu talihsizliği ve yarınına güvenememesi genel bir toleranssızlık atmosferi yaratmış ve dolayısıyla kör taassubun oluşmasına neden olmuştur.

General Erich von Ludendorff gibi politikacılar bu ulusal felaketi kendi beceriksizliklerinde değil de, daha çok Alman halkının kahramanca savaşına karşı çeşitli düzenbazlıklar yapan karanlık güçlerde (!) aramıştır. Bu ilkel nasyonalist propaganda, Yahudileri, Cizvit tarikatı mensuplarını, komünistleri ve Masonları hedef almıştır.

O zaman "Devlet üstü güçler" korkutucu öcü (!) gibi halka empoze edilmiş ve enternasyonalizmin her türlü ile savaşmıştır.

Nazi Almanya'sının yöneticileri Erich von Ludendorff'un bu asılsız iddialarını daha sonraki Masonlara karşı yürüttükleri soruşturmalarda kullanmışlardır.

Erich von Ludendorff'un antimasonik yazılarından birkaç örnek:

"Almanya'daki Masonluk kuzeydeki üst tabakaya karşı yapılan Fransa'daki kanlı Masonik ihtilali desteklemiştir".

"İmparator II. Wilhelm de, Çar gibi Mason değildi, her ikisi de tahtlarından oldular".

"Masonluğun temelinde gördüğümüz gibi, başka ulusları, başka halkları ve bireyleri ve dolayısıyla Almanları baskı altına alarak Yahudileştirmeyi hedef alan, onları geleneklerinden ayırıp onların gururlarını ayaklar altına almayı amaçlayan bir Yahudi ahlak anlayışı vardır".

Hitler de Ludendorff'un bu "Devlet üstü güçlere" karşı savaşını devralıp devam ettirdi.

Nasyonal Sosyalistler Masonlara karşı resmen savaş açtılar. Nazilerin ideolojik yapılarına hümanizm, hukuk devleti ve her şeyden önce tolerans gibi ahlak değerleri hiç de uygun değildi. Naziler, 1933'den sonra, dünyada Almanya'ya karşı çalışan sözde Yahudi – Mason ittifakına karşı savaş şiddetini arttırdılar. Bir çok Mason binalarını antimasonik müzelerle dönüştürdüler ve Masonluk karşıtı gezici sergiler düzenlediler. 1933'den sonra Mason Locaları kendi kendilerini feshetmeye zorlandılar.

Bu fesihler sırasında locaların taşınmazları devlet hazinesine aktarıldı, eşyaları yağmalandı, kardeşler kovuşturuldu, işkence gördüler ve öldürüldüler.

O zamanlar Alman basınında, araba üzerinde bağlanmış başkent caddelerinde dolaştırılan bir öğretmenin resmi yayımlandı. Çünkü o bir Berlin Locasını, Üstadı Muhterem olarak yönetmişti....

Almanya'nın kuzey sahilinde dünyaca ünlü kaplıcaların bulunduğu bir kasabada, Gestapo görevlileri, boynunda kartondan bir levha asılan saygın bir esnafı kasaba sokaklarında iteleyerek ve hırpalayarak halkın gözünden düşürmek için gezdirdiler. Kartondan yapılmış levhada "Ben bir Mason domuzuyum" yazıyordu.

Locaların fesih ve kapatılması 1935 Ağustosunda tamamlandı. Nasyonal Sosyalist basın "Tamamen İmha" başlıklı haberler verdi....

Evet, daha önce Almanya İmparatorluğu topraklarında yaşanan yoğun Masonik çalışmalar sonrasında, geriye ancak bir enkaz kalmıştır.

Alman Birleşik Büyük Locaları

(Vereinigte Großlogen von Deutschland, VGLvD)

İkinci Dünya Savaşı felaketinden sonra Masonik faaliyetlerin tekrar yapılması için güçlü bir genel temsil fikri çoğunluk kazandı. Ancak bir engel vardı, Almanya işgal kuvvetleri tarafından bölünmüştü.

Olağanüstü bir enerji ile Bavyeralı Dr. Theodor Vogel birleşme için ilk önemli adımı attı. Yapılan toplantılarda Alman Masonluğu'nun kaderini belirleyen önemli bir karara varıldı: Bir tek Masonluk vardı. Geçmişteki birçok mason kuşakların özlemi olan birleşme ortamı hazırıldı.

Böylece, sonunda 19 Haziran 1949 tarihinde, "Almanya Birleşik Büyük Locası'nın (Vereinigte Großlogen von Deutschland VGLvD u. AMvD) Frankfurt Pauls Kilisesi'nde kurulma aşamasına gelindi.

1958 yılında hazırlanan anayasa Alman Masonluğu'nun Magna Charta'sını oluşturdu. 1970 yılında o zamana kadar beklemekte olan "Üç Büyük Dünya Küresi İçin Milli Büyük Loca" (Große National - Mutterloge, Zu den drei Weltkugel) ve şimdiye kadar taşra locası olarak işlevini sürdürmekte olan Amerikan Kanada ve Britanya Büyük Locaları da Birleşik Alman Büyük Locaları VGLvD üyesi oldular.

Yani Almanya'da artık Hümanist Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, Hristiyan öğreti ağırlıklı Üç Büyük dünya Küresi için Milli Büyük Loca ve Almanya Taşra Büyük Locası Mason Tarikatı ve Amerikan Kanada ile Britanya Büyük Locaları, Almanya Birleşmiş Büyük Locaları altında çalışmaktadır.

Bugün Türkiye sınırları dışında, Türklerin yoğun olarak (ortalama 3 Milyon) yaşadığı bir ülkede, kendi Anadilinde ve kendi ülkelerinin Büyük Locası'nın Ritüelini kullanarak Masonik çalışmalarını sürdürebilme özlemi yaşanmaktaydı ve bunu faaliyete geçirebilme büyük bir mutluluk kaynağı oldu ama aynı zamanda farklı düşüncelerinde ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bu konuda yanlış anlaşılma olmaması için bir açıklama yapmak istiyorum. Alman Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Türkçe çalışmaya karşı çıkmamıştır. Ancak kendi Tüzükleri gereği, başka bir Büyük Loca'nın Ritüelini kullanılmasına izin verilemeyeceği belirtilmiştir. Ancak mevcut Alman Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın Ritüelini Türkçeye tercüme edilerek kullanılabileneceği bildirilmiştir. Bu durumda tercümede kavramların değişebilmesiyle ritüelik anlamların kaybolabileceği kanısına varan Kardeşlerimiz bu konuyu Amerikan Kanada Büyük Locası ile görüştüler. Amerikan Kanada Büyük Locası 1991 - 1993 tarihleri arasında Türkay Muhterem Locası'na verdikleri özel izin ile, Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın Ritüelini kullanma iznini verdiler. Güzel sonuçlar veren bu karar ile, 5 Kasım 2011 toplantısında Amerikan Kanada Büyük Locası Büyük Üstadı En Muhterem Paul LITTERAL Kardeş, Almanya'da yaklaşık 3 milyon Türkün yaşadığını ve daha çok Türkçe konuşan Locanın olması gerektiğini işaret ederek, 15 Eylül 2012 tarihinde Almanya'nın Düsseldorf Vadisinde Anadolu Muhterem Locası'nın kuruluşu için bizleri motive etmiştir.

Kuzey Ren Westfalya eyaletinde çeşitli Localara üye olan Türk ve Türkçe konuşan Kardeşlerimiz ile birlikte düzenlediğimiz gayri resmi Kardeş Sofralarında, Düsseldorf'da Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın Ritüeli ile çalışacak olan bir Locanın kurulması kararını alarak resmi başvurumuzu gerçekleştirdik ve 15 Eylül 2012'de gerçekleştirdiğimiz Konsekrasyon Töreni, Türkiye Büyük Locası Büyük Üstadı En Muhterem Remzi SANVER Kardeş, Büyük Görevliler Kurulu ve Vadi Başkanları Kardeşlerimiz tarafından onurlandırılmıştır. Bunun için size tüm Kardeşlerimiz adına en kalbi duygularıyla teşekkür etmek istiyorum.

Buraya kadar herşey gayet güzel ve ahenkli. Ancak Almanya'da Türk Kardeşlerin bu faaliyetlerine kaygı ile izleyen bir kesimin olduğunu da göz önünde bulundurmak gerekiyor.

Yeni bir Türkçe konuşan Locanın kurulabilmesi için, Vadi'de bulunan Locaların ve üye olan diğer Alman Büyük Locaları'nın karşı çıkması gerekiyordu. Bu bağlamda Vadi'de bulunan Localar, Üstadı Muhteremleri ve Kardeşler ile diyalog kuruldu. Bu diyaloglarda, birçok Alman Kardeşlerimizin uyum konusunu gündeme getirmesi ilginçti. Türkler Almanya'da kendi sosyal merkezlerinde yaşıyorlar, Almanlar ile kaynaşmıyorlar ve bunun üzerine birde kendi Localarını kuruyorlar diye kaygılı yaklaşımlarını dile getirdiler.

İzninizle Türklerin Almanya'da Uyum sorununu kısaca özetleyerek açmak istiyorum:

Almanya'da Türklerin topluma uyum sağlaması çeşitli medya aracılığı ile özellikle seçim dönemlerinde gündeme getirilmiştir. Muhafazakar partiler, Türklerin yeterli derecede Almanca bilmediklerini ve Alman toplumuna uyum sağlamak istemediklerini her daim ortaya atarak, popülist tartışmalar sağlamışlardır. Tartışmalar neticesinde Alman toplumuna uyum sağlamak istemeyen Türklere yaptırım yapılması dile getirilmiştir. Alman Toplumuna Uyum nerde başlıyor, nerde bitiyor. Bu kavram muallakta kaldığı için, geniş yorumlara da sebep olmaktadır. Almanya Federal Bankası'nın Yönetim Kurulu üyesi ve Sosyal Demokrat Partili Thilo SARRAZIN "Almanya Kendisini Çökertiyor" isimli kitabı ile, yabancılarla, Musevilerle ve özellikle biz Türklerle ilgili, gerçekleri yansıtmayan (ki çeşitli araştırmalar bunu belgelemiştir), genelleme yapan bir takım iddialar ile yaklaşık 2 milyon kitap satmıştır. Bu kitap 2010 yılında, yabancılar ile ilgili, tırnak içinde söylüyorum "SORUNU" tekrar Alman toplumun önüne sermiştir. SARRAZIN'e göre Almanya'da yaşayan yabancı toplumun zeka ve eğitim seviyesinin düşük olduğu ve onların ancak manav, dönerci gibi işler yapabilecekleri yer almaktadır. Ayrıca bol çocuk yapan bu eğitimsiz kitle, Almanların seviyesini indirmektedir gibi yazılar ile yabancı düşmanlığını tekrar körüklemiştir.

Yabancılar ve özellikle Türklere yönelik ön yargılı yaklaşımların en tesirlisini şüphesiz medyada yaşıyoruz.

Üniversite döneminde "Alman Medyasında Yabancılar Hakkında Yayınlar" ile ilgili bir konferans sunmuştum. Alman Medyasının yabancılar hakkında yaptığı yayın üzerine yaptığım araştırmalar neticesinde size sadece iki örnek sunmak istiyorum.

Alman Medyası yabancılar ile ilgili yaptıkları haberleri iki kategoriye göre ayırır:

1. Kabul gören yabancılar. Örneğin, yabancı futbolcular, İtalyanlar, Yunanlılar, İspanyollar vs. Yani kendi geleneklerine ve kültürlerine yakın olanlar. Bu din, ten rengi, gelenekler gibi faktörler olabilir.
2. Kabul görmeyen, istenilmeyen yabancılar. Sayı olarak Almanyada yoğun bir topluluk oluşturan Türkler birinci sırada yer almakta. Medya Türkler veya yabancı sığınmacı olarak ülkeye gelen insanlar ile ilgili, "yabancılaşıyoruz, yabancı seli, yabancı heyelanı, sığınmacı seli" gibi kelimeler kullanılarak, toplumda korku ve tehlikeye hislerinin oluşmasını sağlıyor. Yani Türkler ve diğer kendilerinden farklı olan topluluklar, potansiyel tehlike olarak lanse ediliyor.

Örneğin bir dönemler Alman Volkswagen şirketinin Dizayn Müdürü Sn. Murat GÜNAK, Alman Medyasında her zaman bir Alman olarak tanıtılmıştır. Bir ekonomi dergisi Murat GÜNAK hakkındaki yazısında şöyle yazıyordu, 1954'de İstanbul'da doğan Alman Murat GÜNAK. Ancak o dönemler Alman vatandaşlık kanunu koşulları kendisinin Alman Vatandaşı olma imkanını sağlamıyordu.

Bir metro istasyonunda bir Alman şiddet uygulayan Türk ve Yunan genci hakkında ise, "Saldırgan Türkler" olarak manşetler atılır. Aile içi şiddet veya cinayet olunca Türkler'de "Namus Cinayeti", Alman olduğu zaman "Aile Dramı" olarak adlandırılır.

Dolayısı ile, Türkler tarafından Almanya'da gerçekleştirilmek istenilen her faaliyet çok dikkat çekmektedir. Aynı şekilde Anadilimizde kurduğumuz Locaların dikkat çekmesi gibi. Önyargı, ırk veya din farklılığını her ne kadar Mabet kapılarının dışında bırakmayı istesek de, harici alemin etkenleri maalesef bu durumu oldukça zorlamaktadır.

Bundan dolayı Alman Kardeşlerimiz ile yoğun bir ilişki ve çalışma içerisinde olmaya gayret gösteriyoruz. Birçok Alman Locasında, Türk Masonluğu hakkında sunumlar yapıyoruz ve amacımızın tüm insanları kucaklayan bir Ülkü Mabedi yapmak olduğunu anlatıyoruz. Mason olabilme yolunda, ritüellerimizi en etkin şekilde ancak anadilimizde yaşadığımızı anlatıyoruz. Alman Kardeşlerimizi ağırlıyor ve kendilerine

Ritüelimizi tanıtıyoruz. Bu şekilde önyargıların kaybolması ve Kardeşlik sevgisinin güçlenmesi için adımlar atıyoruz.

Türk Masonluğu'nu tanıtarak, Alman Kardeşlerimizi Türkiye'de buldukları zaman Loca ziyareti konusunda motive ediyoruz. Kendilerinin Türkiye'de bulunan Localar ile irtibata geçmelerini sağlıyoruz. Ziyaret gerçekleştiren her Alman Kardeşimiz Türkiye'de yaşanan Masonluk hakkında diğer Loca Kardeşlerine bilgi veriyor ve Türkiye'de Loca ziyareti yapmaları konusunda tavsiyelerde bulunuyor ve memnuniyetlerini dile getiriyorlar.

Avrupa'da bulunan Localar bu şekilde, Avrupa'da Türk Masonluğunun bir parçası olarak gönül köprüsü hizmeti vermektedir ve vermeye devam edecektir. Özellikle Almanya'da daha çok Türkçe çalışan Locaların kurulmasını ve kendi anadilimizde gerçekleştirdiğimiz çalışmaların bizleri Mason olabilme yolunda yardım etmesini diliyorum.

Evrenin Ulu Mimarı ilerlemeye çalıştığımız bu Hakikat yolunda bize ve tüm dünya masonlarına yardımcı olsun.

Kaynakça:

Mimar Sinan Araştırma Locası, 14 Ekim 2010, Süleyman KASIRGA

Yararlanılan Kaynaklar :

- 1) Stichwort Freimaurer, Jürgen Holtorf/Karl Heinz-Lock, Wilhelm Heyne Verlag, München
- 2) Die Freimaurer, Fiktion, Realität und Perspektiven, Horst Kischke, Ueberreuter, Wien 1996
- 3) Die Logen der Freimaurer, Geschichte Bedeutung Einfluss, Jürgen Holtorf, Wilhelm Heyne Verlag, München 1991
- 4) Winkelmaß und Zirkel, Die Geschichte der Freimaurer, Charles v. Bokor, Moewig Verlag, 1980

----- o -----

Saygun DURA Kardeşimiz'den bir Fotoğraf

----- o -----

Astronomi / Kozmoloji :

Çoklu Evrenler / Saklı Gerçeklik

Brian GREENE Kolombiya Üniversitesi'nde fizik ve matematik profesörüdür ve *World Science Festival'in (Dünya Bilim Festivali)* kurucu üyelerindedir. En son kitabı *The Hidden Reality (Saklı Gerçeklik) 'Multiverse'* ün araştırılmasıyla ilgilidir.

Türkçe'ye Çeviren : **Çiğdem AKA Hemşiremiz**

"Tanrı dünyayı yaratırken başka bir seçeneği var mıydı yok muydu? Beni asil ilgilendiren konu bu."

Albert Einstein kendine özgü şiirsel tarzıyla bizim evrenimizin olası tek evren olup olmadığını bu şekilde sorguluyordu.

Burada Einstein'ın Tanrıya atıfta bulunurken ne demek istediği kolayca yanlış anlaşılabilir; ancak Einstein'ın sorusu teolojik değil. Aslında bilmek istediği, fizik kurallarının yalnızca tek bir evrene; galaksileri, yıldızları ve gezegenleriyle yalnızca bizim evrenimize imkân verip vermediği idi. Yoksa fizik kuralları, bayilerde her yıl değişen yeni araba çeşitleri gibi birçok farklı özelliğe sahip muhtelif evrenlere izin verebilir mi? Ve eğer öyleyse – güçlü teleskoplar ve büyük partikül çarpıştırıcıları vasıtasıyla - bildiğimiz muhteşem gerçeklik, bir seçenekler dizelgesinden kozmik bir zar atışıyla rastgele seçilmiş nitelikler mi? Yoksa bütün bunların neden bu şekilde olduğunu daha derin bir açıklaması var mı?

Einstein'ın yaşadığı devirde, evrenimizin başka türlü de olabileceği fikri, fizikçiler günlük ciddi araştırmalarını bitirdikten sonra üzerinde saatlerce tartışabilecekleri, kavranması güç bir meseleydi. Ama son zamanlarda bu soru, fiziğin eteklerinde dolaşmayı bırakıp ana görüş olacak şekilde konumunu değiştirdi. Ve şimdi evrenimizin başka özelliklere sahip olabileceğini yalnızca hayal etmenin yerine, üç ayrı ve bağımsız gelişmenin savunucuları bize diyor ki, bizimki dışında başka evrenler *var*, bunların çoğu farklı partiküllerden oluşuyor ve farklı güçlerin etkisi altında uçsuz bucaksız bir kozmosu dolduruyor.

Bu uçsuz bucaksız kozmos '*multiverse*' (çok sayıda evren) olarak adlandırılıyor ve on yıllardır fiziğin ortaya çıkardığı en kutuplaştırıcı kavramlardan birini oluşturuyor. Hararetli tartışmalara konu olan bu kavramla ilgili olarak, bazıları gerçeği anlamamızda bir sonraki aşamanın bu olacağını ileri sürerken, bazıları da bunun hayal gücünü aşırı uçlara götüren teorisyenler tarafından ortaya atılan bir saçmalık olduğunu iddia ediyor.

Peki, hangisi doğru? Ve bu bizim için ne fark eder? Bunun cevabını anlayabilmek için önce büyük patlama konusunu ciddiyetle ele almamız gerekiyor.

Patlamayı Araştırırken

1915 yılında Einstein, yerçekimi kavramını anlamak için yaptığı on yıllık araştırmanın sonucunda en önemli çalışması olan genel izafiyet teorisini yayımladı. Teorisi, gezegenlerin hareketinden yıldızların yörüngesine kadar her şeyi hayret verici bir kesinlikle açıklayabilen denklemler sunan bir matematik harikasıydı.

Birkaç yıl gibi kısa bir süre sonra, ilave matematiksel analizlerden sonra uzayın genişlemekte ve gezegenleri birbirinden uzaklaştırmakta

olduğu sonucuna varıldı. Einstein ilk başta kendi teorisinin bir sonucu olan bu buluşa kuvvetle karşı çıktı ama büyük Amerikalı gökbilimci Edwin Hubble'in 1929'da yaptığı derin uzay araştırmaları bunu teyit etti. Bir süre sonra, bilim adamları uzayın şimdi genişlemekte olduğu kavramından, daha eski zamanlarda daha da küçük olduğu sonucunu çıkardılar. Çok eski zamanlarda, şimdi gördüğümüz her şeyin - her bir gezegen, her bir yıldız, her bir galaksi ve hatta uzayın kendisini oluşturan maddelerin – son derece küçük bir nokta halinde sıkıştırılmış olabileceği, sonra dışa doğru genişleyip bugün bildiğimiz evrene dönüşmüş olabileceği fikrini ileri sürdüler.

Büyük patlama teorisi ortaya atıldı. Bunu izleyen on yıllarda bu teori gözleme dayalı çok güçlü bir destek gördü. Ancak, bilim adamları büyük patlama teorisinin önemli bir eksikliği olduğunu farkındaydılar. Her şeyden önce teori, patlamayı açıklamıyordu. Einstein'ın denklemleri, patlamadan bir salise *sonra* evrenin nasıl tekâmül ettiğini harika bir şekilde tarif ediyordu, ancak evrenin ilk saniyesindeki uçdeğer koşullara uygulandığında denklemler bozuluyordu (hesap makinesinde 1' 0'a bölmeye çalıştığınızda hata mesajı çıkmasına benzer bir durum). Dolayısıyla büyük patlama teorisi, patlamayı harekete geçirenin ne olduğunu anlamamıza imkân sağlamıyordu.

Ateş İçin Yakıt

1980'lerde, fizikçi Alan Guth, büyük patlamanın bu kritik boşluğu doldurmayı vadeden gelişmiş bir versiyonunu '*inflationary cosmology*' adı altında ortaya attı. Bu önerinin en önemli noktasını bir farazi kozmik yakıt oluşturuyor. Bu yakıt küçük bir alana sıkıştırıldığı takdirde, dışarıya doğru, kısa süreli fakat muazzam bir hamle – patlama, bir büyük patlama meydana getiriyor. Gerçekten de matematiksel hesaplamalar, patlamanın kuantum alanında meydana getireceği küçük sarsıntıları muazzam bir şekilde tüm uzaya yayabilecek ölçüde yoğun olacağını gösteriyor. Bu olayın, iyice gerilmiş esnek, elastik bir kumaşın dokumasının iyice ortaya çıkması gibi, gece gökyüzünü dolduran küçük noktalardan oluşan tam bir örüntü meydana getireceği ve biraz daha sıcak ve biraz soğuk olmak üzere küçücük ısı değişiklikleri yaratacağı öngörülüyor. 1990'ların başlarında, NASA'nın *Cosmic Microwave Background Explorer* uydusu ilk olarak bu ısı değişikliklerini tespit etti ve ekip liderleri John Mather ve George Smoot, Nobel Ödüllerini topladı.

İlginçtir ki, matematiksel analizler, uzay genişlerken kozmik yakıtın kendini son derece verimli bir şekilde yenilediğini – '*multiverse*' kavramı burada devreye giriyor - ve bu yenilenen yakıtın tamamının kullanılmasının neredeyse imkânsız olduğunu gösteriyor. Bu da büyük patlamanın muhtemelen tek bir olay olmadığı anlamına geliyor. Tersine, bu yakıt, oluşturduğu genişleyen alanımıza güç vermenin ötesinde, her biri kendi genişleyen evrenini oluşturan sayısız başka patlamaya da yol açmış olmalı. Bu durumda, bizim evrenimiz, '*multiverse*' adı verilen muazzam bir kozmik köpük banyosunun içinde bulunan, bir tane kabaran kabarcıktır.

Bu çok çarpıcı bir olasılıktır. Eğer doğruysa, çok uzun süren kozmik araştırmalara ve değerlendirmelere son noktayı koyabiliriz. Bir zamanlar dünyamızın her şeyin merkezinde olduğunu sanıyorduk, sonra güneşin yörüngesinde bulunan birçok gezegenden biri olduğumuzu anladık. Güneşin galaksimizin içindeki yüz milyarlarca yıldızdan biri olup Samanyolunun dış mahallelerinden birinde yer aldığını öğrendikten sonra da Samanyolunun evrende ikamet eden yüz milyarlarca galaksiden biri olduğunu öğrendik. Şimdi ise '*inflationary cosmology*', milyarlarca galaksi, yıldız ve gezegenden oluşan evrenimizin muazzam bir '*multiverse*' içinde yer alan birçok evrenden yalnızca bir tanesi olabileceğini ileri sürüyor.

Ancak, 1980'lerde '*multiverse*'ün öncüleri Andrei Linde ve Alexander Vilenkin bu kavramı öne sürdüklerinde fizikçiler aldırış etmemişti. Başka evrenler var olsa bile, gözleme alanımızın dışında olabilirlerdi – biz sadece bu evrene ulaşabiliydik. Yani onlar bizi etkilemez, biz de onları etkilemezdik. O halde, görebildiğimiz şeylere

Sicim Teorisi

Tabii bu yaklaşımın başarılı olabilmesi için, 'multiverse'ün birçok farklı karanlık enerji değerinin arasında bizim ölçtüğümüz değer de bulunduğundan emin olmamız gerekiyor. İşte bu noktada da üçüncü bir araştırma alanı olan sicim teorisi devreye giriyor.

Sicim teorisi, Einstein'ın tüm madde ve güçlerin ilmeklerle birbirine bağlanmış olduğu matematiksel bir dokunmuş kumaş olarak gözünün önüne getirdiği "birleştirilmiş teori" hayalini gerçekleştirmeyi amaçlıyor. İlk defa 1960'ların sonlarında formüle edilen bu teori, her bir asli partikülün derinliklerinde küçücük, titreşen, incecik bir enerji sicimi bulunduğunu öngörüyor. Bir keman telinin farklı titreşim şekilleri nasıl farklı müzik notaları meydana getiriyorsa, bu küçücük sicimler de farklı partiküller meydana getirir diye düşünülüyor.

Bu konunun öncüleri, sicim teorisinin katı matematiksel yapısının tek bir seri halinde kesin ve test edilebilir tahminler ortaya çıkaracağını umuyordu. Ancak yıllar geçtikçe, bu teorisinin denklemleri üzerinde yapılan ayrıntılı analizler, sayısız sonucun ortaya çıkabildiğini gösterdi. Her bir sonuç, farklı bir evreni mümkün kılıyordu. Sayısız da gerçekten *sayısız* anlamına geliyordu. Bugün, olası evrenlerin toplamı 10^{500} gibi kavranması imkânsız bir şekilde hesaplanıyor ki bu da hiçbir şeyle kıyas kabul etmeyecek kadar büyük bir rakam.

Sicim teorisini savunanlardan bazıları için tek bir evren - yani bizimki - sonucuna varamamak müthiş bir darbe oldu. Ama 'multiverse' kavramı üzerinde çalışanlar için, sicim teorisinin muazzam çeşitlilikte olası evrenler sonucuna varması hayati önem taşıdı.

Ayakkabı numaranıza uygun bir ayakkabı bulmanızın garanti olması için nasıl ki stokları dolu bir ayakkabı mağazası gerekiyorsa, belli miktardaki karanlık enerjisiyle bizim evrenimizin mevcudiyetinin garanti olabilmesi için de stokları dolu bir 'multiverse' gerekiyor. 'Inflationary cosmology' durumu açıklamak için tek başına yeterli olmuyor. Bu teorisinin sonu gelmeyen büyük patlamaları, muazzam bir evrenler dizisi meydana getirirse de, bunların çoğu aynı özelliklere sahip olurdu. 36 ve 43 numara ayakkabılarla dolup taşan, ama aradığınız numarayı bulamadığınız bir ayakkabı mağazası gibi...

Ancak, 'inflationary cosmology' ve sicim teorisi birleştirildiğinde, evrenin stokları dolup taşar hale geliyor. Sicim teorisinin muazzam çeşitlilikteki *olası* evrenleri, 'inflation' teorisinin art arda gelen büyük patlamaları sonucunda *gerçek* evrenler haline geliyor. Bu durumda bizim evrenimizin bunlar arasında yer alması hemen hemen kesinleşiyor. Bizim yaşamımızı sürdürebilmemiz için gereken özel koşullara sahip olduğu için de biz bu evrende yaşıyoruz.

Yüksek Riskli Bilim

Yıllar önce, Carl Sagan olağandışı iddiaların olağandışı kanıtlar gerektirdiğini söylemişti. Peki, başka evrenlerin varlığını ileri süren bir kuramı destekleyecek kanıtlar bulabilir miyiz?

Başka evrenler, gözlemlene kapasitemizin ötesinde kalacağı ve 'multiverse' bilimin sınırları dışında olacağı için cevap 'hayır' olur gibi görünüyor. Ama bu çok acele verilmiş bir cevap olur. Bir kuramın önemli noktalarından bazılarına ulaşılmasa da, bu kuram için kanıt toplanabilir.

Kara delikleri ele alalım. Bilimciler, olağan olarak, bir kara deliğin içinde neler olup bittiğini emin bir şekilde anlatırken genel izafiyet teorisini kullanıyorlar. Hâlbuki hiçbir şey, hatta ışık bile, kara delikten sızamaz. Dolayısıyla bu tür alanlar gözlemlenemez. Buradaki gerekçe şudur: Bir teori - genel izafiyet gibi - gözlemleyebildiğimiz şeylere ilişkin olarak çok sayıda doğru tahmin üretirse, aynı teorisinin gözlemleyemediğimiz şeyler için de geçerli olduğundan emin olmaya başlarız.

Benzer şekilde, 'multiverse'ün varlığını öne süren kuram, kendi evrenimizde ulaşabildiğimiz şeyler üzerinde doğru tahminlerde bulunduğunu gösterirse, ulaşamayacağımız diğer evrenlerde de bu tahminlerin doğru olduğuna olan inancımız ve güvenimiz artar.

Bugün itibarıyla bu eşiği geçmekten çok uzağız. 'Inflationary cosmology' mikrodalga arka plan radyasyonu ile ilgili doğru tahminlerde bulunuyor; karanlık enerji hızlanan genişlemeyi kesin olarak açıklıyor. Ama sicim teorisi farazi olmaya devam ediyor. Bunun nedeni, büyük ölçüde, birincil ayırt edici özelliklerinin bugünün en güçlü hızlandırıcılarıyla bile araştıramayacağımız kadar, hatta inceleyebileceğimizden milyarlarca ölçek daha küçük olmasıdır.

'Multiverse' için daha dolaysız kanıtlar elde etmemizin yolu, genişlemekte olan evrenimizin komşularıyla çarpışma ihtimali olabilir. Böyle bir kozmik olay, mikrodalga arka plan radyasyonunda öyle bir ısı değişimi örüntüsüne yol açar ki, bir gün gelişmiş teleskoplar bunu ortaya koyabilir. Birçok bilimci, bunun 'multiverse' teorisini destekleyecek kanıtların bulunması için en gelecek vadeden ihtimal olduğunu düşünüyor.

'Multiverse' teorisini test etmek için - tabii uzun soluklu - yollar olduğu düşüncesi kaynağını dikkatli matematiksel analizlerden alıyor. Yine de, teori kesin olmadığı için konuya sağlıklı bir şüphecilikle yaklaşmalı ve açıklayıcı çerçevesini akla uygun bir şekilde çizmeliyiz.

Düşünün ki, Newton'un kafasına elma düştüğü zaman, yerçekimi kanunu geliştirmeyi düşünmedi. Bunun yerine bazı elmaların aşağı doğru düştüğü, bazılarının yukarı doğru gittiği kanaatine vardı. Ona göre, biz yalnızca aşağıya doğru düşenleri gözlemliyorduk, çünkü yukarı gidenler uzay boşluğunda çoktan gözden kaybolmuştu. Bu örnek saçma gibi görünse de ciddi bir noktaya işaret ediyor. 'Multiverse' teorisini geliştirecek kullanılırsa, bilimcileri bu konuda daha derin açıklamalar aramaktan alıkoyabilir. Öte yandan, 'multiverse' kavramını dikkate almamak ise, bilimcileri Kepler tarzında bir çıkmaza sürükleyip cevabı olmayan sorulara çığınca cevap arama durumuna sokabilir.

Bütün bunlar 'multiverse' teorisinin yüksek riskli bilim kapsamına girdiği anlamına geliyor. Bu kavramı dikkate alma motivasyonunu zayıflatılabilecek gelişmeler olabilir. Bilimciler karanlık enerji değerini kesin olarak hesaplayabilir veya 'inflationary cosmology'nin tek bir evrenin varlığına işaret eden bir versiyonu doğrulanabilir ya da sicim teorisinin bol miktarda olası evren olduğu düşüncesini desteklemediği ortaya çıkabilir. Vesaire.

Ancak bütün rasyonel iddialarda olduğu gibi, yüksek risk beraberinde yüksek ödül getirir. Geçtiğimiz son beş yüz yılda, yanlış inançları çürütmek için gözlem ve matematiksel hesaplama gücümüzü kullandık. Zihinsel düzeyde, garip, küçük, dünya-odaklı bir evrenden milyarlarca galaksiyle dolu bir evrene geçişimiz çok heyecan verici ve 'haddimizi bildirici' bir yolculuk oldu. Evrenin merkezinde olduğumuza ilişkin kutsal inancımızdan vazgeçmek zorunda kaldık. Ancak, kozmik olarak rütbemiz düşerken, sıradan deneyimlerin sınırlarını aşarak ve sıra dışı gerçekleri ortaya koyarak insan zihninin kapasitesini ispatladık. 'Multiverse' teorisini yanlış olabilir. Ama bu yolculuğun gelecek adımı olup, muazzam kozmik bir boşluğu doldurmakta olan evrenlerin oluşturduğu nefes kesici tabloyu açığa da çıkarabilir. Ben dâhil, bazı bilimciler için bu ihtimal, bu riski alınmaya değer kılıyor.

----- 0 -----

Kitap Tanıtımı : "Batı'ya Yön Veren Metinler"**Cengiz AKYOL** Kardeşimiz

Zaman zaman internet sayfalarında bir şeyler bulurum umuduyla, dolaşırım. Malum, görsel medya ya da evdeki televizyondaki medyada artık dişe dokunur bir şeyler bulmak, pek mümkün değil!

İnsanın gerçek doyuma ulaştığı anın, aklının zorlandığı anlar olduğunu düşünüyorum. Böyle olunca da arıyorsunuz, aklınızı zorlayan şeyleri arıyorsunuz. Bu durumda, sosyal medya ya da bilgisayardaki medya iyi bir kaynak oluyor; ya isimlerden ya da konulardan içeriye girmeye çalışsınız.

Demokrasi, Laiklik, Özgürlük, Dil, Din, Felsefe, İlber ORTAYLI, Alev ALATLI... vb. anımsadığım kadarıyla o gün Alev ALATLI ile ilgili bir şeyler arıyordum. Karşıma İLKE EĞİTİM ve SAĞLIK VAKFI KAPADOKYA MESLEK YÜKSEKOKULU çıktı. Ne oluyor, derken, Sevgili Alev ALATLI'nın Yüksekokulun Mütevelli Heyeti Başkanı olduğunu gördüm, dahası Sevgili İlber ORTAYLI hocanın da mütevelli heyet içinde üye olduğunu gördüm. Bu isimlerin bir meslek yüksekokulunda, hele de konusu Aşçılık, Çocuk Bakıcılığı, Balon Pilotluğu vb. olan bir meslek yüksekokulunda ne işleri var derken, BATIYA YÖN VEREN METİNLER, çalışması karşıma çıktı.

Bu ülkede felsefeyi, sosyolojiyi, mantık, hatta tarihi boş vermiş, Teknik Üniversiteler, Hukuk Fakülteleri, Siyasal Bilgiler Fakülteleri, Uluslararası İlişkiler Fakülteleri varken, aşçılık, çocuk bakıcılığı meslek yüksekokulunda BATIYA YÖN VEREN METİNLER adlı 4 Cilt, toplam 1814 sayfalık bir çalışma insana dudak uçuklatıyor.

Sevgili Hocalarımız, düşüncesi olmayanların siyaset yaptığı bu toplumda, düşüncesi olmayanın yemek bile yapamayacağını kavramışlar; darısı diğerlerine! Dahasını da yapmışlar, okulun web sayfasına tüm metni koymuşlar; dileyen kardeşimiz www.dusuncetarihi.com sayfasından tüm kitaba ulaşabiliyor. Ama, yine de sanırım yapılması gereken bu zengin kaynağın satın alınıp, raflara konulmasıdır; kitap olarak sayfalarının karıştırılması, ekrandan sayfaları "Page Up" ya da "Page Down" yapmaktan çok daha zevkli, ben bunu denedim, sizin de denemenizi salık veririm.

Üniversite yıllarımızda da en büyük sorun, liselerden gelen öğrencilerin yeterli -en az- düşünce, felsefe, tarih, edebiyat bilinci birikimine sahip olmamaları idi. O günlerde bu eksikliği, Sevgili Orhan Hançerlioğlu'nun DÜŞÜNCE TARİHİ kitabı gidermeye çalışmıştı. Sonraları, Server TANİLLİ hocamızın UYGARLIK TARİHİ'nin teksir halindeki ders notları ortalıkta dolaşmaya başladı.

Batıya Yön Veren Metinler, aslında bir ansiklopedi ağırlığında yazılmış bir kitap. İnsanlık tarihi, **Kökler, Orta Çağlar, Rönesans, Protestan Reformu, Erken Modern Dönem (1570-1815), Bilim Çağı (1570-1815), Aydınlanma, Burjuvazi Yüzyılı, Bilim Çağının Zaferi, Modernite, 1914 ve Sonrası Kaotik Modern Dünya, Üçüncü Bin Yılın Eşiğinde** olarak çeşitli süreçlere ayrılmış ve her bir süreç alt ana başlıklarla beslenmiş, değerlendirilmiş, özetlenmiş. Özetlenmiş dediğime bakmayınız, tüm konular son derece kapsamlı bir şekilde anlatılmaya çalışılmış.

Birinci cilt, Kökler, BATI GELENEKLERİNİN YAHUDİ-HİRİSTİYAN KAYNAKLARI adlı bölümle başlıyor. Bana göre de, bu gibi çalışmalarda doğru bir başlama konusu, en azından şimdilik! 21.

yüzyılda hala teoloji ile düşünce tarihine başlıyorsak, bunu ayrıca tartışmak gerek. Bu bölümde Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Kitapları'ndan alıntılar yapılmış, değerlendirilmiş. İkinci bölümde BATI GELENEKLERİNİN YAKIN DOĞULU KAYNAKLARI gözden geçiriliyor. Tammuz'un öyküsü, bize sanki başka bir kutsalı gösteriyor:

"Tammuz'un ölümü, Suriye ve Filistin'in nebatatın telef olduğu uzun, kurak yazlarını; dirilerek hayata dönmesi ise yağmur mevsiminde yeniden canlanan çatlamış toprakların bereketli bitkilerle örtülmesini simgeler veya ölümü soğuk, sert kışın, yani mitolojik yaban domuzunun, dirilişi ise yemyeşil bir baharın anlatımıdır.

İnanın, azizler, Efendiniz geri verildi,

Dirilen Efendinize inanın;

Tammuz'un tahammül ettiği **acılarla**

Tedarik edilmiştir bizim kurtuluşumuz.

Yukardaki dizinin yazarı Knidoslu Ctesias, MÖ 400 civarında, Knidos da (Datca) yaşamış hekim ve tarihçidir. "

Üçüncü bölüm BATI GELENEKLERİNİN KLASİK KAYNAKLARI'nda, MÖ 6. yüzyıldan başlayan Eski Hellen ve Roma'nın düşünce dünyasından zengin örnekler veriliyor. O dönemin düşünce adamları ve eserleri tanıtılıyor. Eflatun'un Devlet, Şölen, **ARISTO**'nun Metafizik, Fizik, Kategoriler, Etik, Politika, **SENECA**'nın Mutlu Yaşama Dair, **THUKIDIDES**'in Peloponnes Savaş Tarihi, **CICERO**'nun "Yasalara Dair" gibi daha birçok dönem yazarı ve eserleri teker teker tanıtılıyor. Yazarın anılmasıyla yetinilmemiş, eserlerinin kapsamlı olarak verilmesi, "Kitapları almayabilirsiniz, biz, onu da size anlatacağız. " der, gibi.

Dördüncü bölümde YAHUDİ-HİRİSTİYAN GELENEĞİ İLE YUNAN-ROMA GELENEĞİNİN ÇATIŞMASI'nda, bir önceki bölümdekine benzer çalışma devam ediyor; dönemin yazarları ve eserleri kapsamlı olarak tanıtılıyor. Bu bölümde özellikle Hıristiyanlık, kilisenin oluşumu ve kilisenin yapılaşması çok ayrıntılı, örnek çalışmalarla anlatılıyor.

Orta Çağlar ana başlığı, ORTA ÇAĞ HİRİSTİYANLIĞININ DÜNYA GÖRÜŞÜ adlı bölümle başlıyor.

"Orta Çağ denilen sürece dair değerlendirmeler, dönemi yargılayanların bakış açılarına bağlıdır. Bir kavram olarak Orta Çağ 14. yüzyıl İtalyan insanlarından 18. yüzyıl Fransız rasyonalistlerine kadar uzanan bir dizi put kırıcının düşüncelerinden kaynaklanır. Roma'nın düşüşünden sonraki bin yıllık tarih dönemini "**karanlık**" olarak tanımlayan ilk kişi **PETARCH** olsa da tarihi "**Antik Çağ, Orta Çağ, Modern Çağ**" olmak üzere üç kısma ayırmasına alışık olduğumuz tarih anlayışı, modern bilimin ilk büyük yüzyılına, yani 17. yüzyıla kadar netleşmez. Fikir, büyük oranda Aydınlanma döneminde kabul görür. "

ORTA ÇAĞ HİRİSTİYANLIĞININ DÜNYA GÖRÜŞÜ bölümünde Temel Varsayımlar, Orta Çağ Felsefesinin ve Kozmonojisinin Unsurları, Hıristiyan Bir Toplum Tasavvuru ve Tarih İlahiyatı başlıkları altında özellikle de **Aziz Augustine** ve düşünceleri çok geniş, kapsamlı olarak sunulmuştur. Gerçekten de özellikle Hıristiyan dünya görüşünün temellenmesinde Aziz AUGUSTINE'in çok önemli katkısı ve payı vardır.

ORTA ÇAĞ DÜŞÜNCE VE PRATİĞİ bölümünde ERKEN ORTA ÇAĞ ve GEÇ ORTA ÇAĞ dönemleri değerlendiriliyor. Bu bölümlerde **Aziz Gregorius** öne çıkıyor. Ve uzun uzun dönemin yazarlarından ve eserlerinden örnekler sunuluyor.

İkinci cilt, Rönesans ana başlığı altında önemli düşünce adamlarının sözleriyle başlıyor, en dikkatimi çekenini sizinle paylaşmak isterim:

"Tüm o barbarlık, tüm çürüme, tüm o akli baştan alan, gözü kör eden Latin yozluğu bu dünyanın içine sokuldu ve Tully [**CICERO**] ve **SALLUSTIUS** ve **VIRGILIUS** ve **TERENCE**'in zamanında kullanılan, **Aziz HIERONYMUS** ve **Aziz AMBROSE** ve **Aziz**

AUGUSTINE' in kendi dönemlerinde öğrendikleri eski Latin hitabetini ve Roma dilini zehirledi. Ben, görüşü bilahare perdelenmiş bu dünya tarafından ortaya atılan ve edebiyat değil, ayıbiyat olarak adlandırılabilir tüm bu küfürleri bu okulda yasaklıyorum ve hocaların öğrencilerine bilgeliklerini saf ve namuslu bir belagatle destekleyen yazarları öğretmelerini istiyorum. "

John Colet, Aziz Pavlus Okulu Nizamı

Bu cilt içindeki en ilginç ana bölümlerden biri RÖNESANS ve "İNSANCI" AKIMLAR adlı bölüm. Bu bölümde, Şair ve edebiyat eleştirmeni İngiliz **John Addington SYMONDS** (1840–1893), Rönesans hakkında şunları yazmış:

"Avrupa halklarının ortaya koyduğu insani ruh tarafından ortaya çıkartılan bilinçli özgürlüğe ulaşmanın tarihidir. (...) Rönesans döneminde aniden büyük önem kazanan sanat eserleri ve icatlar, bilgi ve kitaplar Orta Çağ dediğimiz Ölü Deniz'in kıyılarında ihmal edilip bırakılmıştı. "

SYMONDS' a göre Rönesans, "bugünün milletleri olarak bizlerin, demokrat düşüncenin oluşumu içerisinde hala evrilmeye devam ettiğimiz" büyük özgürlük tiyatrosunun ilk perdesini temsil etmektedir. Bu söylem, tarihçilerin genel olarak çok yakın zamanlara kadar kabul ettikleri ve ders kitaplarının ölümsüzleştirdiği "klasik" Rönesans kavramıdır.

Ancak insanıların büyük bölümü **Francis BACON'**ın, "Biraz felsefe insan zihninin ateizme meyletmesine neden olabilir ama felsefedeki derinlik insan zihnini dine getirir, " sözünü muhakkak kabul ederlerdi. Ateizm ve dini şüphecilik her zaman insanı düşüncenin aşırı bir noktası olarak kaldı.

Bu cilt esas olarak yoğun biçimde Hıristiyanlığı değerlendiren, yorumlayan eserlerin örnekleri ve yazarlarıyla dolu bir çalışmayı içermektedir. Bu bölümde önemli kişilerin yaşam öyküleri anlatılır: **MEDICI, Nicolao NICOLI, Poggio BRACCIOLINI, Matteo PALMIERI** gibi.

Çalışmada uzun uzun Hıristiyanlık' tan söz ediliyor; bunu olağan karşılamak gerekiyor; Hıristiyanlığı yok sayarak Batının tarihini yazamazsınız, Yahudilik içinde böyledir. Ama Asya için Afrika için bunu söylemeniz mümkün değildir; bu durumun yalnızca Orta Doğu ve Avrupa'ya özgü bir şey olduğunu düşünüyorum.

Bu bölümde öne çıkan referans kaynaklar, **Desiderus ERASMUS, Coluccio SALUTATI, Leonardo Da VINCI, Niccolo MAKYAVELLI.**

Bu cildin en kapsamlı çalışmalarından biri de PROTESTAN REFORMU başlığı altındaki bölümler. Protestan akımını başlatan nedenler, akımın gelişimi özellikle **Martin Luther'** in Hıristiyan Asillerine Söylev adlı eserinden örneklerle kapsamlı bir şekilde anlatılmaktadır.

"Kutsal Kitap iyi yaşamak için yeterli bir öğretiler. Çoğu kutsal bilimi kapsamıştır. Başlıca bilim Teolojidir. Diğerleri, Etik, Ekonomi, Politika, Din bilimi ve Akademik eğitimidir. "

William Perkins, A Golden Chain

Bu dönemde, Hıristiyanlık yok sayılarak ya da kenara koyularak hiçbir eser yazılmamış; dönemin tüm çalışmalarında Hıristiyanlık' ın etkisini görüyorsunuz Ancak Hıristiyanlık, Rönesans döneminde artık tek merkezli değildir. Protestanlık ve Kalvinizm de boy göstermeye başlamıştır; bu akımların önderleri ve onların çalışmaları inanılmaz bir zenginlikte kitapta sunulmuştur.

"On Altıncı yüzyılın ikinci yarısında Protestan Reformu ve Katolik Reformu' nun karşı saldırısı Hıristiyanlığı neredeyse tamamen parçaladı. O zamandan sonra Hıristiyan dünyasında daha küçük ve muhalif tarikatların ortaya çıkmasına rağmen Batı Avrupa'nın büyük dini bölümlerini -Roma Katolikleri, Lutherciler, Kalvinciler, Anglikanlar- gösteren temel harita çok az değişti. "

Ve beklenen iki şey ortaya çıkar, ilk olarak Katoliklik tepki vermeye başlar, karşı reform hareketlerine girer. Daha sonraları atık dinler değil dışardakiler konuşmaya başlar; ahlak ve ilahiyat sorgulanmaktadır. Artık soru, "Muteber Din Nedir?" dir. **Gothold Ephraim LESSING, Immanuel KANT** öne çıkan yazarlardır, bu bölümde eserleriyle tanıtılmaktadır.

Ahlak sorgulanmaya başlanmıştır, ahlak standartları aranmaya başlanmıştır. Bu dönemin ünlü yazarları ve önemli eserlerinden örnekler verilmektedir. **Jean Jacques Rousseau, Laise Pascal, Michel De Montaigne, Voltaire, Denis Diderot**

Bu cilt BİLİM ÇAĞI, SİYASET ve EKONOMİ başlığı altında devam eder, **Sör Francis BACON, Galileo GALILEI, Rene DESCARTES, John LOCKE, Nicholas KOPERNIK, Robert BOYLE, Benedict De SPINOZA, Sör Isaac NEWTON, Thomas HOBBS, Adam SMITH David HUME** tek tek tanıtılır, eserlerinden örnekler verilir.

Farkındaysanız ancak iki cildi özetleyebildik. Bir kitap okumakla yüzlerce kitabı okumuş olacaksınız. İzin verirseniz sözlerimi Alev ALATLI' nın sözleriyle tamamlamak isterim:

"**Bart KOSKO** adında bir adamla tanıştım. 1993 olmalı, 33 yaşındaydı. Genç adam, "Bir gün bilimin doğru olmadığını öğrendim!" diye başladı,

"Gününü hatırlamıyorum ama dakikasını hatırlıyorum. Yirminci yüzyılın Tanrısı, bundan böyle tanrı değildi! Bir yanlışlık vardı ve bilimle uğraşan herkes bu hatayı yapıyordu. Bir şey ya doğrudur ya da yanlış diyorlardı. Neyin doğru, neyin yanlış olduğundan her zaman emin olamıyorlardı. Emin oldukları tek şey vardı, o da bir şeyin ya doğru ya da yanlış olduğuydu. Çimenin yeşil olup olmadığını, atomların titreşip titreşmediklerini ya da Maine Eyaleti'ndeki gollerin sayılarının tek mi çift mi olduğunu söyleyebiliyorlardı. Bu iddiaları matematik ya da mantıktaki iddiaları gibi kesin iddialardı. Tümünü doğru ya da tümünü yanlış. Siyah ya da beyaz. 1 ya da 0. ..."

Ve Sevgili Alev ALATLI'nın son sözleriyle:

"**Umarım, sizlere bir büyük düşünce turu attırırken, dünya gündemi hakkında biraz da olsa fikir verebilmiş, dünya düşünürlerinin nelerle uğraştıklarının ipuçlarını sunabilmişimdir. "**

Lafı daha çok uzatmanın bir anlamı var mı? Lütfen; "Batıya Yön Veren Metinler" i okuyunuz. Teşekkürler, Alev ALATLI ve arkadaşları, elinize sağlık.

----- 0 -----

Bulmaca'nın Cevabı :

Zaman Sırası	Adı	Yaşı	Eyaleti	Konusu
1	OKTAN	85	AVUSTRALYA	YENİ DÜZEN
2	HELEN	97	GÜNEY AVRUPA	ANA KARNINA SON
3	YOKO	101	DOĞU ASYA	METAFİZİĞİN ÇÖZÜMÜ
4	SİGMUND	147	KUZAY AMERİKA	ZEKADA BÜYÜK YÜKSELİŞ
5	MARA	172	UZAY ADASI	UZAY YOLCULUĞUNDA DEVRİM

----- 0 -----

SİNERJİ Grubu Toplantısı, İzmir

İzmir’de, 3’üncü Uluslararası Masonoloji Sempozyumu’ndan bir gün önce, 26 Nisan 2013 Cuma günü bir başka ilginç ve önemli etkinlik ise; Ekim 2000 tarihinden bu yana faaliyette olan SİNERJİ Grubu’nun 13’üncü yılında gerçekleştirilen 101’inci toplantısıydı.

SİNERJİ Grubu’nun 5 yıl önceki bir toplantısına katılan Erol ELİEZER Kardeşimizin SİNERJİ’nin konseptinden etkilenecek Fransa’da kurduğu “Union Fraternelle 2 Rives” grubu üyelerinin ziyareti için özel olarak planlanmış bu toplantı geniş bir katılımı yapıldı.

Değişmeyen tek yaşam kuralı “**Sürekli Değişim**”dir. Landmarklar’ın yorumundan kaynaklanan farklar dolayısıyla hedefleri örtüşen kardeşlerin birbirlerinden uzaklaşmaları, mesleğimiz için de geçerli olan bu kuralla çelişkilidir görüşü doğrultusunda, yapısal ve yorumsal bazı farklılıkların evrensel Masonluk ve ülkemiz Masonluğu için bir zenginlik olduğunu ve hedefe ulaşma gücünü ayrılığın tek düzeliğinde değil de, farklı duruşların ahenkli birlikteliğinde aradıklarını ifade eden SİNERJİ Grubu’nun bu uluslararası toplantısı, Dönem Başkanları Pek Muhterem Haluk KAHYAOĞLU Kardeşin açılış konuşması ile başladı.

İzmir’in tarihi Havagazı Fabrikası’nda öğlen yemeği eşliğinde, önce Jean Bernard GEOFFROY, daha sonra sırasıyla Muhterem Doğan DİRİK Kardeş Fransızca sunumuyla SİNERJİ Grubu’nu anlattı, Jeannine CHAMBON-FONTAINE “**Avrupa’da Laiklik**” konulu bir sunum yaptı.

Ardından; Fevzi DEMİR Kardeşimiz de “**Türkiye’de Demokrasinin Dünü ve Bugünü**” başlığını taşıyan bir konferans verdi.

Amaçları; Masonik konulara eğilmek yerine, konusunda uzman olan kişilerin ilginç sunumlarını bir öğle yemeği eşliğinde farklı Masonik kuruluş mensuplarıyla paylaşmak ve üzerinde bilgi alışverişinde bulunmak olarak özetlenebilecek olan SİNERJİ Grubu’nun bu yemekli toplantısı; diğer misafirlerin de katkılarıyla, “**Farklılığımız Zenginliğimizdir**” prensibinin güzel sonucu olarak hep birlikte sevgi ve barış içinde gülen gözlerle sona erdi.

SİNERJİ Grubu’nun 26 Nisan 2013 tarihli toplantısına; SEBAT Muhterem Locası’ndan Üstadı Muhterem Vedit ENGİN, Ali Mutlu KÖYLÜOĞLU ve Cengiz AKYOL Kardeşler katıldılar.

----- 0 -----

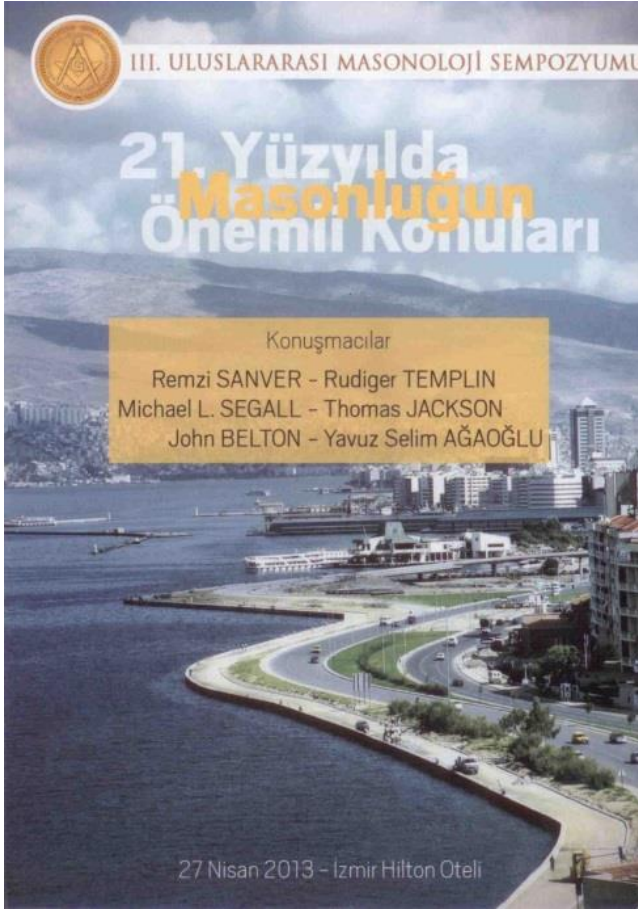
SİNERJİ Grubu’nun 102’inci Toplantısı ise; 6 Mayıs 2013 Pazartesi günü tarihi Havagazı Fabrikası’nda yapılacaktır.

Bu toplantıya CHP İstanbul Milletvekili Sayın Şafak PAVEY “Sosyal Aktiviteler ve İran’da Geçen Üç Yıl” konulu bir konuşmasıyla konuk olacaktır.

----- 0 -----

3'üncü Uluslararası MASONOLOJİ Sempozyumu, İzmir

Bu yıl üçüncüsü gerçekleştirilen Masonoloji Sempozyumu "21'inci Yüzyılda Masonluğun Önemli Konuları" ana temasıyla, 27 Nisan 2013 tarihinde, İzmir'de toplandı. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası himayesinde yapılan sempozyum; İzmir Vadisi Başkanı Pek Muhterem Levent ÖZBAKKALOĞLU Kardeşimizin ev sahipliğinde, Ege Muhterem Locası Üstadı Muhterem'î Muhterem Mert ÖZBAKKALOĞLU Kardeşimiz ve Loca Kardeşlerinin özenli ve başarılı organizasyonu ile gerçekleşti. HKMBL dışındaki Masonik kuruluşlara da açık olarak gerçekleştirilen sempozyum; yoğun ilgi ve tahminen 350 katılımcıya yaklaşan geniş katılım ile dikkat çekti.

Sabah ve öğleden sonra yapılan ikişer oturumdan oluşan Sempozyum, 1'inci Oturum Başkanı olan Pek Muhterem Haluk KAHYAOĞLU Kardeşimiz tarafından açıldı. Sempozyuma konuşmacı olarak Büyük Üstat En Muhterem Remzi SANVER ve Yavuz Selim AĞAOĞLU Kardeşlerimiz ile birlikte, İngiltere Birleşik Büyük Locası ve İnternet Locası 9659 mensubu John BELTON, Fransa Büyük Locası ve Fransız Mason Akademisi mensubu Michael SEGALL, Pennsylvania Büyük Locası üyesi Thomas JACKSON ve Almanya Birleşik Büyük Locaları mensubu Rudiger TEMPLIN Kardeşler de katıldılar.

Kısaca özetlemek gerekirse 1'inci Oturum'da John BELTON Kardeş "Papirüs'ten Tweet'e" başlıklı konuşmasında gelişen iletişim altyapısının mesleğimizde eğitim ve araştırma çabalarına etkilerini inceleyen çalışmasını sundu. Ardından söz alan Yavuz Selim AĞAOĞLU Kardeşimiz "21'inci Yüzyılda Popüler Kültür ve Masonluk" başlığı altında günlük hayatın içine nüfuz eden popüler kültürün algılama-düşünme-yorumlama biçimi olarak kitleleri etkilendiğini

vurgulayarak, bu kültürün kullanılabilir bir kaynak olarak Masonluğa duyduğu ilgiyi ve bu ilginin Masonlar üzerindeki etkilerini inceledi.

2'nci Oturumu'nun ilk konuşmacısı olan Michael SEGALL Britanya'dan gelen mülteciler tarafından 1725 yılından itibaren Fransa'da başlayan Masonluğun tarihçesi hakkında bilgi vererek, Almanya'da yapılanı takliden, bir konfederasyonun beş ayrı Masonik kuruluşun üyelerini bir araya getirme amacıyla bir proje yürüttüğünü anlattı. Ayrıca Fransız Mason Akademisi çalışmaları hakkında bilgi verdi. Oturumun ikinci konuşmacısı olarak söz alan Thomas JACKSON Kardeş "21'inci Yüzyılda Masonluğun Önemli Konuları" hakkında hazırladığı sunumu yaptı. Adeta 1'inci Oturum'un konuşmacılarından Yavuz Selim AĞAOĞLU'nun konuşmasına göndermede bulunarak, Masonluğun amaçlarını kavrayamayan bizlerin, toplumdan gelen talepleri karşılamak üzere kendi değerlerimizi terk etmeye gönüllü olmamız gerçek bir sorun olarak işaret etti. Bu gün var olan sorunların geçmişte yüzleştiklerimizden belirgin şekilde farklı olduğunu söyleyen kardeşimiz bu durumun tarihte de değişik şekilde yaşanmadığını, her dönemin kendi sorunlarını getirdiğini anımsattı. Thomas JACKSON Kardeş Masonluğun hata yapmayacağını, Masonların hata yapabileceğini söyleyerek sözlerini noktaladı.

Öğleden sonra başlayan 3. Oturumda ilk sözü alan Rudiger TEMPLIN "21'inci Yüzyılda Masonluk – Avrupa'ya Özgü Mevcut İdealler" konulu bir konuşma yaptı. 1723'te yazılan Eski Yükümlülükler'in gerek loca içinde, gerekse loca dışında tutum ve hareketlerimize esas teşkil ettiğini hatırlatan kardeşimiz, bu gün çeşitli coğrafyalarda yaşanan kabul edilemez toplumsal hadiselerle zihnimizi açmak zorunda oluşumuzu bu çerçevede değerlendirmemiz gerektiğini söyledi. Amerika ve Avrupa'da bundan yüzyıllar önce yaşayan kardeşlerimizin toplumda ilerici rol üstlenerek aktif olmak zorunda kaldıklarını, bugünde bizlerin kendi imkânlarımızla neler yapabileceğimizi araştırıp öğrenmek durumunda olduğumuzu vurguladı. Bu oturumun son konuşmacısı olan Büyük Üstat En Muhterem Remzi SANVER Kardeş, "Tanışma Kavramına Yeni Bir Bakış" başlıklı konuşmasını yaptı.

Birbirini tanımayan düzenli büyük locaların sayısındaki artış sonucu, tanışma kavramının geçmişte anlaşıldığı haliyle günümüz büyük locaları arası ilişkileri şekillendirmekte yetersiz kaldığı gerçeği üzerinde görüşlerini bildirdi. Tanışma kavramının anlamını ve ınitizamla olan bağlantısının açıklığa kavuşturulmasını Masonluğun karşısındaki meselelerden biri olarak tanımlayan En Muhterem Remzi SANVER; "Düzen", "Tanışma" ve "Karşılıklı Ziyaret" kavramlarının

açılımlarını irdeleyerek bu kavramların birbirleriyle ilişkileri konusunda aydınlatıcı bilgi verdi. Birbirini tanımayan ancak varlıklarından karşılıklı olarak haberdar olan büyük locaların ritüelik çalışmalarda bir araya gelemeyeceğini vurgulayarak, aydınlanma yolunda farklı yollarla çaba gösteren yapıların birbirlerini tamamen yok saymalarının doğru olmayacağı yönünde görüşlerini belirtti.

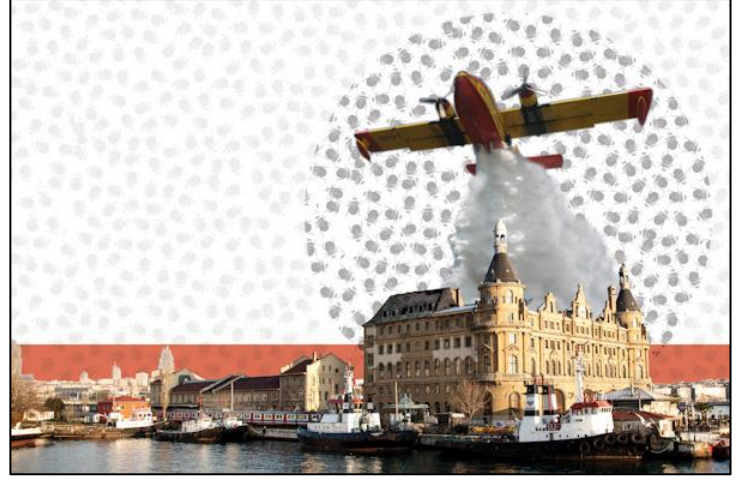

Son oturum olan 4'üncü Oturum'a daha önce söz alan tüm konuşmacılar bir arada katılırken kendilerine Bulgaristan Büyük Locası Büyük Üstadı En Muhterem Ivan SARIEV'de eşlik etti. Esas olarak günün değerlendirilmesinin yapıldığı oturuma Büyük Üstat En Muhterem Remzi SANVER Başkanlık etti. Günün değerlendirmesi ve izleyicilerin konuşmacılara yönelik yazılı sorularının ve verilen yanıtların okunmasının ardında sempozyum sona erdi.

3'üncü Masonoloji Sempozyumu'na; SEBAT Muhterem Locası'ndan Üstadı Muhterem Vedit ENGİN, Ali Mutlu KÖYLÜOĞLU, Cem ÜNLÜÇERÇİ, Cengiz AKYOL ve Ahmet ERTAN Kardeşler katıldılar.

Seydi Murat KOÇ Kardeşimiz'in
"Teğet Serisi" 'nden İki Eseri, 2011

----- o -----

----- o -----

Bir Hafta Sonu Etkinliği : İstanbul Arkeoloji Müzeleri Gezisi

17 Şubat 2013 Pazar günü, SEBAT Muhterem Locası, ailelerimiz ile birlikte katılabileceğimiz bir hafta sonu etkinliği düzenledi. Bu etkinliğin odağında ise; İstanbul Arkeoloji Müzesi'ne yaptığımız gezi vardı.

Aynı zamanda Locamız üyesi de olan, Sanat Tarihçisi ve Arkeolog Sezai GÜLŞEN Kardeşimizin'in anlatımları ile birlikte Müzeyi gezen katılımcılar, keyifli bir Pazar günü geçirdiler.

Bu vesile ile; İstanbul Arkeoloji Müzesi'ni de yazımız dahilinde sizlere kısaca tanıtmak istedik.

İstanbul Arkeoloji Müzeleri

T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı olan İstanbul Arkeoloji Müzeleri, İstanbul'un Sultanahmet semtinde, Gülhane Parkı'ndan Topkapı Sarayı'na çıkan Osman Hamdi Bey yolu üzerinde yer almaktadır. Müzenin koleksiyonunda, Balkanlar'dan Afrika'ya, Anadolu ve Mezopotamya'dan Arap Yarımadası'na ve Afganistan'a kadar, Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırları içinde yer alan medeniyetlere ait eserler bulunmaktadır. İsminin çoğul olarak kullanılmasının nedeni, idaresi altındadır;

- Arkeoloji Müzesi,
  - Eski Şark Eserleri Müzesi,
  - Çinili Köşk Müzesi; olmak üzere üç ayrı müzeyi bulundurmasıdır.
- İstanbul Arkeoloji Müzeleri gezisi kapsamında müzenin muhteşem güzellikteki bahçesini ve bahçenin içinde yer alan **üç ayrı binayı ziyaret** etmek mümkündür.
  - Tarihin farklı dönemlerine izler bırakmış uygarlıklardan kalan çeşitli eserlere ev sahipliği yapan İstanbul Arkeoloji Müzeleri, dünyada müze binası olarak tasarlanan ve kullanılan **ilk on müze arasında yer alır**. Ayrıca Türkiye'nin de müze olarak düzenlenmiş ilk kurumudur. Sahip olduğu çarpıcı koleksiyonların yanı sıra müze binalarının mimarisi ve bahçesi ile de tarihsel ve doğal öneme sahiptir.
  - İstanbul Arkeoloji Müzeleri, tarihin koridorlarında bir yolculuk yapmak ve uygarlıkların izini sürmek isteyen tüm ziyaretçileri ağırlamaktadır.
  - İstanbul Arkeoloji Müzeleri**, çeşitli kültürlerle ait bir milyonu aşkın eserle, dünyanın en büyük müzeleri arasındadır. Türkiye'nin müze olarak inşa edilen en eski binasıdır. 19. yüzyılın sonlarında ressam ve müzeci Osman Hamdi Bey tarafından İmparatorluk Müzesi olarak kurulmuştur ve 13 Haziran 1891 tarihinde ziyarete açılmıştır.

Tarihçe

Osmanlı İmparatorluğu'ndan Türkiye Cumhuriyeti'ne miras kalmış bir kurum olan İstanbul Arkeoloji Müzeleri ülkemizdeki ilk müzecilik çalışmalarını bünyesinde toplar. Aslında Osmanlı'da tarihi eser toplama merakının izleri Fatih Sultan Mehmed döneminden itibaren takip edilebilir. Fakat sistemli bir şekilde müzeciliğin kurumsal olarak ortaya çıkışı İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nin 1869 yılında 'Müze-i Hümayun' yani İmparatorluk Müzesi olarak kuruluşuna denk gelir. Aya İrini Kilisesinde o güne değin toplanmış arkeolojik eserlerden oluşan Müze-i Hümayun İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nin temelini oluşturur. Dönemin Maarif Nazırı Saffet Paşa, müze ile yakından ilgilenmiş, müzeye eser kazandırmak için kişisel çabalar sarf etmiştir. Ayrıca Galatasaray Lisesi öğretmenlerinden İngiliz asıllı Edward Goold'un müze müdürü olarak atanmasını sağlamıştır. 1872 yılında Maarif Nazırı Ahmed Vefik Paşa bir dönem kaldırılmış olan Müze-i Hümayun'u Alman Dr. Phillip Anton Dethier'i müdür olarak atayarak tekrar kurar. Dr. Dethier'in yaptığı çalışmalar sonucunda Aya İrini kilisesindeki mekân yetersiz kalır ve yeni bir inşaatın yapılması gündeme gelir. Maddi imkânsızlıklardan ötürü yeni bir bina yapılamaz fakat Fatih Sultan Mehmed döneminde yaptırılmış olan "Çinili Köşk" müzeye dönüştürülür. Halen İstanbul Arkeoloji Müzelerine bağlı olan Çinili Köşk restore edilerek 1880 yılında açılır.

Yapılış tarihi açısından bakıldığında İstanbul Arkeoloji Müzeleri kompleksi içerisinde en eski yapı Çinili Köşk'tür. Şu anda Türk çini ve seramik örneklerinin sergilendiği Çinili Köşk Müzesi, Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul'da yaptırdığı sivil mimari örneklerinin en eskisidir. Yapıdaki Selçuklu etkisi göze çarpmaktadır. Kapısı üzerindeki çini kitabe inşa tarihinin Miladi 1472 olduğu yazılıdır ancak mimarı bilinmemektedir. Sonradan yapılan diğer iki bina ise Çinili Köşk'ün çevresinde yer alır. Bu binalardan biri Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk Güzel Sanatlar Akademisi olarak inşa edilmiş olan ve sonradan Eski Şark Eserleri Müzesi olarak düzenlenmiş binadır. Eski Şark Eserleri'nin bugün içinde bulunduğu bina, Osman Hamdi Bey tarafından 1883 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi yani Güzel Sanatlar Akademisi olarak inşa ettirilmiştir. İleride Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin temellerini oluşturacak olan bu akademi Osmanlı İmparatorluğu'nda açılmış olan ilk güzel sanatlar okuludur. Binanın mimarı daha sonra İstanbul Arkeoloji Müzeleri Klasik binasını inşa edecek olan Alexander Vallaur'y'dir. 1917 yılında içindeki akademinin Çağaloğlu'nda başka bir binaya taşınması üzerine bu bina müzeler müdürlüğüne tahsis edilmiştir. Dönemin müze müdürü Halil Edhem Bey Yakınoğlu ülkelerinin eski kültürlerine ait eserleri Yunan, Roma ve Bizans eserlerinden ayrı sergilenmesinin daha uygun olacağını düşünmüş ve binanın Eski Şark Eserleri Müzesi olarak düzenlenmesini sağlamıştır. II. Abdülhamid'e aittir.

1881 yılında Sadrazam Edhem Paşa'nın oğlu Osman Hamdi Bey'in müze müdürlüğüne atanması ile birlikte Türk müzeciliğinde yeni bir çığır açılır. Osman Hamdi Bey Nemrut Dağı, Myrina, Kyme ve diğer Aiolia Nekropollerinde ve Lagina Hekate Tapınağı'nda kazılar yapmış ve buradan gelen eserleri müzede toplamıştır. 1887 - 1888 yılları arasında günümüzde Lübnan'da bulunan Sayda'da yaptığı kazılar sonucunda Krallar Nekropolü'ne ulaşmış ve dünyaca ünlü İskender Lahdi başta olmak üzere pek çok lahit ile İstanbul'a dönmüştür. 1887 ve 1888 yılları arasında Osman Hamdi Bey tarafından yapılan Sidon (Sayda, Lübnan) Kral Nekropolü Kazısı'ndan İstanbul'a getirilen, aralarında İskender Lahdi, Ağlayan Kadınlar Lahdi, Likya Lahdi, Tabnit Lahdi, gibi ihtişamlı eserlerin sergilenebilmesi için yeni bir müze binasına ihtiyaç duyulmuştur. Osman Hamdi Bey'in isteği üzerine Çinili Köşk'ün karşısına dönemin ünlü mimarı Alexandre Vallaur'y tarafından inşa edilen ve Müze-i Hümayun (İmparatorluk Müzesi) olarak kurulan İstanbul Arkeoloji Müzeleri 13 Haziran 1891'de ziyarete açılmıştır. Müzenin ziyarete açıldığı 13 Haziran günü halen ülkemizde müzeler günü olarak kutlanmaktadır. Arkeoloji Müzesi binasına, 1903 yılında kuzey ve 1907 yılında güney kanadın eklenmesi ile bugünkü ana müze binası oluşturulmuştur. Ana Müze

binasının güney doğu bitişiğine, yeni sergi salonlarına duyulan ihtiyaç nedeni ile 1969 - 1983 yılları arasında bir ilave yapılmış ve bu bölüm Ek Bina (yeni bina) olarak adlandırılmıştır.

A. ARKEOLOJİ MÜZESİ ve EK BİNA

Arkeoloji Müzesi 13 Haziran 1891'deki açılışından itibaren hızlı bir şekilde koleksiyonunu genişletmiştir. Şu anda Arkeoloji Müzesi giriş kat salonlarında; sağ tarafta Arkaik Dönem'den Roma Dönemi'ne **Antik Çağ heykellerini**, sol tarafta ise Sidon **Kral Nekropolü'nden** gelen İskender Lahdi, Ağlayan Kadınlar Lahdi, Tabnit Lahdi gibi dünyaca ünlü eşsiz eserleri görmek mümkündür. İki katlı binanın üst katında ise Hazine Bölümü, Gayri İslami ve İslami Sikkeler ile Kütüphane bulunur.

Ek binada bodrum katta 1998 yılında açılmış olan **"İstanbul Çevre Kültürleri"** bölümü, değişik çağlara ait civar buluntu ve tümülüs kazılarında ortaya çıkarılmış eserlerin sergilendiği salondur. **"Thrakia-Bithynia ve Bizans"** bölümlerine sahiptir. Ek binanın giriş katında ise **"Çocuk Müzesi"** sergilemesi yer alır.

Ek binanın 1. katında **"Çağlar Boyu İstanbul"** bölümü, 2. katta **"Çağlar Boyu Anadolu ve Troia"**, en üst katta ise **"Anadolu'nun Çevre Kültürleri: Suriye, Filistin ve Kıbrıs Eserleri"** kronolojik sıralama ile teşhir edilmektedir.

B. ESKİ ŞARK ESERLERİ MÜZESİ

Eski Şark Eserleri Müzesi koleksiyonları, Anadolu ve Mezopotamya'nın Yunan öncesi, Mısır ve Arap Yarımadası'nın İslam öncesi çağlarına ait eserlerinden oluşur. Bu eserlerin çoğunluğu 19. yüzyıl sonunda başlayıp, I. Dünya Savaşı'na kadar süren arkeolojik kazılarda ortaya çıkarılmış ve bu ülkelerin o zamanki hakimi olan Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti İstanbul'a getirilmiştir.

İslamiyet Öncesi Arabistan Eserleri, Mısır Eserleri, Mezopotamya Eserleri, Anadolu Eserleri, Urartu Eserleri ve Çivi Yazılı Belgeler bölümlerinden oluşan Eski Şark Eserleri Müzesi'nde anlatım bölgesel bir sınıflama ile yapılmış; Arabistan Yarımadası, Mısır, Mezopotamya ve Anadolu kültürleri kendi tarihi gelişimleri içinde sunulmuştur.

Akad Kralı Naramsi'nin Steli, Kadeş Anlaşması, İhtar Kapısı gibi eşsiz eserlerin yanında 75. 000 tane çivi yazılı belgenin bulunduğu Tablet Arşivi de bu bölümde yer alır.

C. ÇİNİLİ KÖŞK MÜZESİ

Çinili Köşk Müzesi koleksiyonlarında 11. - 20. yüzyıl başlarına tarihlenen Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait 2000 civarında eser bulunmaktadır. Müze'nin koleksiyonlarını 1981 yılında konum olarak yakınlığı nedeniyle İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü'ne bağlandığında mevcut olan eserler ile arkeolojik kazılarda bulunan, satın alma, bağış ve müsadere yoluyla giren eserler oluşturmaktadır.

Bu koleksiyonlardan seçilen çini ve seramikler; girişin solundaki odada Selçuklu Dönemi, sol taraftaki dışa açılan eyvanda Slip teknikli

ve Milet işi, orta salon ile birlikte beş köşeli çıkıntılı odada İznik yapımı, Gülhane Parkı'na bakan sağ köşe odada Kütahya yapımı ve dışa açılan sağ eyvanda ise Çanakkale yapımı eserler olmak üzere girişin solundan başlayarak devam eden bir yerleşim düzeni içinde sergilenmektedir.

Kaynakça:

<http://www.istanbularkeoloji.gov.tr>

http://tr.wikipedia.org/wiki/İstanbul_Arkeoloji_Müzeleri

----- o -----

Duyuru : "Mastermind" Semineri

17-19 Mayıs 2013, Büyükkada, İstanbul

Büyükkada'da, Splendid Palas Oteli'nde, 17 Mayıs 2013 Cuma akşamından, 19 Mayıs 2013 Pazar günü öğlen saatlerine kadar sürecek olan "Mastermind" adını verdiğimiz seminer çalışması sırasında; "Hayallerimizi Projelere Nasıl Dönüştürülebileceğimiz" konusunda bir çalışma yapacağız. Önceki yıllarda, SEBAT Muhterem Locası'nda, iki kez "Kişisel Gelişim" seminerlerini de yönetmiş olan Muhterem Vedit ENGİN Kardeşimizin mesleki birikimleri ile yürüteceği ve ağırlıklı olarak, Sebati Muhterem Locası mensubu kardeşlerimizin ve hemşirelerimizin katılacağı bu çalışma sırasında; oluşturulacak gruplardaki katılımcılar bir nevi "Hayal Ortakları" olacaklar... Seminer sırasında; "Mind Map" (Zihin Haritası) konsepti ve tekniği uygulamalı olarak gösterilecek, "Destek", "Dayanışma", "Dinlemeyi Bilmek" konularına değinilecek ve akabinde; Mastermind gruplarının oluşumu sağlanacaktır. "Kurban/Mağdur – Sorumlu" konusuna değinilirken düşünce tavrımızın değişmesi ile (paradigma değişikliği), "Seçim Yaptığımızın Bilincine Varmak" ilişkisi netleştirilecek; "Vizyon", "Hayat Amacı Saptama" konularında düşünüp, değerlendirmeler yaptıktan sonra, ortak veya farklı projeleri olanların meydana getirdiği bu gruplarda "Mastermind" çalışması yapılacaktır.

Eğer, zaman içerisinde her bir Mastermind Grubu iyi çalışır ise, ki bunu ancak grubu oluşturanların ortak sorumluluğu ve niyetleri ile sağlayabiliriz, ancak o takdirde; bu seminer sırasında sunulan bilgilerin de ışığında projelendirilmiş, amaç haline gelmiş hayallerin gerçekleşmesi için etkin destek sağlayan, grubun içindeki bireyleri yöreklendirip, farkındalıklarını denetleyen bir network oluşmuş olacaktır. Zaten; katılımcıların böyle bir destek mekanizmasını kendi çevrelerinde yaratabilmeleri bu hafta sonu programının esas amacı...

Kendinizi zengin hissetmek mi istiyorsunuz? Sahip olduğunuz ve paranın satın alamayacağı şeylerinizi sayınız. Liste uzadıkça zenginliğiniz de artıyor olacaktır.

Bu listenin içinde önemli yer tutanlardan biri de işte burada oluşturulacak olan Mastermind, destek grubumuz olacaktır...

Splendid Palas Oteli, Büyükkada

----- o -----